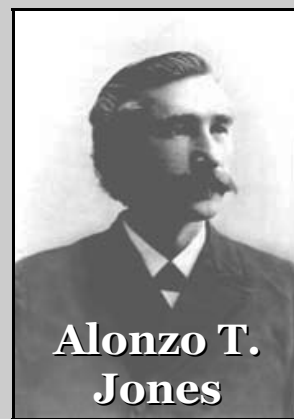
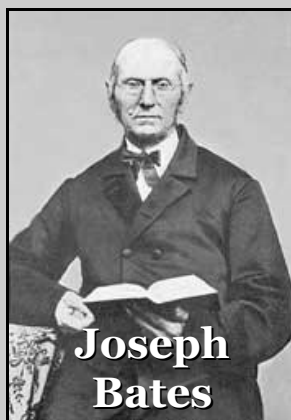
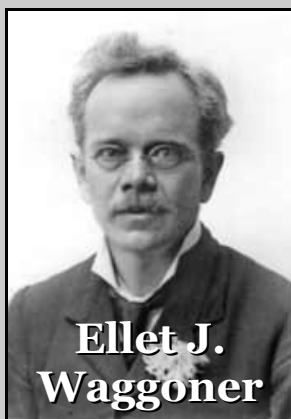
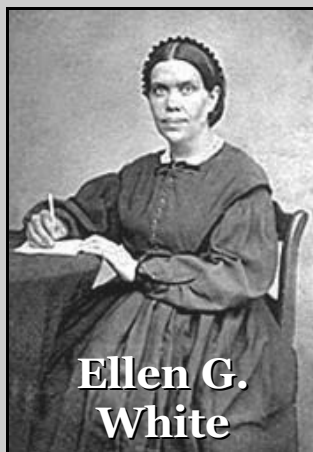
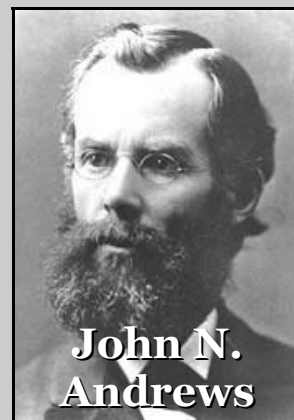
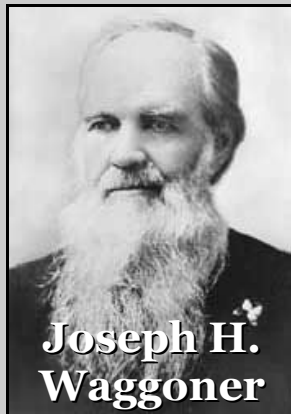
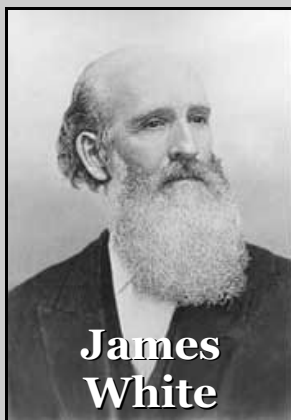

Miben hittek az úttörők?

**Idézetek a korai
hetednapos adventista úttörőktől**

Miben hittek az úttörők?

„A hamis szombattal együvé sorolhatjuk azokat az alapvető tévedéseket, amelyeket a protestánsok a katolikus egyházból hoztak magukkal, úgy mint a meghintéses keresztséget, a **Szenháromságot**, a holtak tudatos állapotát és a kárhóztak örök szenvedését. *A tömegek, amelyek elfogadták ezeket az alapvető tévedéseket, kétségtelenül tudatlanságból tették; de el lehet-e vajon képzelni, hogy Krisztus egyháza magával fogja hordozni ezeket a tévedéseket egészen a világunkra zúduló ítéletek kitöltetéséig? Mi nem így véljük.*”¹

Ez a könyv az adventista úttörők idézeteiből összeválogatott gyűjtemény, mely a korai adventista egyház egyhangú álláspontját tükrözi. Sokan nincsenek tisztában az adventista úttörők tanításaival. E könyv elolvasása után magad is megérted, hogy miben hittek. Az adventista egyház egésze eltért az Írásokban kijelentett igazságtól, és katolikus tanításokkal cserélte fel azt, hogy így jusson összhangra a hitehagyó protestáns leányegyházakkal. Isten segítsen minket abban, hogy kitartóan tuskodjunk „a hitért, a mely egyszer a szenteknek adatott. Mert belopózkodtak valami emberek, a kik ... az egyedüli Urat, az Istent, és a mi Urunkat, a Jézus Krisztust megtagadják.” (Júdás 4:5) „Ki a hazug, ha nem az, a ki tagadja, hogy a Jézus a Krisztus? Ez az antikrisztus, a ki tagadja az Atyát és a Fiút.” (1Jn 2:22)

„A hetednapos adventizmus alapítóinak nagy része ma nem csatlakozhatna egyházunkhoz, ha el kellene fogadniuk a felekezeti Hitelveket.

Még pontosabban, a legtöbbben nem értenének egyet a második hitponttal, amely a Szenháromság tanát tárgyalja. ...”²

Ez a könyv szinte kizárólag idézetekből áll, ezért idézőjeleket nem használtunk. A szerkesztői megjegyzések más betűtípussal vannak megkülönböztetve.

A *dőlt*, aláhúzott és **kiemelt** szövegformázások szerkesztői hozzáadások, kivéve, ha ezt [a kiemelés eredeti] megjegyzéssel jelezzük.

Összállította 1996. augusztusában,
Javította 1998. júliusában
Lynnford Beachy

HC 64 Box 128 B
Welch, West Virginia 24801
Tel: (304) 732-9204
E-mail: berean@smyrna.org

Magyarra fordította: Sánta János

További információ: <http://filadelfia.hu>
E-mail: info@filadelfia.hu

¹ White, James, 1854. szeptember 12, *Review & Herald*, 6. kötet, 5. szám, 36. old, 8. bek.

² Knight, George, híres szerző, és az Andrews Egyetem óraadó professzora, *Ministry*, 1993. október, 10. old.

Tartalomjegyzék

Ellen G. White: 1827-19151	R. F. Cottrell: 1814-189220
<i>Folyóiratok</i>1	
<i>Korai tapasztalatok</i>1	D. W. Hull21
<i>Üdvösség az Igazságban</i>1	<i>Krisztus istenségének bibliai tanítása</i>21
<i>Tiltakozás az útjelzők eltávolítása ellen</i>2	
<i>Üzenetünk védelme</i>3	S. N. Haskell: 1833-192227
Joseph H. Waggoner: 1820-1889 (E. J. Waggoner apja)3	J. N. Loughborough: 1832-192428
<i>A Szentháromság tana zavarossá teszi az engesztelést</i>4	<i>Kérdések Loughborough testvérhez</i>28
Joseph Bates: 1792-18726	E. J. Waggoner: 1855-191629
W. W. Prescott: 1855-19446	<i>Isten-e Krisztus?</i>29
Merritt E. Cornell: 1827-18936	<i>Krisztus, mint Teremtő</i>29
<i>Kik a mormonok?</i>7	<i>Teremtény-e Krisztus?</i>30
<i>A Szentírás vizsgálata</i>7	M. C. Wilcox: 1853-193530
James Springer White: 1821-18818	G. W. Amadon: 1832-191331
<i>Katolikus érvek a vasárnap ünneplése mellett</i>9	<i>Hogy magyarázzuk ezt?</i>31
<i>A maradék állásfoglalása</i>9	Egyéb írók31
Alonzo T. Jones: 1850-192310	<i>A vasárnap Istene</i>32
A. J. Dennis11	<i>Pogányok és ortodox keresztények</i>32
John Matteson: 1835-189611	<i>Egy helyes tanrendszer fontossága</i>33
J. M. Stephenson11	<i>A protestánsokat nem a Szentírás vezérli</i>34
Uriah Smith: 1832-190317	<i>Butler katekizmusa a bizonyíték</i>34
<i>Isten, az Atya és az Ő Fia, Jézus Krisztus</i>18	HNA hitelvek az 1889-es, az 1931-es, és az 1981-es évkönyvben35
J. N. Andrews: 1829-188319	Gyülekezeti énekeskönyv36
<i>Melkisédek</i>19	A HNA úttörők álláspontja a Szentháromság-tanról36
	<i>R. F. Cottrell</i>37
	<i>J. N. Loughborough</i>37
	J. S. Washburn levele38

Megjegyzés: minden cím eredeti, kivéve a hetednapi adventista gyülekezeti énekeskönyvről szóló cikket.

Miben hittek?

Ellen G. White: 1827-1915

Folyóiratok

Isten világosságot adott nekem folyóiratainkkal kapcsolatban. Mit is? - Azt mondta, hogy a holtaknak szólniuk kell. Hogyan? - Munkájuk követi őket. *Művünk úttörőinek szavait ismét meg kell szólaltatnunk*, mert ők azok, akik tudták, mit jelentett az igazságot rejtett kincsként keresni, és ők munkálkodtak a mű alapjainak lefektetésében. Lépésről lépésre haladtak előre Isten Lelkének befolyása alatt. *Ezek az úttörők most egyenként nyugovóra térnek. Ezt az utasítást kaptam: amit ezek az emberek korábban írtak, azokat újra ki kell nyomtatni. Az idők jeleiben pedig ne legyenek hosszú, apróbetűs cikkek. Ne próbáljatok mindent egy újságba belezsúfolni. Az újság legyen áttekinthető, és tartalmazzon komoly, élő tapasztalatokat.*

Nem túl régen kezembe vettem a *Bibliai visszhang* egy számát. Ahogy átnéztem, találtam benne egy cikket Haskell véntől és egy másikat egy másik véntől. *Amikor letettem a lapot, ezt mondtam magamban: Ezeket a cikkeket újra ki kell nyomtatni. Igazság és erő van bennük. Ezek az emberek a Szent Lélektől indítva szóltak.*

A hitünk alapjaként szolgáló igazságokat fel kell emelnünk az emberek szeméi előtt. Némelyek el fognak tévelyedni a hittől, hitető lelkekre és ördögi tanokra hallgatva. Tudományról beszélnek, és eljön az ellenség, hogy elhalmozza őket tudománnyal; de ez nem a megváltás tudománya. Ez a tudomány nem az alázatról, nem az odaszentelődésről és nem a Lélek megszentelő munkájáról szól. Meg kell végre értenünk, hogy melyek hitünk oszlopai, - azok az igazságok, amelyek minket lépésről lépésre vezetve azzá a néppé tettek, amely vagyunk.

Korai tapasztalatok

Az 1844-es idő elmúltával rejtett kincsként kerestük az

igazságot. Találkoztunk a testvérekkel, és buzgó imádsággal kutattuk az Írásokat. Sokszor késő éjszakáig együtt maradtunk, sőt, olykor egész éjszaka világosságért imádkoztunk, és az Igét kutattuk. Ezek a testvérek újra és újra összeültek a Biblia tanulmányozására, hogy megértsék a jelentését, és felkészüljenek, hogy hatalommal taníthassák azt. Amikor eljutottak a tanulmányozásban arra a pontra, hogy ezt mondták: „Nem tehetünk többet”, olyankor Isten Lelke szállt reám. Elragadtattam látomásban, és az éppen tanulmányozott igazságszokról világos magyarázatot kaptam, továbbá arra vonatkozó utasításokat is, hogyan munkálkodjunk és tanítsunk hatékonyan. Így nyertünk világosságot, mely segítette a Krisztusra, küldetésére és papságára vonatkozó írások megértésében. Az igazság láncolata nyilatkozott meg előttem attól az időtől fogva egészen addig, míg belépünk Isten városába, én pedig másokkal is megosztottam az Úrtól kapott tanítást.

Mindeközben én semmit sem érttem a testvérek érveléséből. Elmém zárva volt, és képtelen voltam megérteni azoknak az írásoknak a jelentését, amelyeket tanulmányoztunk. Ez volt életem egyik legnagyobb szomorúsága. Ilyen elmeállapotban voltam egészen addig, amíg Isten Igéjével összhangra jutva hitünk fő alapelvei világossá nem váltak számunkra. A testvérek tudták, hogy ha nem voltam látomásban, akkor képtelen voltam felfogni ezeket a kérdéseket, ezért a kapott kijelentéseket közvetlen mennyei világosságként fogadták el.

Sok tévelygés ütötte fel a fejét, és bár akkor még szinte gyermek voltam, az Úr egyik helyről a másikra küldött engem, hogy megfeddjem mindazokat, akik hamis tanokat dédelgettek. Közéjük tartoztak azok, akik abban a veszélyben forogtak, hogy a fanatizmus áldozataivá váljanak, és nekem az Úr nevében kellett a mennyei figyelmeztetést közölnöm velük.

Ismét találkozni fogunk ezekkel a hamis tanításokkal. Lesznek olyanok, akik azt állítják majd, hogy látomásaik vannak. Amikor Isten nyilvánvaló bizonyítékát adja, hogy egy látomás tőle van, akkor elfogadhatod azt, de másféle bizonyítékkal ne érd be; mivel az embereket egyre inkább félrevezetik majd a távoli országokban és Amerikában. Az Úr azt szeretné, ha népének tagjai értelmes férfiaként és nőkként viselkednének.

Üdvösség az Igazságban

A jövőben mindenféle csalás fel fogja ütni a fejét, ezért lábunkat biztos alapra kell vetnünk. Szilárd támpilléreket akarunk az építményhez. *Egy cöveket sem szabad elmozdítani, amit az Úr helyezett oda.* Az ellenség hamis elméleteket fog behozni, például azt, hogy nincs szentély. Ez az egyik olyan terület, ahol hitehagyás lesz. Hol máshol lelhetnénk biztonságra, mint azokban az igazságokban, amiket az Úr az elmúlt ötven évben adományozott nekünk?¹

¹ White, Ellen, *Review & Herald*, 1905. május 5.

Idézetek adventista úttörőktől!

Hadd azonosítsák az úttörők az igazságot.- *Amikor Isten ereje bizonyosságot tesz egy igazság mellett, annak az igazságnak örökké igazságként kell állnia.* Semmilyen utólagos találgatásnak nincs helye, amely ellenkezne az Isten által adott világossággal. Némelyek olyan igemagyarázattal állnak majd elő, melyek számukra igazságnak tűnnek, de nem azok. A korunkra vonatkozó igazságot Isten hitünk alapjaként nyilatkoztatta ki nekünk. Saját maga tanított minket az igazságra. Egyesek mégis folyton új világossággal hozakodnak elő, ami azonban ellentmond annak a világosságnak, amiről Isten az Ő Szent Lelkének erejével tett bizonyosságot.

Némelyek még mindig életben vannak azok közül, akik részt vettek ezen igazság megalapozásában. Isten kegyelmesen megőrizte életüket, hogy - János apostolhoz hasonlóan - életük végéhez közeledve újra és újra elmondhassák azt a tapasztalatot, amelyen keresztülmentek. *Elhunyt zászlóvivőinknek pedig újra szólniuk kell munkáik újranyomatása által.* Utasítást kaptam arra, hogy ilyen módon kell hangjukat hallatni. Bizonyosságot kell tenniük affelől, hogy mi a jelen kor számára hirdetendő igazság.²

Tiltakozás az útjelzők eltávolítása ellen

Ha olyan emberek jönnek közénk, akik akár csak egy cöveket vagy egy támpillért is el akarnak mozdítani abból az alapzattól, melyet Isten az Ő Szent Lelke által erősített meg, szólaljanak fel bátran művünk idősödő úttörői, és hadd szóljanak a holtak is azáltal, hogy cikkeik újra kinyomtatásra kerülnek folyóiratainkban. Gyűjtsük össze az isteni világosság sugarait, amit Isten népének adott, ahogy lépésről lépésre vezette őket az igazság ösvényén. *Ez az igazság ki fogja állni az idő próbáját.*³

Az úttörő munkások bizonyágtétele.- Láttam, hogy Sátán jelenleg milyen csalásokat próbál behozni közénk. *Azt az utasítást kaptam, hogy előtérbe kell helyezni néhány elhunyt, régi munkás bizonyágtételét. Hadd beszéljenek cikkeiken keresztül, melyek lapjaink korai számaiban találhatóak. Ezeket a cikkeket most újra ki kell nyomtatni, mint az Úr tanúinak élő hangjait.* Az üzenet első tapasztalatainak története erőt fog nyújtani Sátán mesteri leleményességgel előkészített csalásaival szemben. Ez az utasítás többször is elhangzott az utóbbi időben. A nép elé kell tárnom a Biblia igazságáról szóló bizonyágtételt, és el kell ismételnem az évekkorábban is felszólaló határozott üzenetet. Az a kívánságom, hogy tábori és gyülekezeti prédikációim tovább élhessenek, és elvégezhessek munkájukat.⁴

Naponként kívánom, hogy bárcsak kétszer ennyi szolgálatot teljesíthetnék. *Szüntelen könyörgöm az Úrhoz, hogy adjon erőt és bölcsességet azon írások kinyomtatásához, melyek az üzenet korai történetének hitben megerősödött tanúitól származnak.* Ők az 1844-es idő elmúltával világosságot kaptak és világosságban jártak, és ha olyan emberek jöttek hozzánk az Írások különböző részeiből vett bámulatos üzenettel, akik azt állították, hogy új világosság birtokában vannak, akkor mi a Szent Lélek indíttatására elsöprő erejű bizonyosságot tettünk, amivel elváltuk az olyan üzenetek befolyását, mint amelyet A. F. vén is szüntelen terjeszteni próbált. Ez a szerencsétlen ember tudatosan munkálkodott az ellen az igazság ellen, melyet a Szent Lélek megerősített. Amikor Isten ereje bizonyosságot tesz egy igazság mellett, annak az igazságnak örökké igazságként kell állnia. Semmilyen utólagos találgatásnak nincs helye, amely ellenkezne az Isten által adott világossággal. ...

Nem szabad elfogadnunk az olyan emberek beszédét, akik hitünk különleges pontjaival ellentétes üzenetet hirdetnek. Sok Igét összegyűjtenek és felhalmozzák azokat bizonygatott elméleteik alátámasztására. Ezt újra és újra megtették az elmúlt ötven évben. És bár az Írások Isten becses szavát képezik, **óriási tévedéshez vezet, ha helytelen alkalmazásuk által akár csak egyetlen támpillér is elmozdul az Isten által az elmúlt ötven évben fenntartott alapzattól.** Aki így alkalmazza az Igét, az nem ismeri a Szent Lélek csodálatos bizonyágtételét, mely erővel és hatalommal hatotta át az Isten népéhez érkező eddigi üzeneteket.

A vének bizonyágtétele nem megbízható. Ha elfogadnánk azokat, akkor megsemmisülne Isten népének azokba az igazságba vetett hite, melyek azzá tettek minket, amik vagyunk. Határozottaknak kell lennünk ezen a téren, mert a felvetések, amelyeket az Ige segítségével próbálnak bebizonyítani, nem állják meg helyüket. Ezek nem bizonyítják, hogy Isten népének korábbi tapasztalatai tévedésen alapultak. Mi eljutottunk az igazságra: Isten angyalai vezettek minket. A Szent Lélek vezetése alatt tárult fel előttünk a szentély tana. Bölcs dolog hallgatni hitünk jellegzetességei felől azoknak, akik nem vettek részt kikutatásukban.

Isten soha nem mond ellent Önmagának. Az Írás bizonyágtételének helytelen alkalmazása, ha olyasmit akarnak erőszakkal bizonyítani vele, ami nem igaz. Egyik ember a másik után fog előállni, hogy állítólagos világosságukat átadják nekünk, és hirdessék álláspontjukat. De **mi a régi útjelzőknél maradunk.** [1 Jn 1:1-10 idézve]

Azt az utasítást kaptam, hogy bátran szóljam a korunkhoz illő szavakat, mivel eljött az ideje annak, hogy nevén nevezzük a bűnt. Hiú, dicsőségvágyó, megtéretlen emberek akadályoznak bennünket munkánkban. Új elméleteket gondolnak ki, s ezeket igazságként hirdetik. *Ha azonban elfogadjuk ezeket az elméleteket, akkor azt az*

² White, Ellen, *Hirdesd az Igét*, 5. old (Tanácsok íróknak és szerkesztőknek, 1905, 31, 32. old.)

³ White, Ellen, *62. kézirat*, 1905, 6. old (Figyelmeztetés hamis elméletek ellen, 1905. május 24.) (Kéziratok I, 1905, 55. old)

⁴ White, Ellen, *99. Levél*, 1905. (Tanácsok íróknak és szerkesztőknek, 1905, 26. old.)

Miben hittek?

igazságot vetjük el ezzel, amelyet Isten az elmúlt ötven évben adott népének, s melyet a Szent Lélek bizonyágtételével alapozott meg.

Minden ember vegye eszébe munkájának természetét. Jobban tennék, ha mind visszaállnának a sorba a maguk, és a mások lelkének érdekében is. „Ha pedig a világosságban járunk, a mint ő maga a világosságban van: Jézus Krisztusnak, az ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől” (1Jn 1:7). Nem jár érdem senkinek, aki új ösvényen indul el, és az Írást hamis elméletek alátámasztására használja, hogy az elmét félrevezetve eltávolítsa Isten népét az igazságoktól, melyeknek kitörölhetetlenül kellene bevésődniük gondolataikba, hogy megmaradhassanak a hitben.⁵

Hitünk fő pontjai, ahogy ma valljuk őket, szilárd alapokon nyugszanak. Lépésről lépésre világosan fektettük le azokat, és a testvérek egységre jutottak. A hívők mind egyesültek az igazságban. Voltak olyanok, akik különös tanokkal jöttek közénk, de sosem féltünk megütközni velük. Tapasztalatunkat csodák által erősítette meg a Szent Lélek kijelentése.⁶

Az Isten népének korai tapasztalatairól szóló feljegyzéseket újra ki kell adni. Sokan azok közül, akik csak nemrégiben csatlakoztak az igazsághoz, tudatlanok az Úr munkálkodásának módja felől. Willam Miller és társai, Joseph Bates kapitány, és az advent üzenet más úttörői olyan hitbéli tapasztalatokkal bírnak, melyeket az emberek elé kell tárni. Loughborough vén könyvének külön figyelmet kellene szentelni. A vezető embereinknek mindent meg kell tenni e könyv terjesztéséért.⁷

Üzenetünk védelme

„A Lélek pedig nyilván mondja, hogy az utolsó időben némelyek elszakadnak a hittől, hitető lelkekre és gonosz lelkek tanításaira figyelmeztvén; hazug beszédüknek képmutatása által, kik meg vannak bélyegezve a saját lelkiismeretükben.” (1 Tim 4:1, 2.)

Láttam, hogy az Úr végtelen erejével őrizte hírnökének jobb kezét több, mint fél évszázadig, hogy az igazságot akarátának megfelelően írjam le kiadványokban, folyóiratokban és könyvekben. Miért? - mert ha nem így került volna leírásra, *hitünk úttörőinek halálával sokan lettek volna a hitben újak közül, akik olykor olyan tanításokat fogadtak volna el az igazság üzeneteként, melyek téves felfogásokat és veszélyes megtévesztéseket tartalmaznak.* Néha az, amit az emberek „különleges világosságként” tanítanak, valójában mutatós tévedés, amely, mint konkoly a búza között, felnövekedve veszedelmes aratást hoz. Egyesek ilyen tévedésekhez

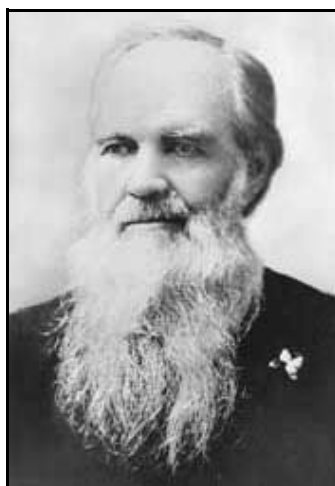
ragaszkodnak majd egészen a földi történelem lezárultáig.

A téves elméletek elfogadói közül sokan arra törekednek, hogy elméleteiket az én írásaimból vett igaz kijelentések összegyűjtésével alapozzák meg, amelyeket eredeti szövegkörnyezetükből kiemelve kiforgatnak és tévedésekkel társítva használnak fel. Így az eretnokség magvai, melyek előbújva hamar erős növényekké növekszenek, az igazság drága növényeivel vannak körülveve; ily módon hatalmas erőfeszítést tesznek a hamis növények eredetiségének igazolásáért.

Így volt ez az *Élő templom* által tanított eretnokségekkel is. [* EGY PANTEISTA NÉZETEKET KÉPVISELŐ KÖNYV J. H. KELLOGG KIADÁSÁBAN.] A könyv körmönfont hazugságai sok szép igazsággal voltak körülveve. ... Sátán lenyűgöző megtévesztései aláásták a bibliai bizonyítékokon alapuló hit valódi pilléreibe vetett bizalmat. Az igazságot egy egyszerű „Így szólt az Úr...” tartja fenn. De ezt tévedésekkel szöttek át, és az írásokat eredeti környezetükből kiragadva használták fel, hogy alátámasszák téves következtetéseiket, melyek megtévesztenék, ha lehetne, még a választottakat is. ...

Ne engedjük, hogy napok teljenek és drága lehetőségek múljanak el úgy, hogy ne kerestük volna az Urat teljes szívünkkel, elménkkel és lelkünkkel. Ha nem fogadjuk el az igazság szeretetét, lehet, hogy azok között leszünk, akik látják majd Sátán csalásait ezekben az utolsó napokban, és elhiszik azokat.⁸

Joseph H. Waggoner: 1820-1889 (E. J. Waggoner apja)

⁵ White, Ellen, 329. *Levél*, 1905 (J. A. Burdenhez, 1905. december 11.) (*Kéziratok*, 760. szám: *A szentély valóságának jelentősége*, 1905, 18-20. old)

⁶ White, Ellen, 135. *kézirat*, 1903. (Ellen G. White, *A korai évek I - 1827-1862*, 145. old)

⁷ White, Ellen, *Tanácsok íróknak és szerkesztőknek*, 145. old)

⁸ White, Ellen, 136. *Levél*, 1906. április 27., Butler, Daniells és Irwin Testvérekhez. (*Ma Istennel*, 1906, 126. oldal)

Idézetek adventista úttörőktől!

A Szentháromság tana zavarossá teszi az engesztelést

Kétségtelenül sokak számára tiszteletlennek tűnik így szólani a Szentháromság-tanról. De mi úgy gondoljuk, hogy az e tant valló embereknek a témát más fényben kell szemlélniük, ha alább felhozott érveinket higgadtan és őszintén kívánják megvizsgálni. Tudjuk, hogy a legmélyebb hódolattal írunk az Igéről, és a legnagyobb tisztelettel minden szentírási tanról és tényről. **De az Írások iránti hódolat nem szükségszerűen foglalja magába az embereknek az Írásról alkotott véleményének tiszteletét.**

Nem célunk most a Szentháromság tanával kapcsolatban olyan érveket felhozni, amelyek nincsenek kapcsolatban a jelenleg vizsgált témával, nevezetesen az engeszteléssel. És hajlandóak vagyunk, sőt bizakodva merjük a kérdés eldöntését szabadon ráhagyni mindenkire, aki figyelmesen elolvassa észrevételeinket, és törekszik minden előítéllettől megszabadulni, amennyiben - sajnálatos módon - van ilyen. **A Szentháromság-hívők teológiai rendszerének szükségszerű folyamánai azok a belső ellentmondások, amelyekre fel kell hívni a figyelmet az engesztelés szentírási tanának kitisztázása érdekében. Akármilyen tehetségesek is voltak az írók, akikre utalni fogunk, soha nem tudtak megszabadulni ellentmondásaikból - teológiájuk megváltoztatása nélkül.**

Sok teológus tényleg azt gondolja, hogy az engesztelés - méltóságára és hatékonyságára való tekintettel - a Szentháromság tanán alapszik. De mi semmilyen kapcsolatot nem látunk a kettő között. Épp ellenkezőleg, e tan hirdetői pontosan abba a nehézségbe ütköznek bele, amit oly buzgón próbálnak elkerülni. A megütközésük ebben áll: **A Szentháromság elutasítását egyenértékűnek tartják Krisztus istenségének elutasításával. Ha így állna a dolog, akkor valóban olyan makacsul kellene ragaszkodnunk a Szentháromsághoz, amennyire csak lehet; azonban nem ez a helyzet.** Akik olvasták nézeteinket Isten Fiának haláláról, azok tudhatják, milyen szilárdan hiszünk Krisztus istenségében; **a Szentháromság-hívők által vallott Szentháromság-tant azonban nem fogadhatjuk el anélkül, hogy feladnánk a megváltásunkért hozott áldozat méltóságára vonatkozó nézeteinket.**

És itt mutatkozik meg, milyen rendkívüli módon találkoznak a teológia legszélsőségesebb ellentétei. **A felmagasztalt Szentháromság-hívők és a lenézett unitáriusok találkoznak, és tökéletesen egyetértenek Krisztus halálával kapcsolatban - mindkét hit socinianizmushoz vezet.** Az unitáriusok úgy hiszik, hogy Krisztus egy próféta volt, egy ihletett tanító, de csupán ember; így a halála is csak egy emberi test halála volt. A Szentháromság-hívők úgy tartják, hogy a „Krisztus” megnevezés két különböző és egymástól különálló természetet foglal magába: ezek közül az egyik csupán emberi volt; a másik pedig a Szentháromság második

személye, aki egy rövid ideig hústestben lakott, de nem volt számára lehetséges szenvedni, vagy meghalni; tehát a Krisztus, aki meghalt, az csupán az emberi természet volt, amiben az istenség lakozott. Mindkét csoportnak csak emberi áldozata van, semmi más. **Nem számít, mennyire magasztos az öröktől létező Fiú, nem számít, mennyire dicsőséges, mennyire hatalmas, vagy örök; ha csak az emberi része halt meg, az áldozat is csak emberi volt.** És Krisztus helyettesítő áldozatát tekintve ez socinianizmus. Így helyes az a megfigyelés, hogy a Szentháromság tana lealacsonyítja az engesztelést, úgy, hogy csupán emberi áldozatra alapozza azt. Néhány idézet bizonyítja eme állítás helyességét.⁹

Bízunk benne, hogy minden, az Ige előtt meghajló ember teljességgel meggyőződhetett arról, amit bemutattunk; hogy az Isten Fia, aki kezdetben volt, aki által a világok is lettek, elszenvedte értünk a halált; és hogy a teológusok által oly sokszor hangoztatott kijelentés, miszerint csak egy emberi test halt meg, az Írások szerint hamisnak bizonyult. **Ezek az írók a Szentháromság tanára alapoznak, és azt feltételezik, hogy mivel Krisztus a Szentháromság második személye, így nem halhatott meg. Továbbá azt is feltételezik, hogy a halál nem az élet megszűnése; s míg e két bibliátlan feltevés miatt számos nehézségbe ütköznek, az engesztelés tanát értelmetlen ellentmondásokkal töltik meg.** Nem kívánunk szükségtelenül bármely csoport vallási érzéseivel szembehelyezkedni, azonban annak érdekében, hogy az engesztelés tanát megszabadítsuk ezen feltevések következményeitől, kénytelenek vagyunk megvizsgálni néhány, a Szentháromság tana mellett felhozott fő érvet.

Az „Engesztelés kézikönyvében” 1Jn 5:20-at idézik, mint ami tartalmazza a Szentháromság igazolását és Krisztus legszorosabb értelemben vett istenségének döntő bizonyítékát. Azt állítják, hogy ez a szakasz rá [Krisztusra] érti, hogy ő „az igaz Isten és az örök élet”. Azonban az egész vers így szól: „De tudjuk azt is, hogy az Isten Fia eljött, és értelmet adott nekünk arra, hogy megismerjük az igazat, és hogy mi az igazban, az ő Fiában, a Jézus Krisztusban vagyunk. Ez az igaz Isten és az örök élet.” **Nagyon ragaszkodni kell az elméleteihez annak, aki ennek a versnek az elolvasása után nem látja benne az igaz Isten és az Isten Fia közötti különbségtételt.** „Mi az igazban [vagyunk].” Hogyan? „Az ő Fiában, a Jézus Krisztusban.” Az Üdvözítő saját szavai mutatják meg legvilágosabban a Krisztus és az igaz Isten közötti különbségtételt Jn 17:3-ban: „hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent, és a kit elküldtél, a Jézus Krisztust.”

Nagy hangsúlyt fektetnek Ésa 9:6-ra, mint ami bizonyítja a Szentháromságot, s ezt idéztük is korábban az értünk vérét ontó Főpapunkra vonatkoztatva. **Az elmélet szószólói azt mondják, hogy ez a Szentháromságra utal, mivel Krisztust örökkévalóság**

⁹ Waggoner, J. H., 1884, *Az engesztelés a természet és a kinyilatkoztatás tükrében*, 164-165. old.

Miben hittek?

atyjának nevezi [az angol KJV szerint örökkévaló Atya - a ford.]. De éppen ebből kifolyólag biztos állíthatjuk, hogy ez nem utalhat semmiféle Szentháromságra. **Vajon Krisztus az Atya a Szentháromságban? Ha igen, akkor hogyan lehet ő a Fiú? Vagy ha ő az Atya és a Fiú is egyszerre, hogy létezhet Szentháromság? Mivel a Szentháromság az három személy. A Szentháromság értelmezéséhez az Atya és a Fiú közötti különbségtételt meg kell őrizni. Krisztust a „Szentháromság második személyének” nevezik; de ha ez az ige a Szentháromságot bizonyítja, vagy akár csak utal is rá, akkor ez azt bizonyítja, hogy [Krisztus] nem a második, hanem az első [személy]. És ha ő az első, akkor ki a második? Teljesen világos, hogy ennek az igének köze sincs ehhez a tanhoz.¹⁰**

Ahogy már korábban is említettük, a Szentháromság-hívók legnagyobb hibája ebben a vitában az, hogy nem tesznek különbséget a Szentháromság elutasítása és Krisztus istenségének elutasítása között. *Csak a két szélsőséget látják, noha az igazság a kettő között van;* és minden olyan kifejezést, mely Krisztus öröktől való létezésére utal, a Szentháromság bizonyítékának tekintenek. *Az Írások bőségesen tanítják Krisztus öröktől való létezését és istenségét; de mélyen hallgatnak bármiféle Szentháromságról. Az a kijelentés, hogy az isteni Fiú nem halhatott meg, olyan messze van a Biblia tanításaitól, mint a sötétség a világosságtól.* Mi viszont megkérdeznénk egy Szentháromság-hívót, vajon a két természet közül melyiknek az érdeme váltott meg minket? A válasz természetesen az, hogy Azé, amelyiknek a vére folyt értünk; mivel „a mi váltságunk az Ő vére által [van]”. Így nyilvánvaló, hogy ha csak az emberi természet halt meg, Megváltónk csupán ember, és az isteni Fiúnak semmilyen része nem volt a megváltás művében, hiszen nem szenvedhetett és nem is halhatott meg. *Nyilvánvaló tehát, hogy igazat mondtunk azzal, hogy a Szentháromság tana lekicsinyli az engesztelést,* mivel az áldozatot, a bennünket megvásárló vér értékét a socinianizmus szintjére alacsonyítja le.¹¹

Megváltónk istensége és öröktől való létezése teljesen bizonyos az olyan szentírási helyek fényében, amelyek úgy utalnak rá, mint „az Ige”. „Kezdetben vala az Íge, és az Íge vala az Istennél, és Isten vala az Íge. Ez kezdetben az Istennél vala. Minden ő általa lett és nála nélkül semmi sem lett, a mi lett.” (Jn 1:1-3.) Ez világosan fejezi ki öröktől való létezését és istenségét. Ugyanez az író ismét mondja: „A mi kezdetől fogva vala, ..., az életnek Ígéje” (1Jn 1:1.) Amit János Igének nevez ezekben a szakaszokban, azt Pál a „Fiúnak”, pl. Zsid 1:1-3: „... Isten ... ez utolsó időkben szólott nekünk Fia által, a kit tett mindennek örökösévé, a ki által a világot is teremtette; a ki az ő dicsőségének visszatükröződése, és az ő valóságának képmása, a ki hatalma szavával fenntartja a mindenséget”. A levél más helyein ugyanezt a

felmagasztalt személyt Jézus Krisztusnak nevezi. Ezekben a szakaszokban jut Urunk istensége, avagy „felsőbb természete” kifejezésre. Valóban, nem is lehetne szavakkal világosabban leírni ezt; ezért szükségtelen más bizonyosságot is segítségül hívni, mivel ezt elegendő bizonyítéknak tartjuk.

A fenti idézetek közül az első azt mondja, hogy Isten volt az Ige, de azt is, hogy az Ige az Istennél volt. Nincs is szükség más bizonyítékra - meglehetősen magától értetődő -, hogy az Ige, mint Isten, nem az az Isten, akivel együtt volt. És mivel nincs más, csak „egy Isten”, ezt a szót csak korlátozott értelemben lehet az Igére alkalmazni, amelyet Pál meg is magyaráz azzal, hogy ugyanezt az öröktől fogva létező személyt Isten Fiának nevezi. Ezt János kijelentése is megerősíti, miszerint az Ige „az Atyánál vala” (1Jn 1:2); s ezt az Igét „az ő Fiának, Jézus Krisztusnak” is nevezi a 3. versben. Így már érthető, hogy a Fiú miért viseli Atyja nevét és címét, különösen mikor Atyja kizárólagos képviselőjévé teszi őt az emberiség felé, és olyan erővel ruházza fel - „a ki által a világot is teremtette”. Hogy az Isten megjelölést ilyen értelemben kell érteni, azt Pál is bizonyítja, mikor idézi Zsolt 45:6,7-et és Jézusra alkalmazza. „Ámde a Fiúról így: A te királyi széked, óh Isten, örökkön örökké ... annakokáért felkent téged az Isten, a te Istened, örömmel olajával a te társaid felett.” (Zsid 1:8,9.) Itt az Isten címet a Fiúra alkalmazza, amellet, hogy az ő Istene kente fel őt. Ez a legmagasabb cím, amit csak viselhet, és világos, hogy Atyjára való alkalmazásához képest itt csak korlátozott értelemben használatos.

Gyakran bizonygatják, hogy ez a magasságos személy, aki eljött a földre, az emberi testet, amelyben lakott, elhagyta halála órájában. De az Írások azt tanítják, hogy ez a magasságos személy ugyanaz a személy, mint aki meghalt a kereszten; és ebben rejlik az emberért hozott áldozat mérhetetlen volta - Isten csodálatos szeretete és egyetlen Fiának leerészkedése. János mondja: „az életnek Ígéje,” „ami kezdetől fogva vala,” „a mely az Atyánál vala,” ez a magasságos, öröktől-létező Valaki, „a mit hallottunk, a mit szemünkkel láttunk, a mit szemléltünk, és kezeinkkel illettünk.” (1Jn 1:1, 2)¹²

„Kérdés: *Micsoda a vasárnap, avagy az Úr napja általánosságban?*

Válasz: *Ezt a napot az apostolok a legszentebb Szentháromság számára különítették el, az arra való emlékezés céljából, hogy Krisztus, a mi Urunk vasárnap támadt fel a halálból, vasárnap küldte le a szent Szellemet, stb...; és ezért nevezzük azt az Úr napjának. Vasárnapnak is nevezik a római gyülekezet nyomán, amely a Dies Solis-t, a Nap napját szentnek tartotta.” - Douay katekizmus, 143. old.¹³*

¹⁰ Waggoner, J. H., 1884, *Az engesztelés a természet és a kinyilatkoztatás tükrében*, 167-169. old.

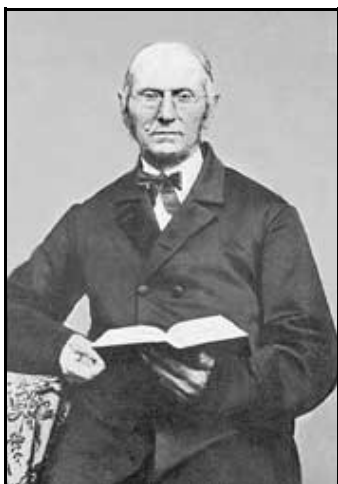
¹¹ Waggoner, J. H., 1884, *Az engesztelés a természet és a kinyilatkoztatás tükrében*, 173. old. (Lásd még: 1863. november 10., *Review & Herald*, 22. szám, 189. old)

¹² Waggoner, J. H., 1884, *Az engesztelés a természet és a kinyilatkoztatás tükrében*, 152-154. old.

¹³ Waggoner, J. H., 1854. Július 18., *Review & Herald*, 5. kötet, 24. szám, 86. old., 16-18. bek.

Idézetek adventista úttörőktől!

Joseph Bates: 1792-1872

Szüleim oszlopos tagjai voltak a kongregacionalista egyháznak, és aggódva remélték, hogy eddig kivétel nélkül megtért gyermekeik csatlakoznak majd hozzájuk. *Azonban ők ragaszkodtak néhány olyan hitelvi ponthoz, amelyeket képtelen voltam megérteni. Csak kettőt nevezek most meg: a kerestség módja és a Szentháromság-tan.* Édesapám, aki megbecsült diakónus volt a gyülekezetben, nagy erőfeszítéseket tett, hogy meggyőzzön engem e tanok helyességéről. ... *Ami a Szentháromságot illeti, én azzal zártam le a kérdést, hogy lehetetlenség számomra elhinni, hogy az Úr Jézus Krisztus, aki az Atya Fia, egyúttal a Mindenható Isten is, maga az Atya, akivel ő egy és ugyanaz a lény.* Ezt mondtam apámnak: „Ha meg tudsz győzni arról, hogy mi ketten is egyek vagyunk abban az értelemben, hogy te az én apám vagy, és én a te fiad; ugyanakkor hogy én a te apád vagyok, és te az én fiam, akkor képes leszek elhinni a szentháromságot.”¹⁴

Még valami: sok gúny éri közösségünk azon tagjait, akik a „sékerek” szektájához csatlakoztak. Én amondó vagyok, hogy a szégyen elsősorban az övéké, hogy bár eddig olyan világosan és határozottan hirdették a mi Urunk Jézus Krisztus közeli és személyes visszatérését szentjeinek összegyűjtésére - most pedig áttérnek a „sékerek” hitére, és azt mondják, hogy ő (Jézus) már több, mint hetven éve eljött lelkileg Anyjuk, Ann Lee személyében. *Számomra nem kétséges, hogy mindez a Szentháromságnak nevezett tanban való korábbi hitüknek tudható be. Hogy is kereshetsz hibát a hitükben, ha te magad is ugyanannak a soha, de soha fel nem fogható tannak a leglényegét tanítod?* A kényelmes hit kedvéért azt mondjátok, hogy „Krisztus Isten és Isten a szeretet.” Mivel nem adtok magyarázatot, ezt úgy vesszük, hogy szó szerint értelmezték az igét; ...

Mi úgy hisszük, hogy Péter és mestere vita tárgyán túl elintézték ezt a kérdést Mt 16:13-19 szerint; és nem látom, hogy Dániel és János miért ne igazolnák teljesen, hogy Krisztus a Fiú, és nem maga az Atya Isten. Hogyan

lehetne különben megérteni Dániel látomását a 7. fejezetben, ha „Krisztus lenne Isten”? Itt ugyanis lát valakit, aki „mint valami emberfia (és nincs rá bizonyíték, hogy más személy lenne) jöve”, „és ada néki hatalmat, dicsőséget és országot” az öregkorú. János pedig leír valakit, aki jobb kezében egy könyvvel egy trónon ül, és látja külön Jézust, amint jön a trónhoz és elveszi a könyvet a trónon ülő kezéből. *Nos, amennyiben lehetséges ezt a két egymástól teljesen különböző ügyletet egy személyen belül lefolytatni, akkor azt is el tudom hinni, hogy Jézus helyett Isten halt meg és temettetett el; hogy Pál tévedett, amikor ezt mondta: „A békesség Istene pedig, a ki kihozta a halálból a juhoknak nagy pásztorát, ..., a mi Urunkat Jézust”; és hogy Jézus sem gondolta komolyan, amikor azt állította, hogy ő az Istentől jött és az Istenhez megy; és sok mást is, ha kell, hogy bebizonyítsam e hitvallás teljes képtelenségét.*¹⁵

W. W. Prescott: 1855-1944

*Ahogy Krisztus is kétszer született, egyszer az örökkévalóságban az Atya egyszülöttjeként, és aztán itt a hústestben, egyesítve az istenit az emberivel ebben a második születésében, úgy nekünk is, akik már egyszer megszülettünk hústestben, meg kell születnünk másodszor is, mégpedig a Lélektől újonnan születve, hogy így ugyanazt tapasztaljuk meg mi is: az emberi és az isteni lény életre szóló egyesülését.*¹⁶

Merritt E. Cornell: 1827-1893

A protestánsok és a katolikusok annyira közel vannak a tanbéli egységhez, hogy nem nehéz elképzelni, hogyan fogják a protestánsok megcsinálni a fenevad képét. *A protestánsok sokasága a katolikusokkal együtt hisz a Szentháromságban*, a lélek halhatatlanságában, a holtak tudatos állapotában, a halál utáni azonnali jutalomban

¹⁵ Joseph Bates levele William Millerhez, 1848, *Tapasztalatok a múltban és a jelenben*, 187. old

¹⁶ Prescott, W. W., 1896. április 14., *Review & Herald*, 232. old

¹⁴ Bates, Joseph, 1868, *Joseph Bates vén önéletrajza*, 204. old

Miben hittek?

illetve büntetésben, a gonoszok örök kínoztatásában, a szentek egeken túli örökségében, a meghintéses keresztségben, és a Szombat helyett a POGÁNY VASÁRNAPBAN; melyek mind ellentétben állnak az újszövetség lelkületével és betűjével. **Világos, hogy anya és lányai között átütöek az örökletes hasonlóságok.**¹⁷

Kik a mormonok?

Ellenfeleink, mikor kifogynak az érvekből, a hatás kedvéért „mormonizmus”-t kiabálnak ránk. Noha nem tudják bizonyítani, hogy a lelki ajándékokról alkotott nézeteink bibliátlanak vagy ésszerűtlenek, de mivel a mormonok is azt állítják, hogy birtokolják ezen ajándékokat, ellenfeleink örömmel támaszkodnak erre, hogy előítéletet szítsanak ellenünk azzal, hogy mormonoknak neveznek bennünket. De ez a vád teljességgel erejét veszti, ha meggondoljuk, hogy a lelki ajándékokba vetett hit nem mormon sajátosság. A protestáns szekták legodaadóbb és legtanultabb emberei is ugyanezt állították mind elméletben, mind gyakorlatban. [Lásd ezzel kapcsolatban a „Csodatévő erők” címmel megjelent művet, ami a Review Irodában kapható.] *Az igazság az, hogy a rájuk jellemző hitelvek közül egyben sem értünk egyet a mormonokkal.* De ha valakit méltóvá tesz a mormon névre az, hogy egyet ért velük a fő tanbéli kérdésekben, akkor éppen a mai ortodox egyházak vannak tele mormonokkal.

1. *A Mormon Hitvallás a Szentháromságot tanítja. „Hogy Krisztus volt az Isten, mindenknek Atyja”* Mormon Biblia, Móziás könyve, 5. bek.

„Íme! Én vagyok Jézus Krisztus. Én vagyok az Atya és a Fiú.” Esther könyve, 1. fejt., 3. bek.

„Az Isten Fia egyben az egy Örök Atya is? Úgy, ő az egy Örök Atya.” Alma könyve, 8. fejt., 7. bek.

2. Alaktalan Istenben hisznek. „Mi az igazságot, a fényt és a szeretetet imádjuk és tiszteljük; ezek azonosak minden világban; és ezekből áll Isten, Aki ugyanaz minden világban; azért ahol teljes bölcsességet, tudást, igazságot, jóságot, szeretetet és hasonló értékeket találsz, ott megtalálod Istent is teljes dicsőségében, erejében és fenségében - ezért ha ezeket a tiszteletreméltó értékeket imádod, azzal Istent imádod.” Mormon látnok, 24, 25. old.

Hasonlítsuk ezt össze azzal, amit Mr. H. W. Beecher írt az Independent 1859-es számában. „Egy homályos és sejtelmes kisugárzás támad Krisztusból, és azt mondják nekem, hogy ez az Atya. Aztán egy még ritkább és láthatatlan, ködszerű gondolat kerül elő, és ez a Szentlélek. De számomra egyik sem igazán megfogható, nyugalmas, vagy hozzáférhető.”

A legtöbb egyházi hitvallás azt tanítja, hogy Krisztus

¹⁷ Cornell, M. E., 1858, *Korunk tényállása*, 76. old

az egy örök Isten, és hogy Isten anyagtalan, alaktalan, és érzelemmentes.

3. Hisznek a halál utáni azonnali jutalmazásban és büntetésben.

„A halhatatlan lélek csatlakozott a mennyei kórusához Benjámin halálakor.” Móziás Könyve, 1. fejt., 8. bek.

4. Hiszik, hogy a második halál véget nem érő kínoztatás.

„Aztán jön egy halál, igen, a második halál, ami egy lelki halál. Képtelenek meghalni úgy, hogy ne lássanak több romlást.” Alma, 9. fejt., 2, 3. bek.

„A tűznek tava véget nem érő kínoztatás.” Jákób könyve, 4. fejt., 140. bek.

5. A mormonok is a pogány vasárnapot ünneplik, ahogy a protestánsok többsége is. *De miért is mennénk tovább? Nincs még egy olyan vallási felekezet a világon, amely jobban különbözne a mormonoktól mind elmélet, mind gyakorlat terén, mint a hetednapos adventisták.* Noha azok az emberek, akik „mormonizmussal” vádolnak minket, tíz pontban is egyetértenek a mormonokkal, míg mi csak egyben. *Ebből azt a következtetést vonjuk le, hogy az ilyen emberek egyszerűen félreértik, hogy ki kivel van, és olyan vádat emelnek, amely egyedül rájuk lenne alkalmazható, s mégis egy olyan felekezet ellen ébreszt előítéletet, amelyre nem áll meg a vád.*¹⁸

A Szentírás vizsgálata

Míg a Nyugati Unióban voltam, figyeltem arra, hogy az ember halandóságának tana nagy port kavart az emberek között. R. Swearagen (metodista) vénnel vitáztunk az emberi természetről, és az igazság a tisztázás után még világosabban fénylett.

Perkérdés. Tanítják-e az Írások, hogy az embernek van egy halhatatlan, tudatos része?

A kérdést hét estén át tárgyaltuk bírói moderátor előtt. A vizsgálat alatt sikerült könyveket és traktátusokat is eladni, és azt gondolom, hogy ezek legalább olyan jó eredményt értek el, mint a viták általában. A testvérek úgy gondolták, hogy amúgy sem tudtuk volna elkerülni a vitát, mert ügyünk kárát látta volna, ha az emberek azt látják, hogy félünk megmérkőzni álláspontjukkál. Mivel egy teljes jelentés unalmas lenne, a sok álláspont és érvelés közül csak a legfontosabbakat válogattam össze. ...

Swearagen. Krisztus odaadta a lelkét is, nem csupán leheletét. Ezt mondja: „Van hatalmam letenni azt, és van hatalmam ismét felvenni azt.” Valami tudatánál volt, hogy újra felvegye az életet.

¹⁸ Cornell, M. E., 1863. április 7., *Review & Herald*, 21. kötet, 149. old, 5-16. bek.

Idézetek adventista úttörőktől!

Válasz. A lelke volt az áldozat: „önlelkét áldozatul adja” (Ésa 53:10-12). Az áldozatnak meg kell halni. A Fiú újra magához vehette az életét, amikor Atyja visszaadta neki: „az Isten felől bizonyosságot tettünk, hogy feltámasztotta a Krisztust” (1Kor 15:15). „Kit az Isten feltámasztott, a halál fájdalmaival megoldván” (ApCsel 2:24). „Mert nem hagyod (te, azaz Isten) az én lelkemet a sírban (a hódészban), és nem engeded, hogy a te szented rothadást lásson.” (27. vers).

S. Nem elég neki, hogy azt mondja, hogy az ember lelke meghal a testével együtt, hanem egészen odáig megy a káromlásban, hogy azt mondja, Krisztus lelke is meghalt - hogy az istenség meghalt! Hiszen ezzel megöli Isten egy részét! Micsoda szörnyű istenkáromlás!!

*V. Ha istenkáromlás azt mondani, hogy az isteni Fiú meghalt, akkor mennyivel nagyobb káromlás található a Metodista kézikönyvben - „Teljesen Isten és teljesen ember volt, aki igazán szenvedett, akit megfeszítettek, aki meghalt, és akit eltemettek.” Watson így nyilatkozik Krisztus haláláról: „Annak halála, aki hús és vér részese lett,” „ebben az alacsonyabb természetben halt meg.” „A megtestesült Istenség szenvedései és halála.” - *Institúció*, 219, 259. old.*

Dr. Clarke mondja: „Egy test készített az örökkévaló Logos számára, hogy ebben a testben jöjjön el Isten akaratát cselekedni, azaz hogy szenvedjen és hogy meghaljon.” *Kommentár Zsid 10:6-hoz.*

Ráadásul az istenkáromlás vádja nem csupán saját hitrendszere, fő teológusa és kommentátora ellen szól, hanem énekeskönyve is tele van ehhez hasonló istenkáromlásokkal.

- „A testté lett Isten halt meg értem.” - 133. Himnusz, átdolgozott kiad.
- „Krisztus, a nagy Alkotó, meghalt.” - 146.
- „A feltámadt Isten elhagyja a sírt.” - 148.
- „Le, a fényes égi tróntól
Örömet menekült;
Halandó húsban, földi sírba,
Holtak közé került.” - 131.

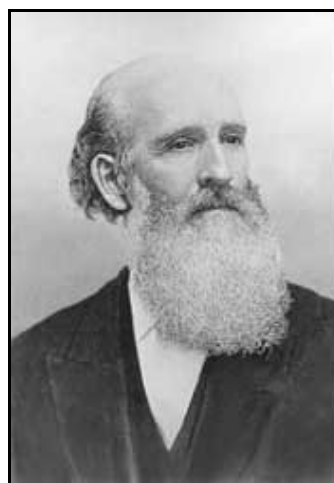
De az egészben a legrosszabb a Biblia elleni szörnyű vád. János 1:2, 14 azt tanítja, hogy az „Ige,” amely „kezdetben az Istennél volt,” „testté lett.” És Zsid 1:2, 3 szerint Isten Fia az, aki „az ő valóságának képmása,” és „a ki minket bűneinktől megtisztított.” Ugyanaz, aki Isten „valóságának képmása,” egyben áldozat is volt, és természetesen meg kellett halnia. Fil 2:5-8: „Annakokáért az az indulat legyen bennetek, mely volt a Krisztus Jézusban is, a ki, mikor Istennek formájában vala, nem tekintette zsákmánynak azt, hogy ő az Istennel egyenlő, hanem önmagát megüresíté, szolgálai formát vévén föl, emberekhez hasonlóvá lévén; és mikor olyan állapotban találtatott mint ember, megalázta magát, engedelmes lévén haláláig, még pedig a keresztfának haláláig.”

Semmit sem tanít a Biblia ennél világosabban, mint hogy ugyanaz halt meg, mint aki lejött a mennyből; és hogy „egy kevés időre kisebbé tétetett az angyaloknál, a halál elszenvedéseért”, és „megölettetett test szerint” (Zsid 2:9; 1Pt 3:18). „Életét [az angol KJV szerint: lelkét - a ford.] halálra adta” (Ésa 53:12).

Ha Krisztus testestül-lelkestül meghalt és testestül-lelkestül feltámadott, akkor az ember is testestül-lelkestül fog feltámadni, mivel „Krisztus feltámadott a halottak közül, zsengejök (azaz mintapéldánya) lön azoknak, kik elaludtak.” (1Kor 15:20).

Mivel Clarke is azt mondja, hogy az „Örök Logos” valóban „szenvedett és meghalt,” ostobaság arról beszélni, hogy az ember valamely lényeges része nincs alávetve a halálnak. Az ilyesfajta beszéd úgy hangzik, mint ama régi kigyó hazugságának visszhangja: „Dehogy haltok meg.”¹⁹

James Springer White: 1821-1881

*Jézus azért imádkozott, hogy a tanítványai ugyanúgy egyek legyenek, ahogyan ő egy volt Atyjával. Ebben az imában nem egy tízenként fejű tanítványért könyörgött, hanem tízenként tanítványért, kik egyek szándékukban és Mesterük ügye iránti törekvéseikben. Sem az Atya, sem a Fiú nem része a „három-egy Istennek.” Ellenben e két különálló lény egy a megváltás eltervezésében és kivitelezésében. A megváltottak, akik részesülnek a megváltás ajándékában, kicsinytől nagyig mind Istennek és a Báránynak adnak tisztességet, dicsőséget és hódolatot megmentésükért.*²⁰

„Szeretteim, mivelhogy minden igyekezettel azon vagyok, hogy írjak néktek a közös üdvösség felől, kénytelen voltam, hogy intőleg írjak néktek, hogy tusakodjatok A HITért, a mely egyszer a szenteknek adatott...” (Júd 3,4) ... A biztatás, hogy tusakodjunk a

¹⁹ Cornell, M. E., 1862. december 23., *Review & Herald*, 21. kötet, 4. szám, 25, 26. old.

²⁰ White, James, 1868, *Életképek*, 343. old

Miben hittek?

hitért, mely a szenteknek adatott, egyedül nekünk szól. És nagyon fontos tudnunk, hogy miért és hogyan tusakodjunk. A 4. versben megadja az okát, hogy miért tusakodjunk A HITért, egy bizonyos hitért; „mert belopózkodtak közénk valami emberek,” azaz egy bizonyos csoport, akik az „egyedüli Urat, az Istent és a mi Urunkat, a Jézus Krisztust megtagadják.” ... **Az átvitt értelmet keresők úgy vetették el, illetve tagadták meg az egyedüli Ur Istent, és a mi Urunkat, Jézus Krisztust, hogy először is alkalmazták régi, bibliátlan, Szentháromságos hitvallásukat,** ti. hogy Jézus Krisztus az örökkévaló Isten, bár ezt egyetlen igehellyel sem tudják alátámasztani, míg számunkra a Szentírás bőséges bizonyítékkal szolgál, mely világosan megmutatja, hogy ő [Krisztus] az örök Isten Fia.²¹

A megmagyarázhatatlan Szentháromság-tan, amely szerint az istenség három az egyben és egy a háromban, meglehetősen borzalmas; de az a fajta ultra unitarianizmus, amely Krisztust az Atyától alacsonyabb rendűnek mutatja be, még rosszabb. Vajon Isten egy alacsonyabb rendűnek mondta, hogy „Teremtsünk embert a képmásunkra?”²²

Az Atya a legnagyobb abból a szempontból, hogy ő az első. A Fiú követi őt a hatalomban, mert minden Őnéki adatott.²³

Az Atya törvényének eltörlését hirdetőket azt állítják, hogy az Újszövetségben szereplő isteni parancsolatok már nem a tízre vonatkoznak, hanem az evangélium követelményeire, úgymint bűnbánat, hit, keresztség és úrvacsora. De mivel ezek és minden más, kimondottan evangéliumi követelmény Jézus hitében benne foglalatik, nyilvánvaló, hogy Isten parancsolatai nem Jézus, illetve az apostolok mondásai. *Azt állítani, hogy a Fiú és apostolainak szavai az Atya parancsolatai, olyan messze van az igazságtól, mint az ősrégi Szentháromság-hívő képtelenség, mely szerint Jézus Krisztus az egyetlen igaz és örökkévaló Isten.* És mivel Jézus hite magába foglalja az evangélium minden jellemző követelményét, szükségszerűen következik, hogy a harmadik angyal által említett isteni parancsolatok csak az Atya változhatatlan törvényének tíz előírását tartalmazzák, melyek nem egy speciális csoportra vonatkoznak, hanem mindenkire.²⁴

Cottrell testvér már majdnem nyolcvan éves, emlékszik az 1780-as sötét napra, és már több mint harminc éve szombat-ünneplő. Korábban a hetednapi baptisták közé járt, de néhány tanbéli kérdésben eltért attól a közösségtől. *Elutasította a Szentháromság tanát,* a halál és a feltámadás közötti tudatos létezés tanát, valamint a gonoszok örök tudatosságban zajló büntetését. Hitte, hogy a gonoszok meg fognak semmisülni. Cottrell testvér nem sokkal ezelőtt temette el feleségét, aki

állítólag a föld egyik legkiválóbb teremtése volt. Nemrég ez az idős zarándok levelet kapott wisconsini barátaitól, mely állítólag M. Cottrelltől, feleségétől származik, aki most Jézusban nyugszik. De ő, mivel hitte, hogy a halottak nem tudnak semmit, kész volt azonnal elvetni ezt az eretnekséget, ti. hogy a holtak, akik mindent tudnak, visszajönnek társalogni az élőkkel. *Lám, ő idős korában is az igazság botjára támaszkodik!* Három fia van Mill Groveban, akik családjaikkal együtt szombat-ünneplők.²⁵

Katolikus érvek a vasárnap ünneplése mellett

1. Mert „vasárnapnak is nevezik a római gyülekezet nyomán, amely a Dies Solis-t, a Nap napját szentnek tartotta.” „A Nap napja elnevezést a pogányok ragasztották a hét első napjára, mert ezen a napon imádták a Napot.”

2. Mert „a boldogságos Szűz Máriát tisztelik” ezzel.

3. Mert „*ezt a napot az apostolok a legszentebb Szentháromság számára különítették el.*”²⁶

A maradék állásfoglalása

A hamis szombattal együvé sorolhatjuk azokat az alapvető tévedéseket, amelyeket a protestánsok a katolikus egyházból hoztak magukkal, úgy mint a meghintéses keresztséget, a Szentháromságot, a holtak tudatos állapotát és a kárhozottak örök szenvedését. *A tömegek, amelyek elfogadták ezeket az alapvető tévedéseket, kétségtelenül tudatlanságból tették; de el lehet-e vajon képzelni, hogy Krisztus egyháza magával fogja hordozni ezeket a tévedéseket egészen a világunkra zúduló ítéletek kitöltetéséig? Mi nem így véljük.* „Itt [vannak] a kik megtartják az Isten parancsolatait és a Jézus hitét [egy olyan üzenet idején, amely éppen azelőtt hangzik, hogy az ember Fia elfoglalná helyét a fehér felhőn, Jel 14:14].” *Ez a csoport, amely közvetlenül a második eljövétel előtt él, nem az emberek rendelkezéseihez fog igazodni, se alapvető tévedéseket nem fog ápolni a Jézus Krisztusban való megváltás tervére vonatkozóan. És ahogy az igazi világosság sugárzik ezekre a szolgákra, az ezt visszautasító tömegek felett elhangzik az ítélet.* Amikor az igazi szombatot az emberek elé tárják, és sürgetik őket a negyedik parancsolat előtti engedelmességre, azok pedig visszautasítják a menny Istenének e szent intézményét, helyette a fenevad intézményét választva: akkor lehet kijelenteni, hogy az ilyen emberek a szó szoros értelmében a fenevadat imádják. A harmadik angyal figyelmeztető üzenete erre a korszakra vonatkozik, amikor az emberek az élő Isten pecsétje helyett a fenevad bélyegét veszik magukra. Rettenetesen komoly, sebesen

²¹ White, James, 1846. január 24., *A hajnalcsillag*

²² White, James, 1877. november 29., *Review & Herald*

²³ White, James, 1881. január 4., *Review & Herald*

²⁴ White, James, 1852. augusztus 5., *Review & Herald*, 3. kötet, 7. szám, 52. old. 42. bek.

²⁵ White, James, 1853. június 9., *Review & Herald*, 4. kötet, 2. szám, 12. old, 16. bek.

²⁶ White, James, 1854. április 4., *Review & Herald*, 5. kötet, 11. szám, 86. old., 16-18. bek.

Idézetek adventista úttörőktől!

közelgő óra!²⁷

Megemlíthetjük itt a Szentháromságot, ami eltorzíja Isten és Fia, Jézus Krisztus személyiségét, a meghintést vagy megöntést ahelyett, hogy eltemettetnénk Krisztussal együtt a keresztség által, és „az ő halálának hasonlatossága szerint vele eggyé” lennénk; de továbblépve ezeken a meséken felfigyelhetünk egy olyan tévedésre, amit szinte minden hitvalló keresztény - katolikus és protestáns egyaránt - szentnek tart. Ez pedig a negyedik parancsolat szombatjának a hét hetedik napjáról első napjára történt megváltoztatása.²⁸

A „törvényszegés titkos bűne” már Pál napjaiban megkezdte munkáját az egyházban. Végül elhatalmasodott az evangélium egyszerűsége felett, és megrontotta a Krisztusról szóló tanítást, az egyház pedig a pusztába menekült. Luther Márton a többi reformátorral együtt Isten erejével kelt fel, hogy az Ige és a Lélek által hatalmas lépéseket tegyen a reformáció ügyében. *A reformáció legnagyobb hibája azonban az volt, hogy a reformátorok abbahagyták a reformálást. Ha folyamatosan haladtak volna, egyre előrébb, míg a pápaság utolsó csökevényét is hátuk mögött hagyják - úgymint a természetes halhatatlanság, a meghintéses keresztség, a Szentháromság és a vasárnap-ünneplés tanát -, úgy az egyház most ment lenne igeellenes tévedéseitől.²⁹*

Alonzo T. Jones: 1850-1923

Ő, aki Istennek formájában született, emberi formát öltött. „A hústestben is végig olyan volt, mint Isten, de nem Istenként jelent meg.” „Megfosztotta magát Isten formájától, és helyette felvette az ember formáját és ábrázatát.” „Egy időre lemondott Isten formájának minden

dicsőségéről.”³⁰

Ő a Szent Szellemtől született. Más szavakkal: Krisztus újonnan született. A mennyből Isten elsőszülöttjeként jött a földre, hogy újra megszülessen. Krisztus munkájában azonban hozzánk képest minden az ellentétes irányban zajlott le: Ő, a büntelen, bűnné lett azért, hogy mi Isten igazsága lehessünk Őbenne. Ő, az Élő, az élet Szerzője és Fejedelme meghalt, hogy mi élhessünk. **Ő, akinek származása eleitől fogva, öröktől fogva van, aki Isten elsőszülöttje, újra megszületett azért, hogy mi is újonnan születessünk.**³¹

11. „Összhangban e véleménnyel,” nos, mi történt? „A keresztény vallást,” azaz a „kereszténységet, az általános kereszténységet” hivatalosan is elismerték és a nemzet általánosan elfogadott vallásává emelték, következésképp „ez egy keresztény állam.” *Ezzel együtt az Egyesült Államok „többé-kevésbé világos nyelvezettel” megfogalmazott Alkotmányának „jelentése” igazolja* (1) az egyházi rend polgári erőkkel történő fenntartását; (2) a vallásos eskü szükségességét; (3) a vallásos próbaeskütételt bármely hivatal betöltésének feltételként; (4) a vallás és vallási tanítók állami adóból történő támogatását; (5) a Szentháromságba és a „Szentírás Ó és Új Testamentumának” ihlettségébe vetett hit szükségességét; (6) az istenkáromlás vádját mindazok ellen, akik megvetően szólnak vagy tesznek az elfogadott vallással kapcsolatban; és (7) a vasárnap megünneplésére vonatkozó törvényeket, a „világi üzletek” általános szüneteltetésével együtt.

12. És vajon mi másra volt szüksége a pápaságnak, mint hogy a dolgok régi rendjének minden fokozatát behozzák a nemzeti Alkotmány értelmezésébe ezzel a döntéssel? *Mi másra volt valaha is nagyobb szüksége a pápaságnak, mint arra, hogy „a keresztény vallás” nemzeti vallásként legyen számon tartva; hogy az egyházi fegyelmet polgári erővel lehessen fenntartani; hogy a vallásos próbaeskütételt mindenki számára kötelezővé tegyék; hogy a lakosságot meg kelljen adóztatni a vallás és a vallásos gyakorlatok támogatására; hogy a Szentháromság tanába és a „Szentírás Ó és Új Testamentumának” ihlettségébe vetett hit kötelező legyen; hogy az „istenkáromlás” bűne számonkérhető legyen bárkin, aki „a társadalom majdnem egésze által vallott hittel kapcsolatban megvetően” szól vagy tesz; és hogy mindenki számára törvény tegye kötelezővé a vasárnap megünneplését? Valóban, mi más akarhat vagy kívánhat még az elképzelhető legdespotikusabb, abszolút vallási rendszer?³²*

Itt kifejezetten vallási képzettségre van szükség. A jelentkezőnek bizonyítania kell, hogy aktív tagja valamely

²⁷ White, James, 1854. szeptember 12., *Review & Herald*, 6. kötet, 5. szám, 36. old., 8. bek.

²⁸ White, James, 1855. december 11., *Review & Herald*, 7. kötet, 11. szám, 85. old., 16. bek.

²⁹ White, James, 1856. február 7., *Review & Herald*, 7. kötet, 19. szám, 148. old., 26. bek.

³⁰ Jones, A. T., *Generálkonferenciái közlöny*, 1895, 448. old.

³¹ Jones, A. T., *Keresztény tökéletesedés*, 53-54. bek., A. T. Jones igehirdetése, *Review & Herald*, 1899. július 7. - augusztus 1. (Megtalálható még a *Hitünk leckéiben*, 154. old.)

³² Jones, A. T., 1901, *Egyházi birodalom*, 837-838. old.

Miben hittek?

vallási felekezetnek, továbbá ajánlania kell őt egy hivatalosan elfogadott egyházi szervezetnek. *Igaz, hogy közvetlenül nem kötelezi őt ez a törvény arra, hogy bizonyosságot tegyen hitéről a Szentháromság mellett, vagy a szentek közösségéről, vagy a holtak feltámadásáról. Igaz, hogy az embernek nem kell ilyen egészen közvetlen próbán átesnie. A törvény azonban kötelezővé teszi, hogy az illető vallásos legyen, és hogy valamely vallási felekezethez tartozzon.* Ha ez nem teljesül, akkor nem lehet kinevezni. Ez nem más, mint egy vallási próba az Egyesült Államokban betölthető hivatalokhoz, ami teljesen nyilvános megszegése az Alkotmány azon szakaszának, mely kijelenti: „Az Egyesült Államok egyetlen bizalmi, hivatali állásának sem lehet feltétele vallási próba.”

Sőt: bár - amint feljebb említettük - a törvény nem követeli meg közvetlenül a Szentháromságba stb. vetett hitet, megteszi ezt közvetve. Mivel ahhoz, hogy valaki elismert, aktív tagja legyen egy vallási felekezetnek, szükségszerűen át kell esnie egy szigorú és kutakodó vizsgálaton a vallási kérdéseket illetően. Ezért ez a feltétel megteszi közvetve, amit közvetlenül nem tesz meg, amivel bizonyosan csakúgy áthágja az Alkotmányt, mintha közvetlenül tenné ugyanezt.³³

Kálvin teokráciájának egy másik, és egyben legjelentősebb áldozata Szervét volt, aki szembeszállt a katolikus Szentháromság-tannal és a gyermekek keresztségével; és aki kiadott egy könyvet „*helyreállított kereszténység*” címmel, amelyben eszméit hirdette. A pápai inkvizíció - Kálvin támogatásával - azonnal üldözni kezdte őt, és halálra ítélte istenkáromlás és eretnokség vádjával; azonban Szervétnek sikerült kiszabadulnia a franciaországi dauphine-i börtönből és Itáliába tartott Genfben keresztül, ahol meg is állt egy rövid időre. Épp Zürichbe akart indulni, amikor Kálvin uszítására elfogták és előbb említett könyve alapján istenkáromlással vádolták meg. Az eredmény, ahogy mindnyájan tudjuk, máglyahalál lett. Szervét követőit száműzték Genfből.³⁴

A. J. Dennis

Micsoda ellentmondások találhatók a Szentháromság-hívő hitvallás megfogalmazásában: „Ennek a fejnek az egységében három személy van, egy lényegből, erőből és örökkévalóságból, az Atya, a Fiú és a Szent Szellem.” Sok titokzatos dolog van megírva Isten Igéjében, de nagy biztonsággal feltehetjük, hogy **az Úr nem várja el tőlünk, hogy lehetlenségekben higgyünk.** Ellenben a hitvallások igen.³⁵

John Matteson: 1835-1896

Krisztus Isten egyetlen szó szerinti fia. „Az Isten

egyszülöttje.” (Jn 1:14) Ő Isten, mivel Isten Fia; nem a feltámadás jogán. Ha Krisztus az Atya egyszülöttje, akkor mi nem lehetünk az Atya szó szerint született gyermekei. Ez a szónak csak egy másodlagos értelmében lehetséges.³⁶

J. M. Stephenson

Méltóságát tekintve ő már testtélétele előtt is Isten Fia volt. Halld a saját beszédét: „A ki magától szól, a maga dicsőségét keresi; a ki pedig annak dicsőségét keresi, a ki küldte őt, igaz az.” (Jn 7:18) „Arról mondjátok-e ti, a kit az Atya megszentelt és elküldött e világra: Káromlást szólsz; mivelhogy azt mondám: Az Isten Fia vagyok?!” (Jn 10:36) „Az által lett nyilvánvalóvá az Isten szeretete bennünk, hogy az ő egyszülött Fiát elküldte az Isten e világra, hogy éljünk általa. Nem abban van a szeretet, hogy mi szerettük az Istent, hanem hogy ő szeretett minket, és elküldte az ő Fiát engesztelő áldozatul a mi bűneinkért.” (1Jn 4:9, 10) ***Az a gondolat, hogy ő küldetett, azt feltételezi, hogy már azelőtt is Isten Fia volt, mielőtt elküldetett volna. Ha ennek ellenkezőjét tesszük fel, akkor azt feltételezzük, hogy az Atya elküldheti a Fiát, mielőtt ez a Fiú létezne, ami szemmel láthatóan képtelenség.*** Mivel azt mondjuk, hogy „az Isten az ő Fiát elbocsátván bűn testének hasonlatosságában” kifejezés egyenértékű azzal, hogy Isten Fia magára vette a mi természetünket; ebből az következik, hogy **már a testtélétele előtt is Isten Fiának kellett lennie.**³⁷

De a legvégső kérdés ebben a témában az, hogy *Mi volt ennek a természetnek az eredete; vagy más szavakkal, Isten Fiának eredete.* A Szentháromság-hívők is elismerik, hogy öröktől-létezésének egyszerű végiggondolásából még nem következik sem örök istensége, sem örök Fiúsága. Ezt mondja Watson, a Szentháromság-hívő irányzat mértékadó írója: „Öröktől-létezésének egyszerű végiggondolása valóban nem bizonyítja istenségét, és ezért nem is lehet bizonyíték az ariánusi elmélet ellen; azonban csapást mér a socinianista elképzelésre, mely szerint ő csak ember volt. És mivel senki sem próbálja bizonygatni az emberi lelkek öröktől-létezését, és ha valaki mégis így tenne, ezt a tanítást saját lelkiismerete cáfolná meg, így világos, hogy ha Krisztus létezett testté létele előtt is, akkor nem lehetett csupán ember, akármilyen természettel is bírt a különböző érvelések szerint.” Ez egy nyíltan kimondott őszinte beismerés. Megmutattuk, hogy Krisztusnak isteni természete van; és ezen az alapon halhatatlannak kellett lennie. És valóban, ez a feltételezés magától értetődő; hiszen ha valaki isteni, annak halhatatlannak kell lennie.

Feltehető, hogy Krisztus sosem lett volna halandó, és ennek megfelelően sosem uralkodhatott volna rajta a halál, ha a megváltás tervét nem fektették volna le; ezért neki eredeti természetében halhatatlannak kellett lennie.

³³ Jones, A. T., 1891, *A két köztársaság*, 801. old.

³⁴ Jones, A. T., 1891, *A két köztársaság*, 590. old.

³⁵ Dennis, A. J., 1879. május 22., *Az idők jelei*

³⁶ Matteson, John, 1869. október 12., *Review & Herald*, 123. old.

³⁷ Stephenson, J. M., 1854. november 7., *Review & Herald*, 6. köt., 13. szám, 99. old., 10. bek.

Idézetek adventista úttörőktől!

A megvizsgálandó kérdés tehát nem az, hogy az Isten egyszülött Fia egy isteni, halhatatlan, az egész világegyetemben - ha leszámítjuk az Atyát - a legkitüntetettebb és legmagasabb rangú lény-e; mindez már bizonyított, és csak kevesen kérdőjelezik meg. Ellenben kérdés, hogy ez a magasztos Kiválóság vajon önmagában-létező és abszolút, korlátlan értelemben véve örökkévaló-e; és hogy vajon az ő legfenségesebb természetének és jellemének *van-e eredete, és következésképp, napjainak kezdete. Az Atya és Fiú fogalma az sejteti, hogy egyikük létezése megelőzi a másikat. Azt mondani, hogy a Fiú ugyanolyan idős, mint az Atya, nyilvánvaló fogalmi ellentmondás. Természetes lehetetlenség, hogy az Atya ugyanolyan fiatal legyen, mint a Fiú, és hogy a Fiú ugyanolyan idős legyen, mint az Atya.* Ha mégis azt mondjuk, hogy ezt a megjelölést csak átvitt értelemben kell használni, akkor is szembe kell néznünk azzal a problémával, hogy akkor miért használja az Atya ezt a kifejezést a legkiválóbb és leggyengédebb kapcsolat egyetemes megnevezésére, ha általános értelme szerint éppen annak a gondolatnak mond ellent, amit szeretne kifejezni. *Ha az ihletett írók egyenlően örök létük és örökkévalóságuk gondolatát akarták volna kifejezni, nem is használhattak volna kevésbé alkalmas kifejezéseket.*

És ezt a Szentháromság-hívők is belátják. Mr. Fuller, bár Szentháromság-hívő, őszintén elismerte Krisztus Fiúságáról szóló művének következtetésében, hogy *„a természet rendje szerint az Atyának a Fiú előtt kellett léteznie.”* Mégis megpróbálja összeegyeztetni ezzel a beismeréssel azt a gondolatot, hogy a Fiú „valóságosan örök,” ahogyan az Atya is; ez azonban két teljességgel összeegyeztethetetlen gondolat. ***Az örökkévaló Fiú gondolata önmagában is ellentmondás. Lennie kell eredetének. De mit mondanak az Írások? Világosan szólnak a kérdéstről. Pál apostol ezt mondja Krisztusról: „A ki képe a láthatatlan Istennek, minden teremtménynek előtte született.”*** (Kol 1:15) Vegyük észre: 1) *Ez nem utalhat a júdeai betlehembeli Szűz Máriától való fogantatására, mivel e világhoz tartozó teremtmények milliói születtek már ez idő előtt.* Káin és Ábel több mint 4000 évvel ezelőtt született.

2) A következő vers minden földi és mennyei dolog teremtése elé helyezi születését, beleértve minden világot, minden fejedelemséget és az értelmes lények rendjeit, láthatókat és láthatatlanokat. „Mert Ő általa.” Ki által? Válasz: az által, aki minden teremtménynek előtte született. Az Ő névmás az előbb említett Lényre utal. „Mert Ő benne teremtetett minden, a mi van a mennyekben és a földön, láthatók és láthatatlanok, akár királyi székek, akár uraságok, akár fejedelemségek, akár hatalmasságok; mindenek Ő általa és Ő reá nézve teremttettek.” (Kol 1:16) Minden dolog a mennyen és a földön, látható és láthatatlan, királyiszékek, uraságok, fejedelemségek, és minden hatalmasság; ez nyilvánvalóan magába foglalja a teremtett világ értelmes lényének összes rendjét.

Tehát születnie kellett, azaz valódi, értelmes formában kellett léteznie, mielőtt teremtő hatalmat gyakorolhatott volna. De mivel a teremtés minden munkája az ő javára van írva, mint „a ki minden teremtménynek előtte született;” ezért az itt szóban forgó születésnek mindenféle mennyei vagy földi teremtmény létre hívása előtt kellett megtörténnie. Ez pedig nyilván isteni természetére utal, kivéve, ha már testté létele előtt is két különböző természete volt; ezt azonban senki sem állítja. A 17. vers azonban megerősíti az itt említett születés jelentőségét: „És Ő előbb volt mindennél, és minden Ő benne áll fenn.” Itt az ő névmás ugyanarra a személyre utal, mint az őbenne; mindkettő pedig arra a személyre utal, „a ki minden teremtménynek előtte született.” És a „minden Őbenne” ebben a versben nyilvánvalóan az előző vers „minden”-ére utal. Így világosan láthatjuk, hogy itt a mi áldott Megváltónk isteni természetéről esik szó; és ez a természet született: rendjére való tekintettel pedig ő „az elsőszülött.”

Jn 1:1-3, 14-ben ismét hasonló bizonyítékokra lelünk. „Kezdetben vala az Íge, és az Íge vala az Istennél, és Isten vala az Íge. Ez kezdetben az Istennél vala. Minden ő általa lett és nála nélkül semmi sem lett, a mi lett.” A „kezdetben” szó nyilvánvalóan annak az eseménysorozatnak a kezdetére utal, amelyet e néhány vers hangsúlyoz, azaz a mindenség teremtésére. Ez „az Atya egyszülöttjének” (lásd a 14. verset) tudatos létezését az első teremtő erőt felhasználó cselekedet elé helyezi, és bizonyítja, hogy itt isteni természetéről van szó; ami ráadásul kapcsolatban áll a mindenség teremtésével. A 14. vers ezt az Igét, aki „kezdetben” „az Istennél volt,” aki „Isten volt,” és aki által minden létező lett, „az Atya egyszülöttjének” jelenti ki, és ezzel azt fejezi ki, hogy ő legmagasztosabb természetében is született; amiből következik, hogy kellett, hogy kezdete legyen.

Kapcsoljuk össze az „Isten egyszülött Fia” kifejezés számos előfordulását az imént említett versekben középpontba helyezett személlyel, természettel és idővel; és ha még ezek után is marad kétely azt illetően, hogy Isten egyszülött Fia isteni természetének volt eredete, akkor vegyük számba azokat a szövegeket is, amelyek kizárják annak lehetőségét, hogy olyan értelemben legyen örök, hogy soha nem volt napjainak kezdete; ahogy például 1Tim 6:15-16 mondja: „ama boldog és egyedül hatalmas, a királyoknak Királya és az uraknak Ura, kié egyedül a halhatatlanság.” Ezt nem lehet úgy értelmezni, hogy senkinek sincs halhatatlan természete, vagy hogy senki sem mentes a haláltól az Atyán kívül; mivel Krisztus e szavak leírásának idejében már halhatatlan volt ilyen értelemben: és ugyanígy az angyalok is, akik megtartották „fejedelemségüket;” ugyanilyen megfontolással megérthető az is, hogy az egyedül Hatalmas nem azt jelenti, hogy nincsen senki más hatalmas; hanem hogy ő az egyetlen, Legfelsőbb Uralkodó. ***Nem lehet ugyanis egyszerre két Legfelsőbb Uralkodó.***

És azt a kijelentést, hogy nincs jó az Atyán kívül, sem

Miben hittek?

lehet úgy érteni, hogy senki sem lehet jó viszonylagos értelemben; mivel Krisztus és az angyalok is jók, sőt, tökéletesek megfelelő hatáskörükben; viszont egyedül az Atya jó mindenek felett, abszolút értelemben, és csak egyedül ő halhatatlan abszolút értelemben; egyedül ő létezik önmagában; és következésképp minden más lény, akármilyen magas vagy alacsony rendű, teljességgel tőle függ az életéért; létezéséért. Ezt a gondolatot leghatározottabban éppen a mi Megváltónk képviselte: „Mert a miként az Atyának élete van önmagában, akként adta a Fiúnak is, hogy élete legyen önmagában.” (Jn 5:26) Ez meglehetősen furcsa megfogalmazás lenne valakitől, aki az Atyával egyenlőképpen, természetesen bír az élettel. Egy ilyen nézetet ez támasztaná alá: Mert amiként az Atyának élete van önmagában, akként a Fiúnak is élete van önmagában.

Ha a Szentháromság-hívők azzal érvelnek, hogy a Fiú isteni természetének pontosan ugyanúgy, abszolút értelemben véve van élete önmagában (azaz magától létező), ahogy az Atyának, akkor miért úgy mutatja be magát, mint akinek az élete éppenséggel az Atyától származik? Mi értelme van annak, hogy úgy mutatja be az Atyát, mint aki olyan ajándékkal ruházta fel őt, amivel már örök időktől fogva rendelkezett? És ha azt mondják, hogy az Atyától való életet emberi természete kapta, azt válaszolom, hogy ezt nem lehet így érteni; vagy ha mégis, akkor sem világos számomra, hogy miért kellene Isten Fia emberi természetének úgy bemutatkoznia, mint amely teljességgel az Atyára van utalva az élet ajándékáért. Nem lenne sokkal ésszerűbb ebben az esetben, ha Krisztus emberi természete az életét és erejét az isteni természettel való egyesülésből nyerné, semmint hogy az Atyával való egyesülésből? Én ezt a szakaszt a kifejezések természetes jelentése szerint értelmezem: „Mert a miként az Atyának élete van (azaz létezik) önmagában (azaz önmagában létező), akként adta a Fiúnak is, hogy élete legyen (azaz létezzen) önmagában”.

Tudom, hogy most Üdvözítőnk kijelentésére fognak utalni: „Van hatalmam letenni az életemet, és van hatalmam ismét felvenni azt.” (Jn 10:18) De olvassuk el a vers második felét is: „Ezt a parancsolatot (megbízást - Campbell) vettem az én Atyámtól.”

A bizonyítékok összegzéséhez még egy verset idézünk. Pál mondja: „Viszont mikor behozza az ő elsőszülöttét a világba, így szól: És imádják őt az Istennek minden angyalai.” (Zsid 1:6) **Még mielőtt elküldte őt a világba, Fiának már léteznie kellett.** A 2. versben az Atya kijelentése szerint a Fiú, aki által alkotta a világokat, ugyanaz, mint akit itt a világba elküld. A Fiának léteznie kellett, mielőtt a világokat teremtette; és **születnie kellett, mielőtt létezett;** így az itt szóban forgó születés isteni természetére való utalás, és ami a rendjét illeti, ő az elsőszülött; így szükségszerűen „minden teremtménynek előtte született.” (Kol 1:15) ...

Miután megvizsgáltuk Urunk és Mesterünk eredeti természetét, dicsőségét és méltóságát; pár percet időztünk

- megtekintve annak orcáját, „aki tízezer közül is kitetszik és mindenestől kívánatos”; vetettünk egy pillantást mennyei dicsőségére, amellyel „a világ megalapítása előtt az Atyánál” bírt, és szemléltük páratlan alakját annak, „aki a láthatatlan Isten képe”; és csodálattal és hódolattal néztünk erre a magasztos személyre, aki messze az angyalok és királyiszékek és uraságok, fejedelemségek és hatalmasságok fölé magasztaltatott; most *készek vagyunk, amennyire csak gyarló érzékszerveink felfoghatják, elmerülni abban a lenyűgöző szeretetben és alázatban, amely arra indította imádatra méltó Megváltónkat, hogy elhagyja a menny minden dicsőségét és megbecsülését, és Atyja jelenlétének minden gyöngédségét.*

Bár Atyjának minden kincsével bírt, annyira szegényé lett, hogy nem volt hova lehajtania fejét; sokszor a hideg, dohos föld volt egyetlen ágya, és a kék ég takarója; fájdalmak férfja, betegség ismerője volt ő, a zsidók gúnyolták, a pogányok pedig kinevették; hontalan idegenként, alantas, szolgálai öltözetben emésztette életét, míg végül „meghalt az igaz, a nem igazakért,” és megvetett gonosztevéként hagyta el e világot. *Ó! kicsoda szerethetett így? S kegyelem szállhatott volna-e mélyebbre?*³⁸

Kiválasztok most néhány igehelyet, amelyekben ő [Krisztus] a Biblia legcsodálatosabb személyeként szerepel, s amelyek *úgy mutatják be őt, mint aki „megalázta magát és engedelmes volt mindhalálig”:* **ahol ugyanaz a Lény haldoklik, mint aki teljes dicsőségében ott volt az „Atyánál a világ teremtése előtt.”**

Pál ezt mondja Krisztus magasztos természetéről: „A ki, mikor Istennek formájában vala, nem tekintette zsákmánynak azt, hogy ő az Istennel egyenlő.” (Fil 2:6) Mindenki elismeri, hogy ez a vers az ő isteni természetére utal, már aki hiszi, hogy volt neki isteni természete; a következő két vers viszont határozottan kijelenti, hogy „önmagát megüresíté, szolgálai formát vévén föl, emberekhez hasonlónak lévén; és mikor olyan állapotban találtatott mint ember, megalázta magát, engedelmes lévén halálig.” Itt világosan kijelenti, hogy ugyanaz a magasztos Lény, aki „Istennek formájában vala,” ugyanó alázza meg magát, először is azzal, hogy emberré lett, másodsorban pedig úgy, hogy „engedelmes lévén halálig, még pedig a keresztfának haláláig.”³⁹

Immár felkészülten érkezünk el vizsgálódásunk azon pontjára, ahol megérthetjük, milyen kapcsolatban áll Krisztus áldozata, avagy az engesztelés Isten törvényével. A kérdés ezen részének feltárása érdekében össze fogom hasonlítani azt, amit én a Biblia tanításának tartok, két, a kereszténység legnagyobb része által vallott elmélettel. *A két végletes nézetet az unitáriusok, illetve a Szentháromság-hívők képviselik.* Az unitárius iskola legkiemelkedőbb írói tagadják Isten Fiának igazi

³⁸ Stephenson, J. M., 1854. november 14., *Review & Herald*, 6. köt., 14. szám, 105-106. old.

³⁹ Stephenson, J. M., 1854. november 21., *Review & Herald*, 6. köt., 15. szám, 113. old.

Idézetek adventista úttörőktől!

személyiségként való öröktől-létezését; ehelyett arra az álláspontra helyezkednek, hogy ő egy jó, sőt, tökéletes ember volt.

A legnagyobb hódolattal tekintenek egy minden alattvalója által megbecsült, szeplőtelen tisztaságú, igazságos és jólelkű király nagylelkűségére és önfeláldozására, aki királyságának egy távoli csücskében élő, maroknyi lázadó alattvalójának eltékozolt élete érdekében önként leszállna trónjáról, és egy szegény paraszt gúnyjában számkivettként fáradozna értük, szüntelen jót téve velük, életük megmentése, és trónjához való hűségük visszaszerzése érdekében végül a legrettenetesebb és legmegvetettebb halálnemmel halna meg. Egy ilyen önzetlen és szeretetteljes cselekedet bizonyára hangos dicsőenettel és hódolattal töltené be a világot; azonban, akármilyen hatalmasnak és dicséretesnek is tűnik egy ilyen tett, majdhogynem végtelen távolságra marad el Jehova áthágott és megszegett törvényének követelményeitől.

Nem tudom elhinni, hogy egyetlen ember élete, legyen az akármilyen jó, tökéletes vagy nagylelkű, egyenlőképpen számíthatna be az emberi faj millióinak elrontott életeihez képest, akiknek jelleme, ha tökéletesen engedelmeskedtek volna, hasonlóképp hibátlan lenne. Nem tudom elhinni, hogy egyetlen jó ember élete hogyan szerezhet elégséges engesztelést oly sok millió ember életéért. De ezen írók nézetei szerint csupán egy jó ember testének halála jut nekünk, míg minden, ami nemes, magas, megbízható és értelmes, túléli a halált, sőt, éppen ezáltal, még feljebb magasztatatik áldásban és dicsőségben.

A Szentháromság-hívő nézet, úgy vélem, hasonlóképpen kifogásolható. Ők azt állítják, hogy Isten Fiának három különböző természete volt egyszerre; ti. egy emberi test és egy emberi lélek egyesült isteni természetével: a teste halandó, a lelke halhatatlan, az istensége pedig teljesen egyenlő, együtt-létező és örök az örökkévaló Atyával együtt. Nos, mivel ezen elmélet egyetlen hirdetője sem állítja, hogy a lelke, vagy az istensége halt volna meg, hanem hogy e hármas lénynek csupán a testi része halt meg „a keresztfának halálával,” így, e szerint a nézet szerint (ami Krisztus halálát tartja a világ bűneiért hozott nagy engesztelő áldozatnak), az áldozat itt is csupán Isten Fia legalacsonyabb rendű része - emberi teste.

Noha azt állítják, hogy a lelke szenvedte el a büntetés nagyobbik felét - mégsem „a keresztfának halálát” szenvedte el: legnagyobb szorultságában elhagyta a testet, mely egyedül hordozta el a halál büntetését; ebből következik, hogy a kereszthalál ismét csupán egy emberi test halála volt. De még akkor is, ha elismerjük, hogy legmagasztosabb természete is szenvedett az emberi lényben, és a másik természete is, amennyire csak fogékony volt rá, egész életén át szenvedett, majd végül meghalt a kereszt gyalázatos halálával - még akkor is, **egy ilyen áldozat végtelenül messze elmarad Isten igazságos**

és szent törvényének követelményeitől, melyet Ádám nemzetségének minden tagja megszegett (csecsemőket kivéve), és lábball tiport becstelennül oly sok évezreden át.

Ezt a problémát a Szentháromság-hívők is érzékelték; éppen ezért úgy állítják be, hogy istensége volt az oltár, amin az emberi megáldoztatott; és ezért az áldozat valódi értékét az áldozati oltár alapján becsülik fel. De amennyiben jól értelmezem ezt a vitás elméletet, Jézus Krisztus isteni természetének semmilyen része nem volt e dologban; ugyanis ezt a természetet nem érte semmilyen veszteség, és valójában semmilyen áldozatot nem hozott.

Tegyük fel, hogy egy király ráruházná egyetlen fiának dicsőségét egyik legszegényebb jobbágyára, úgyannyira, hogy fiának nevezné őt; aztán felruházná ezt a jobbágyot fiának jellemével, és elküldené, hogy szegényen éljen, nyomorban és szenvedésben, majd végül gonosztevéként megfeszítsék, miközben igazi fia az élet minden áldását élvezheti egészségben, nyugalomban, tisztességben és dicsőségben atyjának udvarában - mondaná-e ezek után valaki is, hogy csak azért, mert valakit róla neveztek el, a király fiának ruháiba és címeibe öltöztették, és az ő jellemével halt meg, ezért a szenvedésért és halálért járó hódolatot és tisztességet az ő igazi fiának kellene címezni? Ebben az esetben az áldozatot teljes mértékben a jobbágy hozta. A fiúnak semmilyen része nem volt az egész ügyben. Ez kimondottan a jobbágy áldozata, és pontosan annyit ér, amennyit ő maga, és méltósága sem nagyobb, sem kisebb az ő sajátjánál. Ugyanez igaz Krisztus áldozatára vonatkoztatva is, a fenti nézet szerint. Mindent, amit el kellett szenvedni és fel kellett áldozni, az ő emberi természete szenvedte el és áldozta fel; ezért nyomorúságai, szenvedései és halála pontosan annyit ér dicsőségben, tisztességben és határfokban, amennyit ez a természet kölcsönözhetett számára, és nem többet. Így ezen elmélet szerint is csupán emberi áldozatunk van; és a kérdés továbbra is megválaszolatlan marad: Hogyan lehet egyetlen emberi lény élete elégséges engesztelés ezernyi millió ember életéért?

Most, hogy megvizsgáltuk, mit mond és tanít e két iskola, beláthatjuk, hogy gyakorlatilag nincs jelentős különbség az engesztelésről alkotott felfogásuk között; ugyanis végeredményben mindkettő csupán emberi áldozatot tud felmutatni: de ami Isten Fiának legmagasztosabb természetét illeti, e tekintetben oly messze van egymástól e két nézet, mint a véges és a végtelen, az idő és az örökkévalóság. Az előbbi az „Atya Egyszülöttét” mezei halandóvá, egy véges emberré alacsonyítja le; a másik pedig felemeli őt a Végtelen, Mindenható, Egyedül Bölcs és Örökkévaló Isten szintjére, úgyannyira, hogy mindenben tökéletesen egyenlőnek tekinti az Atyával. **Az én felfogásom szerint az igazság valahol e két végtel között van.**

Úgy gondolom, következetesen bizonyítottam, 1.) hogy Isten Fia az első világ, sőt a világegyetem első értelmes lénye előtt létezett már, legmagasztosabb természetében. 2.) Hogy volt neki eredete, azaz hogy ő

Miben hittek?

„minden teremtménynek előtte született,” és ő „Isten teremtésének a kezdete.” (Jel 3:14) 3.) Hogy legmagasztosabb természete által teremtett és tart fenn mindeneket mennyen és földön. 4.) Fensége messze nagyobb az angyalokénál, a földi uralkodóknál és királyokénál. 5.) Természeténél fogva halhatatlan (nem abszolút értelemben) és isteni. 6.) Címei és jogkörei: „az Atya egyszülöttjeként” osztozott dicsőségében még „a világ megalapítása előtt,” ő „a láthatatlan Isten képe,” aki „Istennel formájában vala,” mégsem „tekintette zsákmánynak, hogy ő az Istennel egyenlő.” Ő az Ő Atyja „dicsőségének visszatükröződése, és valóságának képmása,” „az Ige,” aki „kezdetben az Istennél vala,” és aki „Isten volt.” Ez volt az a magasztos, fenséges kiválóság, aki a világ bűneiért megáldoztatott - ezek azok az előjogok, amelyekről önként lemondott; és bár „gazdag volt, szegénnyé lett értünk,” „önmagát megüresíté” és emberré lett; és „mikor olyan állapotban találtatott mint ember, megalázta magát, engedelmes lévén haláláig, még pedig a keresztfának haláláig,” hogy ezáltal kinyilatkoztassa Isten igazságát, hogy „igaz legyen Ő és megigazítsa azt, a ki a Jézus hitéből való.”

Íme, ez az igazi alázat; nem csupán színlelés vagy színjáték; „Isten egyszülött Fia,” a szeretett, aki „minden teremtménynek előtte született,” önként mond le mindarról a dicsőségről, amellyel Atyjánál bírt még a világ létele előtt; hogy lejjön a mennyből, fenséges és szent hajlékából, és bár „gazdag” volt, szegénnyé legyen értünk, olyannyira, hogy azt mondhatja: „nincs hova fejét lehajtania.” Az áldott Ige, aki „kezdetben az Istennél vala,” és aki maga is Isten volt, valóságosan testté lett, és alant, szolgálai gúnyát vett magára - ezáltal kiszolgáltva magát az elesett emberiséget gyöttrő minden szűkölködésnek, kisértésnek, keserűségnek és nyomorúságnak. Hogy kiteljesítse ezt a példátlan áldozatot, e valaha megbecsült, ám most megalázkodott, e valaha felmagasztalt, most pedig megalázott személy az elátkozott kereszten függve bűnözőként elítélve adta ki lelkét; és végül a sötét és csendes sírkamra mélységeibe is alászállott - mely a legmélyebb megalázkodás jelképe.

Ez az az áldozat, amelyet „Isten egyszülötte” felajánlott engesztelésül a világ bűneiért; ez az a lény, aki valóban megáldoztatott, és ez az az ár, amelyet Isten Fia valójában kifizetett megváltásunkért! Így, ami az áldozat magasztos voltát illeti, azt Isten mérhetetlen birodalmának legfelmagasztaltabb és legméltóságtelesebb lényé mutatta be; egészen pontosan a Király egyszülött Fia. De kicsoda mérheti fel vajon Isten becses Fiának tényleges értékét? Ha meg is próbáljuk alulról közelíteni, akkor is legalább annyit ér, mint a világ összes lakójának méltósága, élete és örök érdekei; sőt, ha továbbmegyek, legalább annyit ér, mint az egész értelmes teremtés erkölcsi érdekeinek összessége; ráadásul méltósága és tisztessége megegyezik a Világegyetem Legfőbb Uralkodójának erkölcsi kormányzatával. Természete isteni, ezért isteni áldozatunk van, ellentétben a Szentháromság-hívő és unitárius nézetekkel, amelyek csak emberi áldozatról

beszélnek. Teljesség tekintetében végtelen, határtalan. Igen, hála Istennel, mindnyájunk számára elégséges, sőt, elégséges lenne, hogy megmentse a világegyetem összes értelmes lakóját is, ha bűnbe esnének. Végül, ami az emberi kötöttségekhez és szükségletekhez való igazodását illeti, egy szóval: tökéletes.⁴⁰

Az általam képviselt álláspontot Isten Fiának természetével, származásával és testléteivel kapcsolatban sokan támadják. Hajlandó vagyok bármilyen bizonyító erejű bibliai ellenvetést újra átgondolni, egyet kivéve; ez pedig az a feltételezett bizonyíték, hogy [a Fiú] teljesen egyenlő az Atyával, a Hatalmas és egyedül igaz Istennel. Ezt a következő érvekkel próbálják alátámasztani:

1. Szerintük az Atya legmagasabb címeit a Fiúra is lehet alkalmazni. Ha ez valóban igaz lenne, akkor nem volna ellenvetésem; *azonban világos, hogy ez így nem igaz, mivel a következő hatalmi címeket soha nem alkalmazza a Fiúra.* Henry Grew munkáját fogom idézni a Fiúságról. 48. old.

„Noha Isten Fiát ... magasztos és dicsőséges címek illetik meg, mégis meg van különböztetve az 'egyedül igaz Isten'-től, hiszen a következő hatalmi címek a 'láthatatlan Isten' kizárólagos tulajdonát képezik.

- Kinek neve Jehova, egymagad vagy felséges Isten. (Zsolt 83:19)
- Az örökkévaló Isten. (5Móz 33:27)
- A magasságos/felséges Isten. (Mk 5:7; Dn 5:18)
- Isten egyedül. (Zsolt 86:10; Ésa 37:16)
- Egyedül az Úr. (Neh 9:6)
- Az egek Istene. (Dn 2:44)
- Rajtam kívül nincsen Isten. (Ésa 44:6)
- Kéé egyedül a halhatatlanság. (1Tim 6:16)
- Az egyedül igaz Isten. (Jn 17:3)
- Az örökkévaló király, a halhatatlan, láthatatlan. (1Tim 1:17)
- Egyedül bölcs Isten. (1Tim 1:17)
- Az Úr, a mi Istenünk, a mindenható. (Jel 19:6)
- Ama boldog és egyedül hatalmas. (1Tim 6:15)
- Egy az Isten és mindennek Atyja. (Ef 4:6)
- Az egyedüli Úr, az Isten. (Júd 4)
- Egy Istenünk van, az Atya. (1Kor 8:6)”

2. Azzal érvelnek, hogy [a Fiú] a hatalmas Isten kizárólagos tulajdonát képező hatalommal és felségjogokkal élt. *Ezen ellenvetésre a legmeggyőzőbb válaszom az, hogy összehasonlítom a Szentháromság-hívő nézetet a Biblia álláspontjával.* Ehhez ismét az imént idézett szerző munkájából fogok idézni egy felsorolást. 66, 67. old.

⁴⁰ Stephenson, J. M., 1854. november 21., *Review & Herald*, 6. köt., 15. szám, 114. old., 1-6. bek.

Idézetek adventista úttörőktől!

Krisztus és az apostolok szerint...

Nekünk egy Istenünk van, az Atya. (1Kor 8:6)

Az én Atyám nagyobb nálamnál. (Jn 14:28)

A ki képe a láthatatlan Istennek, minden teremtménynek előtte született. (Kol 1:15)

A Fiú semmit sem tehet önmagától.

Arról a napról és óráról pedig senki semmit sem tud, sem az égben az angyalok, sem a Fiú, hanem csak az Atya. (Mk 13:32)

Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön. (Mt 28:18) A miként te hatalmat adtál néki minden testen, hogy örök életet adjon mindennek, a mit néki adtál. (Jn 17:2)

Isten ... mindeneket teremtett a Jézus Krisztus által. (Ef 3:9)

Jézus Krisztus kijelentése, a melyet adott néki az Isten. (Jel 1:1)

Mert egy az Isten, egy a közbenjáró is Isten és emberek között, az ember Krisztus Jézus. (1Tim 2:5)

Az egyedüli Urat, az Istent, és a mi Urunkat, a Jézus Krisztust megtagadják. (Júd 4)

A názareti Jézust, azt a férfiút, a ki Istentől bizonyoságot nyert előttetek erők, csodatételek és jelek által, melyeket ő általa cselekedett Isten ti köztetek. (ApCsel 2:22)

Mert a miként az Atyának élete van önmagában, akként adta a Fiúnak is, hogy élete legyen önmagában. (Jn 5:26)

Én az Atya által élek. (Jn 6:57)

Ez amaz én szerelmes fiam. (Mt 3:17)

Hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent, és a kit elküldtél, a Jézus Krisztust. (Jn 17:3)

Hogy a Jézus nevére minden térd meghajoljon, ... és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére. (Fil 2:10-11)

A Szentháromság-hívók szerint...

Nekünk egy Istenünk van: az Atya, az Ige és a Szent Szellem.

A Fiú teljesen egyenlő az Atyával.

Aki a láthatatlan Isten, a nem-teremtett Jehova.

A Fiú mindenható.

A Fiú mindentudó, és az Atyához hasonlóan Ő is tudott arról a napról.

Semmilyen adományozott hatalom nem tehetné volna képessé a Fiút arra, hogy örök életet adjon népének.

Jézus Krisztus mindent saját hatalmával teremtett, mely az Atyától független.

Jézus Krisztus kijelentése, amely saját mindentudásából fakad.

Egy a közbenjáró is Isten és emberek között; aki azonban egy személyben a hatalmas Isten és a mi emberi képviselőnk.

Az egyedüli Urat, az Istent, és a mi Urunkat, a Jézus Krisztust megtagadják, aki viszont maga az Úr Isten, de mégis különálló személy.

Jézus a csodáit saját mindenható ereje által tette.

Ő önmagában létezik.

A Fiú saját maga által él.

Ez az egyedül igaz Isten, aki lényegileg egy az Atyával.

Hogy megismerjenek téged, aki nem magad vagy az egyedül igaz Isten, legalábbis nem az Igétől elkülöníthető értelemben, akit elküldtél.

Hogy a Jézus nevére minden térd meghajoljon, ... és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr a maga dicsőségére.

Miben hittek?

4. Tekintsünk meg végül néhány olyan igeszakaszt, amelyet oly sokszor és teljes meggyőződéssel idéznek, hogy bizonyítsák, Jézus Krisztus természetszerűleg az egy örök Isten. Kol 2:9-ben azt olvassuk, hogy Jézus Krisztusban „lakozik az istenségnek egész teljessége testileg.” Néhány verssel korábban azonban az apostol azt mondja, hogy „tetszett az Atyának, hogy Ő benne lakozzék az egész teljesség.” (Kol 1:19) Ugyanez az apostol azt is mondja, hogy a szentek is beteljesedhetnek „az Istennek egész teljességéig.” (Ef 3:19)⁴¹

Uriah Smith: 1832-1903

1Kor 15-ben azt találom, hogy az ember természet szerint nem halhatatlan; azonban Pál biztosítja a rómabelieket, hogy a jó cselekedetben való állhatatossággal bárki elérheti a halhatatlanságot és az örök életet. *A Szentháromságnak nevezett tan, amely azt állítja, hogy Istennek nincs formája és alakja; hogy az Atya, a Fiú és a Szent Szellem, ez a három egy személy, nos, ez egy újabb tévedés.* Lehet-e vajon az Isten forma és alak nélkül, mikor Ő „beszéle Mózással színről színre, a mint szokott ember szólani barátjával?” (2Móz 33:11) Vagy amikor az Úr azt mondta neki, hogy „Orczámat azonban nem láthatod; mert nem láthat engem ember, élvén? ... És mikor átmegy előtted az én dicsőségem, a kőszikla hasadékába állatlak téged, és kezemmel betakarlak téged, míg átvonulok. Azután kezemet elveszem rólad, és hátulról meglátsz engemet, de orczámat nem láthatod.” (2Móz 33:20, 22-23). Krisztus az ő Atyja „valóságának képmása.” (Zsid 1:3.)⁴²

A trónon ülő Atyának és a Báránynak egyszerre szól a dicséret ebben a hódoló énekben. A magyarázók egyhangúlag rávetették magukat, hogy bizonyítsák Krisztusnak az Atyával való egyenértékűségét; mert különben - mondják -, az egyedül a Teremtőnek kijáró imádat a teremtményre irányulna. De ez nem tűnik

szükségszerű következtetésnek. A Szentírás sehol sem teremtett lényként mutatja be Krisztust, épp ellenkezőleg; világosan kijelenti, hogy őt az Atya szülte. (Lásd a Jel 3:14-hez fűzött megjegyzést, ahol megmutatjuk, hogy Krisztus nem teremtett lény.) És bár Fiúként nem ugyanúgy örök, mint Atyja, *az Atyától való születése, létezésének kezdete jóval előbbre tehető a teremtés egész művénél;* és erre való tekintettel úgy ismerjük meg őt, mint Isten társát a teremtésben. (Jn 1:3; Zsid 1:2). Az Atya vajon nem rendelhette el, hogy egy ilyen lényt vele egyenlő mértékben imádjának, úgy, hogy ez az imádó részéről közben nem minősül bálványimádásnak? A neki adott előkelő tisztségek méltóvá teszik őt az imádatra, sőt, Isten külön el is rendelte, hogy imádni kell őt; ez viszont nem lett volna szükséges, ha Atyjával egyenlő lett volna a létezés örökkévalóságában. Krisztus maga is kijelenti, hogy „a miként az Atyának élete van önmagában, akként adta a Fiúnak is, hogy élete legyen önmagában.” (Jn 5:26). Az Atya „felmagasztalá őt, és ajándékozta neki oly nevet, a mely minden név fölött való.” (Fil 2:9). És maga az Atya is ezt mondja: „És imádják őt az Istennek minden angyalai.” (Zsid 1:6). *Ezek a bizonyágtételek megmutatják, hogy az Atyával együtt Krisztus is imádat tárgya; azonban nem bizonyítják, hogy Krisztus ugyanúgy öröktől fogva létezne, mint Atyja.*⁴³

*Egyedül Istennek nincs kezdete. A legkorábbi korszakban, amikor már kezdetről lehet beszélni, - egy olyan időben, ami a mi véges elménk számára lényegében egy örökkévalóságnak tűnik, - megjelent az Ige. „Kezdetben vala az Ige, és az Ige vala az Istennél, és Isten vala az Ige.” (Jn 1:1). Ez a teremtés nélkül előállt Ige ugyanaz a Lény, mint aki az időnek teljességében eljött és közöttünk lakozott. Az Ő kezdete nem hasonlítható az univerzum egyetlen más lényének kezdetéhez sem. A következő titokzatos kifejezések árulkodnak erről: „[Isten] egyszülött Fia” (Jn 3:16; 1Jn 4:9), „az Atya egyszülöttje” (Jn 1:14), és „én az Istentől származtam és jöttem” (Jn 8:42). Ezért úgy tűnik, hogy Isten Fiának megjelenése egy olyan isteni mozzanat vagy folyamat - de nem teremtés - eredménye, amely csak a Mindentudó előtt ismeretes, és csak a Mindenható számára lehetséges. És ekkor már a Szent Lélek (melyet helytelen fordítás szerint „Szent Szellemnek” is neveznek), Isten Lelke, Krisztus Lelke, az isteni sugallat és erő közvetítője, kettejük képviselője (Zsolt 139:7) is jelen volt.*⁴⁴

Amikor Krisztus elhagyta a mennyet, hogy meghaljon egy elveszett világért, egy időre letette halhatatlanságát is. De hogyan lehetett ezt félre tenni? Hogy félre lett téve, az bizonyos, mert különben nem halhatott volna meg; azonban ő teljesen meghalt, mint isteni lény, mint Isten Fia! Nem csupán a teste, úgy, hogy közben a lélek, az istenség tovább élt volna; mert akkor a világnak csak egy emberi Megváltója lenne, büneiért csupán egy emberi áldozata; de a próféta azt mondja, hogy „önlelkét áldozatul adja.” (Ésa 53:10).⁴⁵

⁴¹ Stephenson, J. M., 1854. december 5., *Review & Herald*, 6. köt., 16. szám, 123-124. old.

⁴² Smith, Uriah, 1856. július 10., *Review & Herald*, 8. kötet, 11. szám, 87. old., 33. bek.

⁴³ Smith, Uriah, 1882, *Dániel és Jelenések*, 430. old.

⁴⁴ Smith, Uriah, 1898, *Tekints Jézusra*, 10. old.

⁴⁵ Smith, Uriah, 1898, *Tekints Jézusra*, 23, 24. old.

Idézetek adventista úttörőktől!

1. Az Atya, a Fiú, és a Szent Szellem nevében keresztelkedünk meg. (Mt 28:19). Ezzel azt fejezzük ki, hogy hiszünk az egy igaz Isten létezésében, Fiának közbenjárásában, és a Szent Lélek befolyásában.⁴⁶

Isten, az Atya és az Ó Fia, Jézus Krisztus

Az Atya címei

A következő hatalmi címek egyedül csak Őt illetik, aki öröktől fogva mindörökké van, aki az egyedül bölcs Isten:

- „az örökkévaló Isten” (5Móz 33:27)
- „a kinek neve Jehova, egymagad vagy” (Zsolt 83:18)
- „magasságos Isten” (Mk 5:7)
- „az öreg korú” [angolban: a napok őse] (Dn 7:13)
- „Isten egyedül” (Zsolt 86:10)
- „egyedül az Úr” (Neh 9:6)
- „az egek Istene” (Dn 2:44)
- „az egy igaz Isten” (Jn 17:8)
- „kié egyedül a halhatatlanság” (1Tim 6:16)
- „az örökkévaló király, a halhatatlan, láthatatlan” (1Tim 1:17)
- „egyedül bölcs Isten” (1Tim 1:17)
- „az Úr, a mi Istenünk, a mindenható” (Jel 19:6)
- „ama boldog és egyedül hatalmas” (1Tim 6:15)
- „rajtam kívül nincsen Isten” (Ésa 44:6)
- „Isten, az Atya” (1Kor 8:6)
- „a mi Urunk Jézus Krisztusnak Istene, a dicsőségnek Atyja” (Ef 1:17)
- „Isten és mindenknek Atyja, a ki mindenknek felette van” (Ef 4:6)
- „a mindenható Isten” (1Móz 17:1)
- „Vagyok, a ki vagyok” (2Móz 3:14)
- „az Úr, a mindenható Isten” [vagy: a mindenható Úr Isten] (Jel 4:8)

A Fiúra vonatkozó kijelentések

- Ő Isten teremtésének kezdete (Jel 3:14)
- minden teremtménynek előtte született (Kol 1:15)
- az Atya egyszülötte (Jn 1:18; 3:18)
- az élő Istennek Fia (Mt 16:16)
- a világra való eljövetele előtt már létezett (Jn 8:58; Mik 5:2; Jn 17:5,24)
- magasabbá tétetett az angyaloknál (Zsid 1:14)
- Ő alkotta a világot és mindeneket (Jn 1:1-3; Ef 3:3,9)
- Isten küldte őt a világra (Jn 3:34)
- Őbenne lakozik az Istenség egész teljessége testileg (Kol 2:9)
- Ő a feltámadás és az élet (Jn 11:25)
- néki adatott minden hatalom mennyen és földön (Mt 28:18)
- Ő mindenknek örökösévé tétetett (Zsid 1:2)

⁴⁶ Smith, Uriah, 1858, *Bibliatanulmányozó segédlet*, 21-22. old.

- társai felett felkenetett az örömmek olajával (Zsid 1:9)
- Isten rendelte őt arra, hogy ítéljen eleveneket és holtakat (ApCsel 17:31)
- rajta keresztül nyilatkoztatja ki akaratát (Jel 1:1)
- Krisztusnak feje az Isten (1Kor 11:3)
- Jézusnak hatalma volt rá, hogy letegye életét és újra felvegye azt (Jn 10:18)
- az Istentől kapta ezt a parancsolatot (Jn 10:19)
- Isten támasztotta fel őt a halálból (ApCsel 2:24,34; 3:15; 4:10; 10:40; 13:30,34; 17:31; Rm 4:24; 8:11; 1Kor 8:14; 15:15; 2Kor 4:14; Gal 1:1; Ef 1:20; Kol 2:12; 1Thess 1:10; Zsid 13:20; 1Pt 1:21)
- Jézus azt mondta, hogy semmit sem tehetne önmagától, (Jn 5:19)
- hogy a benne lakozó Atya cselekedte e dolgokat, (Jn 14:10)
- hogy az Atya, aki elküldte, Ő parancsolta neki, hogy mit mondjon és mit beszéljen, (Jn 12:49)
- azért jött, hogy ne a maga akaratát cselekedje, hanem annak akaratát, aki elküldte őt, (Jn 6:38)
- ez a tanítás nem az övé volt, hanem az Atyáé, aki őt elküldte. (Jn 7:16; 8:28; 12:49; 14:10,24)

Ilyen ihletett kijelentések háttérén mondhatjuk-e azt, hogy Jézus Krisztus *az önmagában-létező, független, mindentudó és egyedül igaz Isten*; vagy inkább az Isten Fia, akit az ATYA szült, emelt és magasalt fel, és dicsőített meg végül? [A kiemelés eredeti].⁴⁷

J. W. W. felteszi a kérdést: „*Úgy kell-e vajon értenünk, hogy a Szent Szellem ugyanolyan személy, mint az Atya és a Fiú?* Egyesek szerint igen, mások szerint nem.”

Válasz: - A „Szent Szellem” kifejezés nyers és taszító fordítás. Minden esetben „Szent Léleknek” (hagion pneuma) kellett volna fordítani. Ez a Lélek Isten Lelke és Krisztus Lelke; de akár Istenhez, akár Krisztushoz tartozóként van róla szó, ugyanazt az egy Lelket jelenti. De ami ezt a Lelket illeti, *a Biblia olyan kifejezéseket használ, amelyeket nem lehet összhangba hozni azzal a gondolattal, hogy ugyanolyan személy lenne, mint az Atya és a Fiú. Sokkal inkább úgy van élénk tárva, mint kettejük isteni befolyása, a közvetítő: amely képviseli jelenlétüket, és amely által tudomásuk van az egész világegyetemről, uralmuk van felette, még ha nincsenek is személyesen jelen. Krisztus egy személy, aki jelenleg papként tevékenykedik a mennyi szentélyben; és mégis azt mondja, hogy ha ketten vagy hárman összegyűlnek az ő nevében, ő ott van közöttük. (Mt. 18:20). Hogyan? Nem személyesen, hanem Lelke által. Krisztus egyik beszédében (Jn 14-16) ezt a Lelket a „Vigasztalóként” személyesíti meg, és ennek megfelelő személyes és vonatkozó névmásokat alkalmaz rá: „ő,” „őt,” és „akit.” De általánosságban olyan módon van róla szó, amelyből kiderül, hogy nem lehet ugyanolyan személy, mint az Atya és a Fiú. Példának okáért gyakran olvassuk, hogy,*

⁴⁷ Smith, Uriah, 1858, *Bibliatanulmányozó segédlet*, 42-45. old. (Megtalálható még: *Review & Herald*, 1860. június 12., 27. old, 3-48. bek.)

Miben hittek?

„kiöntetik” illetve „kitöltetik.” Istenről és Krisztusról azonban sosem olvassuk, hogy kiöntetne vagy kitöltetne. Ha személy lenne, semmi különös nem lenne abban, hogy látható alakban jelenik meg; ellenben mikor valóban megjelent ilyen formában, ez az esemény különlegességgé lett feljegyezve. Így mondja Lk 3:22: „És leszállt ő reá a Szent Lélek testi ábrázatban mint egy galamb.” De az alak nem mindig ugyanaz; mert például Pünkösd napján „kettős tüzes nyelvek” alakját vette fel. (ApCsel 2:3, 4). Azt is olvassuk, hogy ez „az Istennek hét Lelke, a mely elküldetett az egész földre.” (Jel 1:4; 3:1; 4:5; 5:6). Vítán felül áll, hogy ez a Szent Lélekre vonatkozik, tökéletességét és teljességét érzékeltetve ezzel. De aligha lehetne így beszélni róla, ha személy lenne. Soha nem olvasunk a hét Istenről vagy a hét Krisztusról.⁴⁸

[Öt hónappal e cikk megjelenése után, Uriah Smith tartott egy igehirdetést a Generálkonferencia előtt. Ebben az igehirdetésben elért egy pontra, ahol szükségesnek érezte, hogy kifejtse néhány dolgot Isten Lelkével kapcsolatban.]

Bizonyára nem vesszük félre a témát, ha egy pillanatra megvizsgáljuk, hogy mi is ez a Lélek, mi a feladata, hogyan viszonyul a világhoz és az egyházhoz, és hogy az Úr mit szándékozik tenni népéért ezen keresztül. A Szent Lélek Isten Lelke; és egyúttal Krisztus Lelke is. Ez az az isteni, titokzatos kisugárzás, amelyen keresztül hatalmas és mérhetetlen munkájukat végzik. Ez hívják ama örökkévaló Léleknek; ez egy mindentudó és mindenütt jelenvaló lélek, ez az a lélek, amely mozgott és lebegett a vizek felett a káosz uralmának korai napjaiban, melyből e világ minden szépsége és dicsősége előállott. Ez az a hatalmasság, amelyen keresztül részesedünk az életből; ez az a csatorna, amelyen keresztül Isten áldásai és kegyelme eljutnak népéhez. Ez ama Vigasztaló; az Igazság Lelke; a Remény Lelke; a Dicsőség Lelke; ez az élő kapcsolat közöttünk és a mi Urunk és Megváltónk, Jézus Krisztus között; mert ahogy az apostol mondja: „A kiből pedig nincs a Krisztus Lelke, az nem az övé.” Ez a lélek gyöngéd, de meg lehet sérteni, meg lehet szomorítani, ki lehet oltani. Ez az a hatalmasság, amely által részesülünk, ha ugyan valaha is részesülünk a halhatatlanságból; mert Pál azt mondja, hogy „ha Annak a Lelke lakik bennetek, a ki feltámasztotta Jézust a halálból, ugyanaz, a ki feltámasztotta Krisztus Jézust a halálból, megeleveníti a ti halandó testeiteket is az ő ti bennetek lakozó Lelke által,” azaz Krisztus Lelke által. (Rm 8:11). ...

[Uriah Smith úgy írta le a Szent Lelket, mint ami Isten Lelke és Krisztus Lelke. Csak ebben az egy bekezdésben tizenhat alkalommal inkább „az”-ként, mint „Ő”-ként utalt erre a Lélekre. Alig hét bekezdéssel később a következőt állítja:]

Láthatjuk, hogy a következő néhány versben az apostol bemutatja nekünk az ebben a munkában részt vevő

⁴⁸ Smith, Uriah, 1890. október 28., *Review & Herald*

három nagy hatalmasságot: Istent, az Atyát; Krisztust, a Fiút; és a Szent Lelket.⁴⁹

[Ez a megállapítás azért olyan érdekes, mert bemutatja, hogy az úttörők úgy értelmezték a „három hatalmas közvetítő” kifejezést, mint ami összhangban van azzal a tanítással, hogy a Szent Lélek nem egy harmadik, különálló lény, hanem sokkal inkább az Atyának és az Ő Fiának Lelke.]

J. N. Andrews: 1829-1883

A Szentháromság tanát 325-ben, a niceai zsinaton fektette le az egyház. Ez a tan eltorzítja Isten és az ő Fia, Jézus Krisztus, a mi Urunk személyiségét. Pusztán a gyalázatos intézkedésekre való tekintettel, amelyekkel az egyházra kényszerítették, és amelyek az egyháztörténelem lapjaiból kiolvashatók, szégyenkeznie kellene e tan minden követőjének.⁵⁰

Melkisédek

E kiváló személyiségről szerzett ismeretünket egyedül 1Móz 14, Zsolt 110, és Pál Zsidókhöz írt levelének róla szóló részeiből vezethetjük le. Sok rá vonatkozó dolgot tudatosan rejtett el a Szent Lélek, és ezért számunkra is gyümölcstelen próbálkozás lenne ezeket világosságra hozni. Ő Sálem királya, a magasságos Isten papja volt; hivatásánál fogva felette állt Ábrahámnak is; Krisztus az ő rendje szerinti pap. Egyszer találkozott Ábrahámmal, tizedet vett tőle, és megáldotta őt. Lényegében ennyit tudunk Melkisédekről. Ha felmerül a kérdés, vajon ő nem azonos-e korának egyik vagy másik kiválóságával; vagy ha azt kérdezik, melyik rasszhoz tartozik, kik voltak a szülei, meddig élt, mikor halt meg: A válasz az kell legyen, hogy nem tudjuk, mivel nem lett kinyilatkoztatva számunkra. Azonban a most idézendő páli kifejezések sok különös elméletet vetettek fel vele kapcsolatban. Pál azt

⁴⁹ Smith, Uriah, 1891. március 14., *Generálkonferenciai közlöny*, 4. kötet, 146-147. old.

⁵⁰ Andrews, J. N., 1855. március 6., *Review & Herald*, 6. köt., 24. szám., 185. old.

Idézetek adventista úttörőktől!

mondja róla, hogy „Apa nélkül, anya nélkül, nemzetség nélkül való; sem napjainak kezdete, sem életének vége nincs, de hasonlónak tétetvén az Isten Fiához, pap marad örökké.” (Zsid 7:8)

Nos, ha e szavakat abszolút értelmükben vesszük, akkor egyetlen emberi lényre sem lehetnek igazak. Az emberi nemzetség tagjai közül egyedül Ádámnak nem volt sem apja, sem anyja, sem pedig nemzetsége. De Ádámnak volt napjainak kezdete és életének vége. Énő életének nem volt ugyan vége, de minden mással bírt, amivel Pál szerint Melkisédek nem. Illésről is hasonlókat mondhatunk, tetézve azzal, hogy ő még nem is létezett, csak jóval Melkisédek napjai után. Ádámot kivéve az emberi család minden tagjának volt szülője, és mindenki napjainak volt kezdete; és valóban, két kivétellel, mindenkinek véget ért az élete. Még Isten angyalainak is kivétel nélkül volt napjaiknak kezdete, úgyhogy ez a nyelvezet legalább annyira kizárja őket, mint az emberi család tagjait. *És ami az Isten Fiát illeti, őt is kizárhatjuk, mivel neki Isten volt az Atyja, és az örökkévalóság valamely pontján régen, az ő napjainak is volt kezdete.* Tehát ha Pál szavait abszolút értelmükben vennénk, az egész világegyetemben nem találnánk egyetlen lényt sem Istenen, az Atyán kívül, aki apa nélkül, anya nélkül, nemzetség nélkül való; akinek sem napjainak kezdete, sem életének vége nincs. Mégis, bizonyára senkiben sem merül fel egy pillanatig sem, hogy Melkisédek az Atya Isten lett volna. 1. Ő a magasságos Isten papja volt. (Zsid 7:1). A pap szolgálata, hogy áldozatokat vigyen Isten elé. Nyilván nem saját magának vitt áldozatokat. 2. Pál embernek nevezi őt, aki nagyobb volt Ábrahámnál. 3. Zsid 7:6-ban Pál úgy beszél róla, mint akinek valójában mégiscsak volt nemzetsége, csupán nem lehet róla semmi közelebbit tudni. 4. Melkisédek 1Móz 14:20-ban a felséges Istent áldja, ami nyilvánvaló bizonyíték arra, hogy nem magát áldotta ilyen formában. Melkisédekről azt olvassuk, hogy az Isten Fiához hasonlónak tétetett. De ebből is látszik, hogy akkor ő nem lehet az Atya Isten; mert ő nem tétetett Fiához hasonlónak, és létezése sem vezethető le egy másik lényéből. Sőt, inkább a Fiút mondja az Atya tökéletes képmásának. (Zsid 1).

Akkor igazából mit jelentenek Pál szavai a Zsid 7:8-ban? Láthattuk, hogy nem lehet ezeket abszolút értelmükben venni; mert így ellentmondásokba és képtelenségekbe ütköznénk. De ha kolátozott értelemben vesszük őket, és ha a zsidók szokásos szavajárása szerint értelmezzük őket, akkor könnyű magyarázatot adni rájuk. A zsidók nagyon pontos nemzetségábrázolásokat vezettek. Ez különösen igaz volt papjaikra; mivel ha egy pap nem tudta visszavezetni származását Áronig, akkor nem szolgálhatott a papságban. Akik nem tudták felmutatni nevüket ezekben a táblázatokban, azokat „apa, anya és nemzetség nélkül valóknak” nevezték. Ez nem azt jelentette, hogy nem voltak őseik, hanem csak azt, hogy a róluk szóló feljegyzés nem maradt fenn. Pontosan ez a helyzet Melkisédekkel is. Ő származásának bevezetése nélkül jelenik meg 1Móz-ben, és ezt a hiányosságot a Szent Lélek tudatosan intézte így. Pál úgy utal rá, mint

akinek nem volt napjainak kezdete, sem életének vége. De ez nem feltétlenül jelenti azt, hogy nem volt kezdete a létezésének, ugyanis ez a világegyetemben csak egyetlen lényre igaz, egész pontosan Istenre, az Atyára. Az apostol szavainak nyilvánvaló jelentése ez: nincsen feljegyzés sem születéséről, sem haláláról a nekünk szóló, róla készült történelmi beszámolóban. Még a legelvetettebb célzást sem fedezhetjük fel eredetével kapcsolatban; és a Magasságos [Isten] papjának története véget ér bármilyen haláláról szóló feljegyzés nélkül. Ezek a dolgok tudatosan lettek kihagyva azért, hogy a lehetőségekhez képest legtökéletesebben mutathassa be Isten Fiának papságát. És így ugyanaz az ihlető Lélek, amely arra vezette Mózeszt, hogy tartsa vissza a Melkisédekre vonatkozó részleteket, ugyanaz vezette Pált is, hogy használja fel ezt a kihagyást Krisztus papságának szemléltetésére. Bölcsen tennénk, ha Melkisédek kérdésében nem akarnánk többet meg tudni, mint amit a Szentírás kijelent nekünk.⁵¹

R. F. Cottrell: 1814-1892

Ezután elkezdte bizonygatni, hogy „az ember egy hármasság, azaz hogy testből, lélekből és szellemből áll. Én egyetlen tanítványról sem tudom, hogy bizonyosságot tett volna a Szentháromság tana mellett; de tegyük fel, hogy mégis; ha ugyan az ember is három személy egy személyben? Különösen, ha az ember Isten képmására teremtett? De ez a képmás, azt mondta, csak erkölcsi hasonlóságot jelent. Így tehát az ember lehet ugyan hármasság, ez mégsem igazolja Isten három-egy voltát. *De hogy egy ember igazából három ember? Ha azt állítom, hogy egy fa részei a törzs, a kéreg és a levelek, azzal valószínűleg senki sem kezd vitatkozni. Ha azonban azt próbálom meg bizonyítani, hogy minden fa három fából áll, akkor ezt az állításomat valószínűleg némelyek igen kétségesnek fogják tartani.* De tegyük fel, hogy mindenki elhiszi, hogy egy fa az három fa. *Ekkor bátran állíthatom azt, hogy kilencven fa van a kertemben, még ha harmincnél többet senki sem tud megszámlálni.* De még ettől is tovább mehetek, és azt is mondhatom, hogy kilencven fa van a kertemben, és mivel minden fa három fából áll, igazából kétszázhetven fám van. *Így tehát ha egy ember igazából három ember, akkor annyiszor megszorozható hárommal, ahányszor csak tetszik.* De ha test, lélek és szellem kell egyetlen teljes, élő emberhez, akkor szétválasztásuk esetén az ember megszűnik ember lenni.⁵²

Az a tanítás, hogy egy személy három személy, és hogy három személy egy személy, szerintünk ellenkezik az értelemmel és a józan ésszel. Isten lényé és tulajdonságai kikutathatatlanok, felette és kívül állnak értelmi felfogóképességemnek, mégis hiszek bennük: *De ez a kifogásolható tan ellentétben van, igen, ez a jó szó rá, ellentétben van minden értelemmel és józan ésszel, amit*

⁵¹ Andrews, J. N., 1869. szeptember 7., *Review & Herald* (Megtalálható még a *Review & Herald* 1881. január 4.-i kiadásában)

⁵² Cottrell, R. F., 1857. november 19., *Review & Herald*, 11. köt., 2. szám, 13. old., 13. bek.

Miben hittek?

maga Isten helyezte el bennünk. Ő nem kívánja, hogy mi egy ilyen tant elhiggyünk! A csodák meghaladják felfogóképességeinket, mégis, akik hiszünk érzékszerveinknek, mindnyájan hiszünk a csodákban. Mindaz, amit látunk és hallunk, arról tanúskodik, hogy kell lennie egy erőnek a teremtés csodás műve mögött. A Teremtőnk azonban úgy alkotott meg minket, hogy képtelenségnek tűnjék számunkra az, hogy egy személy három személy, és hogy három személy csupán egy személy; továbbá a kinyilatkoztatott szavában sem kér minket semmi ilyesminek az elhívésére. Kedves barátunk ezzel nem ért egyet. ...

De hogy valaki elfogadja a Szentháromság-tant, az nem is annyira elvetemült lelkiületéről tesz bizonyosságot, mint inkább arról, hogy megrészegült attól a bortól, amelyből minden nép ivott. A tény, hogy ez a tan egyike volt a vezető tanoknak, sőt talán a legfőbb tan volt, amely Róma püspökét pápaságra való törekvésében elősegítette, nos, ez már önmagában sem túl bizalomgerjesztő. *E ténynek minden embert személyes utánajáráásra kellene ösztönöznie;* hiszen az ördögi lelkek nagy jeleket és csodákat tesznek a lélek halhatatlanságának bizonyítása érdekében is. *Ha eddig nem kételkedtem volna benne, most bizony a végére járnék,* és azzal az Igével vetném össze, amelyet a modern spiritizmus semmibe vesz. ...

A mennyei kijelentés túlmutat rajtunk; de soha nem mond ellent a helyes gondolkodásnak és a józan észnek. Isten a pápákkal ellentétben nem mondta, hogy „igazsággá teszi az igazágtalanságot,” és minekutána megtanított minket számolni, nem mondta azt sem, hogy nincs különbség az egyes és a többes szám között. *Higgyünk mindabban, amit kinyilatkoztatott számunkra, és ne adjunk hozzá semmit.*⁵³

D. W. Hull

Krisztus istenségének bibliai tanítása

Az ún. Szentháromságba vetett hit ellentmondásos következményei kétség kívül sokak előtt kövezték ki az utat sok más tévedéshez is. Krisztus istenségének téves értelmezése könnyen vezet az engesztelés természetével kapcsolatos félreértésekhez. *Az engesztelés elvont színjátékként való értelmezése pedig (és ez egyértelműen következik abból, ha Krisztust az „egy örök Istennek” tekintjük) olyan szélsőséges következtetésekhez vezetett egyeseket, mint a predesztináció, vagy az univerzalizmus stb.*

A tantételt, amit épp nagyító alá szeretnénk venni, Kr.u. 325-ben a niceai zsinat fektette le, azóta pedig mindazokat, akik nem hisznek ebben az egyházi dogmában, a pápák és papok veszélyes eretnekeknek nyilvánították. Ezen tantétellel való szembehelezkedés miatt mondtak anathémát [egyházi átkot - a ford.] az ariánusokra is Kr.u. 513-ban.

Mivel e tant nem tudjuk régebbi forrásra visszavezetni, csak a „bűn embere” megjelenésének idejére; és mivel úgy látjuk, hogy ezen dogma elfogadását abban az időben inkább csak karhatalommal lehetett kieroszakolni, semmint békés eszközökkel; úgy véljük, jogunk van felülvizsgálni a kérdést, és a Szentírásból tudakozódni e témával kapcsolatban.

Kezdetnek vizsgáljunk meg egy olyan kérdést, amit gyakran feltesznek nekünk: Hisztek ti Krisztus istenségében? Határozottan állíthatom, hogy hiszünk; de nem úgy, ahogy azt az ortodox egyházak hitvallása tanítja, miszerint Krisztus az egy örök Isten; és emellett tökéletesen ember is; úgy, hogy az emberi része a Fiú, az isteni része pedig az Atya.

Azt is megemlíthetjük itt, hogy sok ortodox „hitvallás” szerint „Istennek nincs alakja, sem formája, indulata, központja, határa vagy székhelye.” Nem nehéz bebizonyítani, hogy egy ilyen nézet meglehetősen szkeptikus, de inkább ateista jellegű. Nyilvánvaló, hogy egy ilyen Isten létezése teljesen kizárható.

A számtalan igehely, mely ellentmond e nézetnek, örökre ki kellene tisztázza e kérdést. Ádám és Éva hallotta a kertben járó Úr hangját; és „elrejtőzék az ember és az ő felesége az Úr Isten elől a kert fái között.” (1Móz 3:8). Ha 2Móz 33:20-23-at elolvassuk, az Úr ott sem kelt Mózesben olyan benyomást, mintha Ő egy alakatlan személy lenne (ha létezhet egyáltalán ilyen); ellenben ezt mondja: „Orczámat azonban, mondá, nem láthatod.” Ha az Úr kijavíthatott volna egy tévedést személyiségével kapcsolatban, akkor ezt itt megtette volna. Azonban nem azt mondja Mózesnek, hogy azért nem láthatja az orczáját, mert nincs neki; hanem azt mondja, hogy senki ember nem láthatja azt élvén, amiből arra következtetünk, hogy ő is egy személy, akinek van alakja és formája. „És monda az Úr: Ímé van hely én nálam.” Ez azt jelenti, hogy vannak határai, nemde? „Azután kezemet elveszem rólad, és hátulról meglátsz engemet, de orczámat nem láthatod.”

ApCsel 7:55, 56-ban István a mennybe függesztve szemeit „látá Istennek dicsőségét, és Jézust állani az Istennek jobbjá felől, és monda: Ímé látom az egeket megnyílni, és az embernek Fiát az Isten jobbjá felől állani.” Ebből legalább annyit leszűrhetünk, hogy Istennek van jobb keze. De az elfogulatlan igekutatók számára már önmagában az a tény is örökre lezárhatja ezt a kérdést, hogy ti. az ember Isten képmására teremtett. (1Móz 1:27; 5:1; 9:6).

De térjünk vissza eredeti témánkhoz. Mivel szeretnénk ellenfeleink felvetéseire tisztességesen válaszolni, *most pártatlanul megvizsgáljuk az összes jelentős igeszakaszt, amelyet a Szentháromság bizonyítására alkalmaznak.*

„Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, és az uralom az ő vállán leszen, és hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság

⁵³ Cottrell, R. F., 1869. július 6., *Review & Herald*

Idézetek adventista úttörőktől!

atyjának, békesség fejedelmének!” (Ésa 9:6).

Külön hangsúlyt tesznek itt azokra a kifejezésekre, hogy „erős Isten,” ill. „örökkévalóság atya.” Ha itt a „Mindenható Isten” megjelölés állna, akkor a következtetésüknek talán még lenne is némi súlya; azonban mivel olvasunk hatalmas emberekről, de nem mindenhatókról - noha minden tekintetben különbek voltak társaiknál -, mindez arra enged következtetni, hogy ezt a szót lehet korlátozott értelemben is használni; bár ez nem jelenti szükségszerűen Krisztus hatalmának korlátozását, még akkor sem, ha ő maga jelentette ki nyíltan: „az én Atyám nagyobb nálamnál.” (Jn 14:28). János 10. fejezetében pedig azt láthatjuk, hogy - noha Üdvözítőnk nem azt mondta magáról, hogy ő Isten -, olyasmit mondott, amit a zsidók úgy értelmeztek, hogy az ezzel egyenértékű: azaz, hogy ő Isten Fia (amely szerintük egyenlővé tette őt Istennel), és hogy ő és az Atya egyek. Ő pedig ezekkel a szavakkal igazolta magát: „Nincs-e megírva a ti törvényetekben: Én mondom: Istenek vagytok?” (Jn 10:34). Mivel kénytelen leszek még utalni erre az ígérszre a későbbiekben, most egyelőre félretesszük és továbbmegyünk.

Mózes 1. könyvének 18. fejezetében megfigyelhetjük, hogy egy angyal, aki csupán az Úr szolgájaként vagy közvetítőjeként tevékenykedik, gyakran Úrnak hívattatik. 1Móz 32:30 a következőképp utal egy angyalra: „Nevezé azért Jákób annak a helynek nevét Peniélnek: mert látám az Istent színről színre, és megszabadult az én lelkem.”

Most már rátérhetünk az „örökkévalóság atya” kifejezésre. Erre az a válaszuk, hogy mivel Krisztus örökké létezni fog, a név nagyon is illik hozzá; mi mindenesetre nem látunk semmi olyat ebben a kifejezésben, ami (ellenfeleink határozott kifejezéseivel élve) arra engedne következtetni, hogy ő az „egy örök Isten.”

Ha az olvasó fellapozza a kérdéses szakaszt, akkor azt találja, hogy ez a lény született; de amennyiben jól értem ellenfeleink álláspontját, szerintük az isteni rész (az Istenség, ahogy ők mondják) nem született. Azonban itt azt látjuk, hogy az a rész, amely született, ugyanaz a rész, amelyet utóbb „erős Istennek, örökkévalóság atyjának” stb. nevez. Nem szeretném azt a látszatot kelteni, mintha nem hinnék Krisztus öröktől való létezésében; ellenben hiszem, hogy Krisztus gyermekké lett; mivel azt olvassuk, hogy „a kis gyermek pedig növekedék, és erősödék lélekben” (Lk 2:40); ami viszont azt feltételezi, hogy volt idő, amikor nem volt erős lélekben.

Ellenfeleinknek nehézséget okoz feloldani ezt az ellentmondást, azaz hogy az Atya hogyan fejlődhetett oly lassan. Kellott lennie egy időnek, amikor még nem volt Isten, vagy Istennek osztódnia kellett, és fokozatosan meg kellett osztania magát a gyermekkel, ahogy értelmi képességei fejlődésnek indultak. Ellenben ők lezárják a kérdést annyival, hogy azt mondják: „nagy a kegyességnek eme titka: Isten megjelent testben.”

Mivel jelentős tökélet kovácsoltak már ebből az ígeszakaszból, és olybá megcsonkították, hogy sikerült teljesen eltorzítaniuk eredeti jelentését, most beidézzük az egészet. „És minden versengés nélkül nagy a kegyességnek eme titka: Isten megjelent (vagy megnyilatkozott) testben, megigazított lélekben, meglátott az angyaloktól, hirdettetett a pogányok közt, hittek benne a világon, felvitetett dicsőségbe.” (1Tim 3:16) Az ésaiai ígéhez fűzött gondolatok hasonlóképpen alkalmazhatók itt is.

Az Ige arra enged következtetni, hogy az Atya soha más személyben nem nyilatkozott meg, csak egyedül Fiában. „És az Ige testté lett és lakozék mi közöttünk” - mondja János; és ezt kétségtelenül ugyanarról az Igéről mondja, mint amely Jn 1:1 szerint az Istennel volt, s amely Isten volt. Miért nevezi Istennek az Igét? Olvassuk el a harmadik verset: „Minden ő általa lett és nála nélkül semmi sem lett, a mi lett.” Mivel Krisztus mindig is együttműködött az Atyával, semmi kétség nem férhet ahhoz, hogy a világok az ő közreműködésével formáltak. Lásd: Kol 1:15, 16; Zsid 1:2; v.ö. 1Móz 1:26.

Az ellentábor ezzel szemben azt hangsúlyozza, hogy Isten jelent meg testben, és ezért lehetetlen volt számára szenvedni, vagy akár csak hasonulni is az emberiséghez. Erről csak annyit szeretnénk mondani, hogy ha Jézus isteni része maga Isten volt, míg másik része az emberi természet volt, akkor a világ három napig Isten nélkül volt; mivel Péter azt mondja nekünk, hogy „Krisztus is szenvedett egyszer a bűnökért, mint igaz a nem igazakért, hogy minket Istenhez vezéreljen; megölettetvén ugyan test szerint, de megelevenítettvén lélek szerint.” (1Pt 3:18). Ha maga az Atya jelent meg testben; akkor ugyancsak neki kellett megölettetnie test szerint. De nem is érdemes ezzel többet foglalkozni. A megfelelő helyen rá fogok mutatni, hogy Krisztus valóban meghalt - mind a teste, mind a lelke.

„Ímé a szűz fogan méhében és szül fiat, és annak nevét Immanuelnek nevezik, a mi azt jelenti: Velünk az Isten.” (Mt 1:23). Egy másik kifejezést találunk Jn 20:28-ban: „És felele Tamás és monda néki: Én Uram és én Istenem!” Ha Fil 2:11-hez lapozunk, azt olvassuk, hogy minden nyelv „vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére.” Itt megfigyelhetjük az Úr Jézus Krisztus és az Atya Isten közötti világos különbségtételt. Egyikük Fiúnak hívatik, míg másikuk az Atya Istennek.

„Én és az Atya egy vagyunk.” (Jn 10:30). A köztökök érvüket, miszerint Krisztus és Atya egy személy, 1Jn 5:7 idézésével próbálják meg alátámasztani. „Mert hárman vannak, a kik bizonyosságot tesznek a mennyben, az Atya, az Ige és a Szent Lélek: és ez a három egy.” *Ezt az ígét a Szentháromság egyik legjelentősebb bizonyítékaként szokták említeni.* A három személy, amelyről itt szó van szerintük: az Atya Isten, a Fiú Isten és a Szentlélek Isten. Úgy vélem, teljes biztonsággal

Miben hittek?

kijelenthetem, hogy ha valaki a Szentíráshoz ragaszkodik, nem engedhet meg magának ilyen találgatásokat. Az emberek annyira megszokták már, hogy kifacsarják az írásokat, és saját szolgálatukba állítva hasznot húzzanak bizonyos kifejezésekből, hogy már észre sem veszik, mekkora bűncselekményt követnek el ekképp. Ugyanezt a kifejezést gyakran használjuk férj és feleség vonatkozásában; mégse vonja kétségbe senki, hogy az ember feleségével együtt két különálló személyt képez, úgyszólván, hogy akár mérföldek száza is elválaszthatják őket. Dr. A. Clarke határozottan kijelenti, hogy ez az igeszakasz [1Jn 5:7] csak betoldás. Lásd az ehhez fűzött kommentárját.

De hallgassuk, mit mond az Üdvözítő erről: „De nemcsak ő érettek könyörgők, hanem azokért is, a kik az ő beszédökre hisznek majd én bennem; hogy mindnyájan egyek legyenek; a mint te én bennem, Atyám, és én te benned, hogy ők is egyek legyenek mi bennünk: hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél engem. És én azt a dicsőséget, a melyet nékem adtál, ő nekik adtam, hogy egyek legyenek, a miképen mi egy vagyunk.” (Jn 17:20-22).

Senki sem vonja kétségbe, hogy Krisztus itt tanítványai és mindazok egységéért imádkozott, akik majd az ő szavukra hinni fognak. Nyilvánvalóan azt kívánta, hogy céljaikban egyesüljenek. Ha mind kellőképpen átgondolnánk ezt az igeszakaszt, akkor valószínűleg nem igen hallanánk embereket hálát adni Istennek a sok-sok szektáért és szakadásért.

Felmerül tehát a kérdés: Miféleképpen egy az Atya és a Fiú? A válaszuk az, hogy együttműködésük miatt egyek. A férj és a feleség is egyek, mivel érdekeik életre szólóan egybefonódtak. Az Atyát és a Fiút is hasonlóképp egy cél vezérli, és természetesen ilyen értelemben egyek. Hadd hívjam fel a figyelmet ismét arra, hogy ha a Szentíráson kívül találkozoznánk ezzel a kifejezéssel, fel sem merülne a veszélye annak, hogy bárki is félreérti.

A zsidók azzal vádolták Jézust, hogy ezzel a kijelentésével eggyé tette magát Istennek. Nem tudták elfogadni, hogy céljai megegyeznek Istenével; sőt, azt is istenkáromlásnak tartották, hogy Isten Fiának nevezte magát, ezért követek ragadtak, hogy megkövezzék. De figyeljünk csak, Jézus hogy védekezett: „Felele nekik Jézus: Sok jó dolgot mutattam néktek az én Atyámtól; azok közül melyik dologért köveztek meg engem? Felelének néki a zsidók, mondván: Jó dologért nem kövezünk meg téged, hanem káromlásért, tudniillik, hogy te ember létedre Istennek teszed magadat.” (Jn 10:32-33). Semmi bizonyíték nincs arra nézve, hogy Jézus kijelentését, miszerint ő Isten Fia, a zsidók úgy értették volna, hogy ő maga az „egy örök Isten;” ellenben ez pontosan azt jelentette számukra, hogy ő Istennek mondta magát (és nem azt, hogy Isten saját magának volt a Fia), mivel azt állította, hogy ő Isten Fia, tehát céljaik egyek.

Hallgass meg, mit felelt az Úr: „Nincs-é megírva a ti

törvényetekben: Én mondtam: Istenek vagytok? Ha azokat isteneknek mondták, a kikhez az Isten beszéde lőn (és az írás fel nem bontható), arról mondjátok-é ti, a kit az Atya megszentelt és elküldött e világra: Káromlást szólsz; mivelhogy azt mondtam: Az Isten Fia vagyok?!” (Jn 10:34-36). Ha eddig volt is kétségünk a Messiás állításainak és a zsidók vádjainak lényege felől, ennek az igeszakasznak most mindent tisztázni kell. A zsidók nem azzal vádolták Krisztust, hogy az egy örök Istennek mondta magát, és Krisztustól is távol volt, hogy ilyen kijelentést tegyen; továbbá a zsidók sem gondolták, hogy abból a tényből, hogy Krisztus Isten Fia, egyenesen következne, hogy ő az egyedül bölcs Isten. Krisztus a fenti szakaszban nem tagadja le istenségét; és eddigi vizsgálódásunk szerint is azt láthattuk, hogy Istennek neveztetik; *azonban ettől még nem lesz egy személy az Atyával, csakúgy, ahogy egy apa és egy fiú sem lesz egy személy; még ha mindkettőt Jánosnak hívják sem.* De olvassuk tovább:

„Ha az én Atyám dolgait nem cselekszem, ne higgyetek nékem; ha pedig azokat cselekszem, ha nékem nem hisztek is, higgyetek a cselekedeteknek: hogy megtudjátok és elhiggyétek, hogy az Atya én bennem van, és én ő benne vagyok.” (Jn 10:37-38).

Jn 5-ben ugyanezzel vádolták meg az Urat. „Jézus pedig felele nekik: Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik, én is munkálkodom. E miatt aztán még inkább meg akarák őt ölni a zsidók, mivel nem csak a szombatot rontotta meg, hanem az Istent is saját Atyjának mondotta, egyenlővé tévén magát az Istennel.” (Jn 5:17-18). Ha az az állítás, miszerint ő Isten Fia, azt jelentette volna, hogy ő az egyetlen Jehova, akkor a zsidók ezzel vádolták volna meg; de mivel ilyen vádat nem emeltek, semmi sem utal arra, hogy így értették volna az Üdvözítő szavait.

Egyébként meglehetősen különös, hogy ha Krisztus valaha is ilyen címet tulajdonított volna magának, akkor a zsidók miért nem vádolták meg ezzel egyszer sem. Bizonyára azonnal lecsaptak volna egy ilyen kijelentésre, és így vádolták volna: Most már tudjuk, hogy ez az ember istenkáromló; mivel azt mondta, hogy ő az örök és egyedül bölcs Jehova. Üdvözítőnk azonban nem próbálja azt a benyomást kelteni, hogy ő ugyanolyan hatalmas lenne, mint Atyja; az ő hatalma ugyanis ráruházott hatalom.

„Felele azért Jézus, és monda nekik: Bizony, bizony mondom néktek: a Fiú semmit sem tehet önmagától, hanem ha látja cselekedni az Atyát, mert a miket az cselekszik, ugyanazokat hasonlatosképen a Fiú is cselekszi. Mert az Atya szereti a Fiút, és mindent megmutat néki, a miket ő maga cselekszik; és ezeknél nagyobb dolgokat is mutat majd néki, hogy ti csudálkozzatok. Mert a mint az Atya feltámasztja a halottakat és megeleveníti, úgy a Fiú is a kiket akar, megeleveníti. Mert az Atya nem ítél senkit, hanem az ítéletet egészen a Fiúnak adta; hogy mindenki úgy tisztelje a Fiút, miként tisztelik az Atyát. A ki nem tiszteli a Fiút,

Idézetek adventista úttörőktől!

nem tiszteli az Atyát, a ki elküldte őt.” (Jn 5:19-23). *A Szentháromság-hívók szerint ez azért van így, mert az Atya és a Fiú egy személy. Ha a kedves olvasó behelyettesíti az „Atya” szó helyére az „isteni természet,” ill. a „Fiú” helyére az „emberi természet” kifejezéseket, akkor nyilvánvaló értelmetlenség kerekedik ki belőle. A fenti állítás megerősítéseként olvassuk el a 30. verset.*

„Én semmit sem cselekedhetem magamtól; a mint hallok, úgy ítélek, és az én ítéletem igazságos; mert nem a magam akaratát keresem, hanem annak akaratát, a ki elküldött engem, az Atyáét.” *És most olvassuk el a Szentháromság-hívó változatot a következő átiratban:*

26. vers: Mert a miként isteni természetemnek élete van önmagában, akként adta emberi természetemnek is, hogy élete legyen önmagában.

36, 37. vers: De emberi természetemnek nagyobb bizonyága van a Jánosénál: mert azok a dolgok, a melyeket rám bízott isteni természetem, hogy elvégezzem azokat, azok a dolgok, a melyeket emberi természetem cselekszik, tesznek bizonyosságot rólam, hogy isteni természetem küldte emberi természetemet. A ki elküldte emberi természetemet, maga az isteni természetem is bizonyosságot tett rólam. Isteni természetemnek sem hangját nem hallottátok soha, sem isteni természetem ábrázatát nem láttátok.

43. vers: Emberi természetem az én isteni természetem nevében jött, és nem fogadtátok be az én emberi természetem.

Ha ilyen módon szemléljük a Szentírást, akkor egyes részei óhatatlanul értelmetlen szócsépléssé válnak előttünk. Az olvasó mostanra bizonyára már teljesen meggyőződhetett arról, hogy az Atya és a Fiú két különálló lény. Most lapozzuk fel Jn 6:37-40-t!

„Minden, a mit nékem ad az Atya, én hozzám jó; és azt, a ki hozzám jó, semmiképen ki nem vetem. Mert azért szállottam le a mennyből, hogy ne a magam akaratát cselekedjem, hanem annak akaratát, a ki elküldött engem.” Álljunk meg itt egy pillanatra, és tegyük fel a kérdést, hogy kicsoda szállt le a mennyből; az isteni természet, vagy az emberi természet. *Korábban azt láttuk, hogy állítólag az emberi természet született (amit mi is hiszünk); és ellenfeleinkben egy pillanatra sem merül fel, hogy esetleg az emberi természet származott volna a mennyből. Mi azért feltesszük a kérdést: ki beszél itt? Ugyanaz, aki leszállt a mennyből, amely állítólag az isteni rész. Ha ez az isteni rész maga az Istenség, az Atya lenne, akkor ellentmondásba kerülne más igehelyekkel; mivel Üdvözítőnk épp ezelőtt mondta, hogy „sem hangját nem hallottátok soha, sem ábrázatát nem láttátok.”*

És azt is megkérdézzük, hogy ki küldte el ezt az isteni részt? Mivel épp most olvastuk, hogy „azért szállottam le a mennyből, hogy ne a magam akaratát cselekedjem, hanem annak akaratát, a ki elküldött engem.” *Fogadjuk el*

a Biblia álláspontját: hogy Isten elküldte Fiát, hogy részese legyen a testnek és a vérnek, „hogy a halál által megsemmisítse azt, a kinek hatalma van a halálon, tudniillik az ördögöt,” (Zsid 2:14), és akkor minden zavaró tényező egyszer s mindenkorra eltűnik.

„Az pedig az Atyának akarata, a ki elküldött engem, hogy a mit nékem adott, abból semmit el ne veszítsek, hanem feltámasszam azt az utolsó napon. Az pedig annak az akarata, a ki elküldött engem, hogy mindaz, a ki látja a Fiút és hisz ő benne, örök élete legyen; és én feltámasszam azt az utolsó napon.” (Jn 6:39-40).

Drága ígéretek ezek! Az az Atya akarata, hogy Fia egyetlen drága ékességét se veszítse el; a Fiú pedig kijelenti, hogy ő feltámasztja ékességeit az utolsó napon.

Újra és újra olyan igeszakaszokba botlunk, amelyek megmutatják, hogy Krisztust Atyja küldte el; ebből pedig egyértelműen következik, hogy nem az Istenség egyesült az emberi természettel. Hiszen miért is mondaná akkor, hogy az Atya küldte őt, ha maga az Atya szállt le, hogy emberi testben lakozzon? Amint azt az előbb láttuk, ez vagy azt jelenti tehát, hogy Isten az emberi természetet küldte, vagy hogy két különálló személyről van szó. *Meggyőződésünk, hogy a Szentháromság-hívók számára ez a kérdés feloldhatatlan problémát okoz. Mindemellett más kifejezéseket is találunk, amelyek bizonyítják, hogy nem egy személyről van szó.*

„Most pedig elmegyek ahhoz, a ki küldött engem; és senki sem kérdezi tőlem közületek: Hová mégy?” (Jn 16:5). *Értelmetlen lenne arról beszélni, hogy elmegy ahhoz, aki küldte őt, ha az őt küldő személy lényének részét képeznék. De amikor elmegy az Atyához, azt mondja tanítványainak, hogy „többé nem láttok engem;” (10. vers), ami ismét arra utal, hogy két különálló személyről van szó. „Egy kevés idő, és nem láttok engem; és ismét egy kevés idő, és megláttok majd engem: mert én az Atyához megyek.” (16. vers).*

„Mert maga az Atya szeret titeket, mivelhogy ti szerettetek engem, és elhittétek, hogy én az Istentől jöttem ki. Kijöttem az Atyától, és jöttem e világba: ismét elhagyom e világot, és elmegyek az Atyához.” (27, 28. vers).

Mit gondolna az olvasó egy olyan emberről, aki családjával Ohio államból Iowába költözik, és minekutána egy ideig együtt élnek, arról kezdene beszélni, hogy vissza akar térni Ohioba, hogy láthassa a családját? *Ha nem feltételezünk ilyen következtelenséget az emberekről, hogyan is merülhet fel bennünk, hogy ha Üdvözítőnk e világ elhagyásáról, és Atyjához való meneteléről beszélt, közben azt állította volna, hogy ő maga Jehova?!*

„És monda nekik: Az én poharamat megisszátok ugyan, és a keresztséggel, a mellyel én megkeresztelkedem, megkeresztelkedtek; de az én jobb és balkezem felől való ülést nem az én dolgom megadni,

Miben hittek?

hanem azoké lesz az, a kiknek az én Atyám elkészítette.” (Mt 20:23). Itt Krisztus még csak annyi hatalmat sem sajátít ki magának, hogy Atyja jóváhagyása nélkül ígéreteket tegyen; ellenben azt mondja, hogy ami az emberek egy bizonyos csoportja számára készített el, arra nincsen felhatalmazva, hogy elossa.

„Avagy azt gondolod-e, hogy nem kérhetném most az én Atyámat, hogy adjon ide mellém többet tizenkét sereg angyalnál?” (Mt 26:53). Értelmetlen lenne Krisztusnak önmagához imádkoznia. Barátainknak el kell elismerniük, hogy ha Krisztus itt nem megtévesztően szólt, akkor Istennek és Fiának különálló lényeknek kell lennie. Hiszen csak színjáték lenne Krisztus részéről, ha önmagához imádkozna, hogy küldjön angyalokat.

„Arról a napról és óráról pedig senki sem tud, az ég angyalai sem, hanem csak az én Atyám egyedül.” (Mt 24:36). Nem gondoljuk, hogy a Fiú sosem tudhatja ezt, csak mert abban az időben nem tudta; mivel bizonyára tudni fogja, sőt, talán már rögtön a feltámadása után tudta is. Valószínűsíthető, hogy miután kifizette az ember megváltásának árát, utána már megtudhatta annak idejét is, hogy mikor kell majd betakarítania a gyümölcsöt. Mindenesetre ezt mondja feltámadása után: „Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön;” (Mt 28:18), és ez minden bizonytalanságot magába foglalja e tudást is. Azt látjuk azonban, hogy ez a hatalom ráruházott hatalom. Már önmagában az a tény is, hogy azt mondja tanítványainak, minden hatalom adatott néki, mindenekelőtt arra enged következtetni, hogy (bár eddig is nagy hatalma volt) korábban nem volt minden hatalom birtokosa.

„És most te dicsőíts meg engem, Atyám, te magadnál azzal a dicsőséggel, a mellyel bírtam te nálad a világ létele előtt.” (Jn 17:5). Itt azt látjuk, hogy Krisztus valamelyik része megdicsőítésért könyörög; és feltehető, hogy ez ugyanaz a része, mint amely dicsőségben volt az Atyánál már a világ létele előtt is. „Mert ama beszédeket, a melyeket nékem adtál, ő nékik adtam; és ők befogadták, és igazán megismerték, hogy én tőled jöttem ki, és elhitték, hogy te küldtél engem.” (8. vers). Ha Krisztus és az Atya egy személy, akkor jogos a kérdés: Vajon miért ez a buzgó imádság? (Folytatás a következő héten.)⁵⁴

Krisztus istenségének bibliai tanítása (folytatás)

Az eddigiekben beláttuk, hogy az Atya és a Fiú különálló személy; most pedig olyan igeszakaszokkal fogunk megismerkedni, amelyek világosan rámutatnak erre a tényre.

„A ki megszabadított minket a sötétség hatalmából, és átvitt az Ő szerelmes Fiának országába; kiből van a mi váltságunk az Ő vére által, bűneinknek bocsánata; a ki

képe a láthatatlan Istennek, minden teremtménynek előtte született.” (Kol 1:13-15). *Nem-nem, - mondja erre a népszerű teológia, melyet a pápák rendeleteivel támasztanak alá -, hiszen ő maga a láthatatlan Isten.*

„Mert belopózkodtak valami emberek, a kik régen előre beírtak ezen ítéletre, istentelenek, kik a mi Istenünknek kegyelmét bujálkodásra fordítják, és az egyedüli Urat, az Istent, és a mi Urunkat, a Jézus Krisztust megtagadják.” (Júd 4). Itt az egyedüli Urat, az Istent világosan megkülönbözteti az Úr Jézus Krisztustól. Ha a szóhasználatnak valaha is jelentőséget tulajdoníthatunk, akkor ezek a kifejezések mindenképpen arra kell utaljanak, hogy az egyedüli Úr, az Isten, és a mi Urunk, Jézus Krisztus, különálló lények.

„Annakokáért az az indulat legyen bennetek, mely volt a Krisztus Jézusban is, a ki, mikor Istennek formájában vala (*ellenfeleink olvasata szerint ő maga Isten volt*), nem tekintette zsákmánynak azt, hogy ő az Istennel egyenlő, hanem önmagát megüresíté, (*nem emberi természete, hanem ő maga*) szolgálai formát vévén föl, emberekhez hasonlóvá lévén; és mikor olyan állapotban találtatott mint ember, megalázta magát, engedelmes lévén halálig (*Nem - mondják erre a Szentháromság-hívők -, mert csak a teste volt engedelmes halálig, az isteni része nem szenvedett*), még pedig a keresztfának haláláig. Annakokáért (nem az ő isteni része, hanem) az Isten is felmagasztalá őt, és ajándékozta néki oly nevet, a mely minden név fölött való; hogy a Jézus nevére minden térd meghajoljon, menyeeiké, földieké és föld alatt valóké. És minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére.” (Fil 2:5-11).

Ez a megvallás pedig az Atya dicsőségére lesz, ellenben ha minden nyelv azt vallaná, hogy Jézusnak csak az egyik része volt Úr, míg a másik része ember volt, akkor ez a megvallás nem dicsőítené meg az Atyát úgy, ahogy arra Pál vágyakozott.

„Áldott az Isten és a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja, a ki az ő nagy irgalmassága szerint újonnan szült minket élő reménységre Jézus Krisztusnak a halálból való feltámadása által.” (1Pt 1:3). Ismét felhívjuk a kedves olvasó figyelmét arra, hogy a fenti idézetek mindegyike különálló lényként tárja fel előttünk az Atyát és a Fiút. Jehova nem csak Atyja Jézus Krisztusnak, de Istene is. Hallgassuk csak a kereszthen szenvedő Üdvözítőnk szavait: „Én Istenem, én Istenem! miért hagyál el engemet?” (Mk 15:34). Itt nemcsak azt láthatjuk, hogy Üdvözítőnk Istenének nevezi Atyját, hanem azt is, hogy Isten elhagyta őt. *A Szentháromság-hívők azt mondják erre, hogy nyilván az Istenség hagyta el őt. Ha valóban így lenne, akkor Krisztus még élt, miután az Istenség elhagyta őt. Akkor viszont csak az emberi természete halt meg, és így csak emberi áldozatunk van.*

„Kegyelem néktek és békeség az Atya Istentől, ÉS a mi Urunk Jézus Krisztustól, a ki adta önmagát a mi bűneinkért, hogy kiszabadítson minket e jelenvaló gonosz

⁵⁴ Hull, D. W., 1859. november 10., *Review & Herald*, 14. köt. 193-195. old.

Idézetek adventista úttörőktől!

világból, az Istennek és a mi Atyánknak akarata szerint.” (Gal 1:3, 4). Pál sokkal egyszerűbben is kifejezhetné volna itt magát, ha azt mondja, hogy Krisztus a SAJÁT akarata szerint szabadít ki minket e jelenvaló gonosz világból.

„A békeesség Istene pedig, a ki kihozta a halálból a juhoknak nagy pásztort, örök szövetség vére által, a mi Urunkat Jézust,” stb. (Zsid 13:20). Itt Istent és Jézus Krisztust ismét különálló lényként látjuk. *Ez az ige azt tanítja, hogy amíg Jézus halott volt, a békeesség Istene élt, különben nem támaszhatta volna fel Jézust a halálból.*

Most, hogy megvizsgáltuk az összes idevonatkozó, jelentős igehelyet, továbblépünk, és megmutatjuk, hogy Krisztusnak szükséges volt meghalnia; továbbá azt is megmutatjuk, hogy milyen halállal kellett meghalnia.

Azt mondjuk tehát, hogy Krisztusnak szükséges volt meghalnia. Ezen állításunkat azzal az érveléssel támasztjuk alá, hogy az emberre elhatott a halál a bűn miatt; és hacsak egy lény, amely felett a halálnak nincsen hatalma, ki nem fizeti büntetésünket, nincs remény a feltámasztásra. Lásd 1Kor 15:26-t. Ádám bűne miatt az egész emberi nemzetségre elhatott a halál; Krisztus halála által visszaadja nekik az életet. De mindazoknak, akik egész életüket Isten szent törvényének áthágása mellett élik le, nem adhatja vissza a halhatatlanságot.

„És miképpen elvégzett dolog, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután az ítélet: azonképen Krisztus is egyszer megáldoztatván sokak bűneinek eltörlése végett, másodsor bűn nélkül jelen meg azoknak, a kik őt várják idvességökre.” (Zsid 9:27, 28).

A feltámasztást semmi sem hozhatja elérhető közelségbe, csak egy ugyanolyan halál, mint amelyet az emberek is megtapasztalnak. Krisztus ebben az igazságszékben áldozatként van elének tárva. Ha az áldozati báránynak volt olyan része, amely elmenekült a testből a halál pillanatában, akkor menekülhetett meg Krisztusnak is egy része a haláltól. Krisztus lelke [angolban: soul - a ford.] azonban állítólag nem halt meg. Meg kell jegyezzük itt, hogy az adósság kifizetése és az emberi élet helyreállítása érdekében szükséges, hogy ugyanazzal a halállal haljon meg, mint amely az emberre is elhatott. Ha Szentháromság-hívó barátaink nem elég óvatosak, akkor három alkotórész helyett mindjárt négyet kapnak; melyek rendre: az isteni természet (ez egy), az emberi természet (ez kettő - lélek és test), és a szent szellem (ez is egy), ami összesen négy.

„Azért örül az én szívem és örvendez az én lelkem; testem is biztosságban lakozik. Mert nem hagyod lelkemet a Seolban (vagy a sírban); nem engeded, hogy a te szent rothadást lásson.” (Zsolt 16:9, 10). *Értelmetlen lenne azt mondani, hogy Krisztus lelke nem hagyta a Seolban, ha soha nem is volt ott.* És hogy ez az ige Krisztusra utal, kiderül Péter biztosságtételéből is ApCsel 2:25-27, 31, 34-ben. „Mert Dávid ezt mondja ő róla (Krisztusról): Magam előtt láttam az Urat mindenkor, mert ő nékem

jobb kezem fölül van, hogy meg ne tántorodjam.” Aztán a fenti idézettel folytatja és rámutat, hogy ebben az igében nem Dávidról van szó, mivel az ő sírja mind e mai napig velünk van (ami bizonyítja, hogy Dávid lelke a sírban hagyatott). Majd így folytatja: „Előre látván ezt, szólott a Krisztus feltámasztásáról, hogy az ő lelke nem hagyatott a sírban (hádész), sem az ő teste rothadást nem látott.” Ezzel bizonyítja, hogy Dávid Krisztusról beszélt. De az apostol még tovább megy: „Mert nem Dávid ment fel a mennyországba.” Bizonyítékunk van tehát arra nézve, hogy élve vagy holtan, de Krisztus lelke mindenképpen átlépett a sírból csendes kapuin.

„Ekkor monda nekik: Felette igen szomorú az én lelkem mind halálig!” (Mt 26:38). *Ha e kijelentésnek van értelme, akkor arra a következtetésre kell jutnunk, hogy az Üdvözítő lelke alá volt vetve a halálnak.* A félrebeszélés netovábbjának kellene tekintenünk ezeket a szavakat, ha úgy értelmeznénk, hogy egy halhatatlan lélek mindhalálig szomorú tud lenni. Ezen a ponton ismét kénytelenek vagyunk 1Pt 3:18-at idézni: „Mert Krisztus is szenvedett egyszer a bűnökért, mint igaz a nem igazakért, hogy minket Istenhez vezéreljen; MEGÖLETTETVÉN UGYAN TEST SZERINT.”

Ezt a problémát nem lehet másként feloldani: Krisztus lelke, és minden része, amely a testében lakott, meghalt, és eltemetett a seolban avagy a hádészban. Most pedig lapozzunk Ésa 53-hoz: „Kínoztatt, pedig aláztatott volt, és száját nem nyitotta meg, mint bárány, mely mézsárszékre vitetik, és mint juh, mely megnémul az öt nyírók előtt; és száját nem nyitotta meg!” (7. vers).

Emlékeztetjük itt az olvasót, hogy amikor a bárányt leölik, akkor nem csak egy részét ölik meg, hogy egy másik részét életben hagyják, hanem teljesen kioltják az életét.

„A fogságból és ítéletből ragadtatott el, és kortársainál ki gondolt arra, hogy kivágotott az élők földéből, hogy népem bűnéért lőn rajta vereség?” (8. vers). Felmerül a kérdés: Mi maradt belőle, miután kivágotott? Tegyük fel, hogy csak a teste vágatott ki, a lelke pedig kiszabadult, ekkor viszont pont az egyedül lényeges része nem vágatott ki. „És a gonoszok közt adtak sírt neki, és a gazdagok mellé jutott kínos halál után: pedig nem cselekedett hamisságot, és álnokság sem találtatott szájában. És az Úr akarta őt megrontani betegség által; hogyha önlelkét áldozatul adja,” stb. (9-10. vers). Láthatjuk, hogy valóban a lelke volt az áldozat; és ez összevág Péter biztosságtételével, miszerint ő megöletett test szerint. Ha pedig a lelke volt az áldozat, akkor a lelkének kellett meghalnia. „Mert lelke szenvedése folytán látni fog (szomorú volt lelke mindhalálig), és megelégszik, ismeretével igaz szolgám sokakat megigazít, és vétkeiket ő viseli. Azért részt osztok neki a nagyokkal, és zsákmányt a hatalmasokkal oszt, (miért is?) MIVELHOGY ÉLETÉT [az angol KJV szerint: lelkét - a ford.] HALÁLRA ADTA, és a bűnösök közé számláltatott; pedig ő sokak bűnét hordozá, és a bűnösökért imádkozott!” (11-12.

Miben hittek?

vers). Ez oly világos, hogy nem is szükséges kommentálni.

Ha a kedves olvasó most 1Kor 15-höz lapoz, láthatja, hogy Pál reménységünket teljes mértékben Krisztus halottaiból való feltámadására alapozza. „Ha pedig Krisztus fel nem támadott, akkor hiábavaló a mi prédikálásunk,” mondja az apostol a 14. versben. A modern teológia azt válaszolná erre, hogy: - Ugyan már, Pál, ez nem így van, mivel Krisztus legfontosabb alkotórésze visszatért a mennybe halálakor.

Hadd vegyük most rögtön elejét egy ellenvetésnek. Krisztus állítólag azt ígérte a latornak, hogy még aznap együtt lesznek a paradicsomban. „Bizony mondom néked ma, velem leszel a paradicsomban.” (Lk 23:43). Szerintünk ebből a kijelentésből, ahogy idéztük, még nem következik a fenti állítás. Arról van szó csupán, hogy Krisztus már aznap megígérte, amit majd eljövetelekor meg fog cselekedni! Mivel a mondatjelek nem képezik az ihletett feljegyzések részét, ezért vettük a bátorságot, hogy eltoljunk egy vesszőt némileg. Az olvasó részletes magyarázatot találhat Krisztus ezen latornak tett ígérteréről egy nemrég kiadott tanulmányban, mely beszerezhető nálunk: Review Iroda, Battle Creek, Michigan.

És most lássuk, mit tanított maga az Üdvözítő erről a kérdéstről. „Mert a miképen Jónás három éjjel és három nap volt a cethal gyomrában, azonképen az embernek Fia is három nap és három éjjel lesz a föld gyomrában.” (Mt 12:40). Miképpen volt Jónás a cethal gyomrában? Vajon a lelke a mennyben volt, a teste pedig a cethal gyomrában? Miképpen kellett az ember Fiának is a föld gyomrában lennie? Azt próbálják elhíttetni velünk, hogy csak a teste került a sírba, de a lelke, az istensége, vagy valamije eközben a paradicsomba menekült. De sok más bizonyosságot is felhozhatunk még álláspontunk mellett.

„Monda néki Jézus: Ne illess engem; mert nem mentem még fel az én Atyámhoz.” (Jn 20:17). Ez három nappal azután volt, hogy Urunk azt a bizonyos ígéretet tette a latornak. Ennek önmagában is elégnek kellene lenni, hogy az elfogulatlan olvasót végleg meggyőzze.

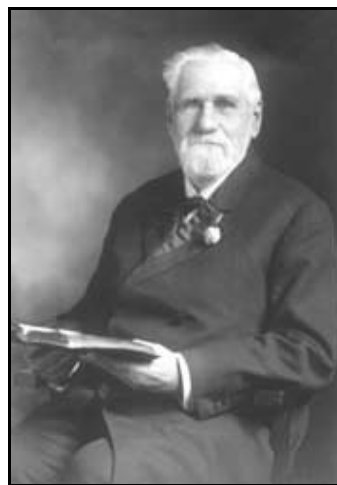
Úgy véljük, hogy tisztességesen átgondoltuk a témát, és az erről szóló igehelyek nagy részét gondosan átvizsgáltuk. Megerősítést nyertünk a következő álláspontokhoz:

1. Isten egy személyes lény.
2. Jézus Krisztus az ő Fia.
3. Ő és az Atya különálló személyek, de egyik céljaikban.
4. Jézus Krisztusnak mind teste, mind lelke meghalt és feltámadt.

Kívánjuk, hogy az élő Isten Lelke ébressze fel az olvasó szívében a késztetést, hogy engedelmeskedjék Isten Fiának, aki drága vérével oly nagy árat fizetett

megváltásunkért! Ámen.⁵⁵

S. N. Haskell: 1833-1922

A felhők között megjelenő szivárvány csupán jelképe annak a szivárványnak, ami öröktől fogva övezi a királyiszéket. **Egy olyan rég letúnt korban, melyet a véges elme el sem tud képzelni, az Atya és a Fiú egyedül volt az univerzumban; Krisztus az Atya egyszülöttje volt,** és Jehova megosztotta Vele a teremtés isteni tervét. A világok és az azokat benépesítő élőlények teremtésének terve fokozatosan kibontakozott. Az angyali rend képviselői a világegyetem Istenének szolgálói lettek szánva. Kicsiny világunk teremtése a mélyen átgondolt tervek közé tartozott. Előre látták Lucifer elesését; hasonlóképpen az isteni mű tökélyét megbontó bűn betörésének lehetőségét is. Ezekben a korai tanácskozásokon történt, hogy Krisztus szerető szíve megindult; és az egyszülött Fiú megesküdött, hogy élete árán is megváltja az embert, ha eltévelyedne és elesne. Az Atya és a Fiú, áthatolhatatlan dicsőségtől övezve, kezet adott rá. *E felajánlásra való tekintettel Krisztus teremő hatalommal lett felruházva,* és megkötött az örökkévaló szövetség; ekkor az Atya és a Fiú egy akaratú összefogtak, hogy véghezvigyék a teremtés művét. A mások javáért való önfeláldozás elve volt a mindenség alapköve.⁵⁶

Világunk teremtése előtt „viaskodás lón a mennyben.” Krisztus és az Atya szövetségben voltak; Lucifer pedig, az oltalmazó kérés kezdett irigykedni, amiért őt nem engedték be a Két trónon ülő örök tanácsába.⁵⁷

Krisztus volt az elsőszülött a mennyben; hasonlóképp Ő volt Isten egyszülöttje a földön is, és Atyja trónjának örököse. Krisztus, az elsőszülött, bár Isten

⁵⁵ Hull, D. W., 1859. november 17., *Review & Herald*, 14. köt. 201-202. old.

⁵⁶ Haskell, Stephen N., *A patmoszi látok története*, 1905., 93-94. old.

⁵⁷ Haskell, Stephen N., *A patmoszi látok története*, 1905., 217. old.

Idézetek adventista úttörőktől!

Fia volt, mégis emberi természetet vett magára, és szenvedése által tökéletessé tétetett. Emberi formát vett fel, és örökké ember is marad.⁵⁸

J. N. Loughborough: 1832-1924

Kérdések Loughborough testvérhez

WHITE TESTVÉR: A következő kérdésekre, szeretném, ha Loughborough testvértől kérnék magyarázatot. W. W. Giles. Toledo, Ohio.

1. KÉRDÉS. *Milyen komoly ellenvetésünk van a Szentháromság tanával szemben?*

VÁLASZ: *Sok ellenvetést felhozhatnánk most, de a korlátozott helyre való tekintettel leszűkítjük ezeket a következő háromra: 1. Teljesen ellenkezik a józan ésszel. 2. Ellentmond a Szentírásnak. 3. Eredete pogány és meseszerű.*

Ezeket az állításokat rendre kifejtjük röviden. 1. *Nem igazán egyeztethető össze a józan ésszel, ha azt mondjuk, hogy három egy, egy pedig három.* Vagy más megfogalmazás szerint az Isten „a három-egy Isten.” *Ha az Atya, a Fiú és a Szent Szellem is Isten, akkor az már három Isten; mert háromszor egy az nem egy, hanem három.* Egy bizonyos értelemben valóban egyek, de nem személyükben, ahogy azt a Szentháromság-hívők állítják.

2. *Ellenkezik a Szentírással. Bárhol nyitjuk is meg az Újszövetséget, azok a részek, amelyek az Atyáról és a Fiúról szólnak, két különálló személyként mutatják be őket. János tizenhetedik fejezete önmagában is elégséges a Szentháromság tanának megcáfolására.* Csak ebben a fejezetben Krisztus legalább negyvenszer szól Atyjáról úgy, mint aki tőle különálló személy. Az ő Atyja a mennyben volt, ő pedig a földön. Az Atya küldte el őt. Ő adta neki azokat, akik hittek. Ezután el kellett mennie Atyájához. És rögtön ebben a bizonyágtételben meg is

mutatja, hogy miben áll az Atya és a Fiú közötti egység. Ez ugyanaz az egység, mint ami Krisztus egyházának tagjai között fennáll. „Hogy mindnyájan egyek legyenek; a mint te én bennem, Atyám, és én te benned, hogy ők is egyek legyenek mi bennünk: hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél engem. És én azt a dicsőséget, a melyet nékem adtál, ő nekik adtam, hogy egyek legyenek, a miképen mi egy vagyunk.” (Jn 17:21-22). Egyek szívben és értelemben. Egyek céljaikban az ember megváltásának tervét illetően. *Olvasd el János tizenhetedik fejezetét és lásd meg, hogy nem borítja-e fel egészen a Szentháromság tanát!*

Ha a Szentírást úgy olvassuk, hogy közben elhisszük ezt a tant, akkor el kell hinnünk azt is, hogy Isten magát küldte el a világra, ő halt meg, hogy megbékítse magával a világot, saját magát támasztotta fel a halálból, magához ment fel a mennybe, önmaga előtt esedezik a mennyben, hogy megbékítse magával a világot, valamint ő az egyetlen közvetítő az ember és önmaga között. Krisztus emberi természete ugyanis nem képes betölteni a Közbenjáró szerepét (a Szentháromság-hívők szerint); mivel Clarke is ezt mondja: „Az emberi vér semmivel sem engesztelheti ki jobban Istent, mint a disznóvér.” (Kommentár 2Sám 21:10-hez). *Továbbá azt is el kell hinnünk, hogy Isten a kertben önmagához imádkozott, hogy ha lehetséges, múltjék el tőle ez a pohár, és ezernyi más képtelenséget is.*

Olvasd el figyelmesen az alábbi szövegeket, és vesd össze őket annak a gondolatával, hogy Krisztus a Mindenható, Mindenhol Jelenlévő, a Felséges, és önmagában is létezni képes Isten: Jn 14:28; 17:3; 3:16; 5:19, 26; 11:15; 20:19; 8:50; 6:38; Mk 8:32; Lk 6:12; 22:69; 24:29; Mt 3:17; 27:46; Gal 3:20; 1Jn 2:1; Jel 5:7; ApCsel 17:31. Lásd még: Mt 11:25,27; Lk 1:32; 22:42; Jn 3:35,36; 5:19,21,22,23,25,26; 6:40; 8:35, 36; 14:13; 1Kor 15:28 stb.

Maga a Szentháromság szó sehol sem szerepel a Szentírásban. A fő szöveg, ami vélhetően ezt tanítja, az 1Jn 5:7, ami nyilvánvaló betoldás. Clarke ezt mondja: „Száztizenthárom kézirat közül ez a szöveg száztizentkettőtől hiányzik. Egyetlen tizedik századinál korábbi kéziratban sem szerepel. Az első, görög szövegben való előfordulása az i.sz. 1215-ben megtartott lateráni zsinat határozatainak görög fordítása.” (Kommentár 1Jn 5-höz, valamint megjegyzések a fejezet végén).

3. *Eredete pogány és meseszerű. Ahelyett, hogy a Szentírásra mutatnának a Szentháromság bizonyításához, a perzsák háromágú villájára irányítják figyelmünket, azt állítván, hogy „ezzel a Szentháromság gondolatát kívánták kifejezésre juttatni, és ha ismerték a Szentháromság-tant, akkor azt bizonyára Isten népétől vették át hagyományként.” De mindez csupán feltételezés, mivel bizonyos, hogy a zsidó egyház semmi ehhez hasonló tant nem tartott.* Mr. Summerbell ezt mondta: „Egy barátom, aki elment egy new york-i zsinagógába,

⁵⁸ Haskell, Stephen N., *A patmoszi látok története*, 1905., 98-99. old.

Miben hittek?

megkérdezte a rabbit az 'Elohim' szó jelentéséről. Egy Szentháromság-hívő anglikán lelkész éppen ott állt, és rögtön válaszolt is: 'Nos, természetesen ez a Szentháromság három személyére utal,' mire egy zsidó előrelépett, és azt mondta, hogy ne ejtse ki többet ezt a szót a száján, különben kényszeríteniük kell, hogy hagyja el a házat; mivel tilos volt bármilyen idegen isten nevét említeni a zsinagógában.' (Beszélgetések Summerbell és Flood között a Szentháromságról, 38. old.) Milman szerint a háromágú villa története mesészerű. (A kereszténység történelme, 34. old.)

A Szentháromság tanát abban az időben vezették be az egyházba, amikor a képimádatot, és a nap napjának megtartását is, és ez nem is más, mint egy átalakított perzsa tan. Bevezetése után körülbelül három évszázadot vett igénybe, hogy ezt a tant mai formájára hozzák. Először i.sz. 325-ben hirdették ki, és 681-ig nem is alakult még ki teljesen. Lásd Milman: Gibbon Rómája, 4. köt. 422. old. Spanyolországban 589-ben, Angliában 596-ban, Afrikában 534-ben fogadták el - Gib. 4. köt., 114, 345. old.; Milner, 1. köt., 519. old. (Folytatás következik).⁵⁹

E. J. Waggoner: 1855-1916

Az Ige „kezdetben” volt. Az emberi elme képtelen felfogni az ezen kifejezés által felölelt korszakokat. *Az emberek nem érthetik meg, hogy mikor és hogyan született a Fiú,* de azt biztosan tudjuk róla, hogy Ő nemcsak azelőtt létezett Isten Igéjeként, mielőtt eljött volna földünkre meghalni, hanem már a világ megteremtése előtt is. Keresztre feszítése előtt így imádkozott: „És most te dicsőíts meg engem, Atyám, te magadnál azzal a dicsőséggel, a melylyel bírtam te nálad a világ létele előtt.” (Jn 17:5). És több, mint hétszáz évvel első adventje előtt az ihletett ige így jövendölte meg eljövételét: „De te, Efratának Bethleheme, bár kicsiny vagy a Júda ezrei között: belőled származik nékem, a ki uralkodó az Izráelen; a kinek származása eleitől fogva, öröktől fogva van.” (Mik 5:2). **Tudjuk, hogy Krisztus „az**

⁵⁹ Loughborough, J. N., 1861. november 5., *Review & Herald*, 18. köt., 184. old., 1-11. bek.

Istentől származott és jött” (Jn 8:42), azonban ez az örökkévalóság korszakainak oly régi eseménye volt, hogy ez az idő emberi ésszel fel sem fogható.⁶⁰

Isten-e Krisztus?

Krisztus ezt a nevet nem valami nagy tettért járó jutalom gyanánt kapta, hanem örökségként illette meg Őt. Krisztus hatalmáról és nagyságáról szólva a Zsidókhoz írt levél szerzője azt mondja, hogy Ő annyival kiválóbb volt az angyaloknál, amennyivel „különb nevet örökölt azoknál.” (Zsid 1:4). Egy fiúgyermek mindig jogosan örökli atyja nevét; és Krisztus, mint „Isten egyszülött Fia,” jogosan viseli ugyanezt a nevet. Mivel egy fiúgyermek kisebb-nagyobb mértékben atyjának másolata; bizonyos szinten ugyanazokkal a tulajdonságokkal és személyes jellemvonásokkal bír, mint atyja; bár ez a másolás nem tökéletes az emberek esetében. Istennél azonban nincsen tökéletlenség, sem az Ő munkáiban, így Krisztus az Atya „valóságának képmása.” (Zsid 1:3). Az önmagában létező Isten Fiaként természeténél fogva örökölte az Istenség tulajdonságait.

Igaz ugyan, hogy Istennek sok fia van, Krisztus azonban „Isten egyszülött Fia,” ezért Ő olyan értelemben Isten Fia, amilyen értelemben egyetlen más lény sem az, és soha nem is lehet. Az angyalok Isten teremtett fiai, Ádámhoz hasonlóan (Jób 38:7; Lk 3:38); a keresztények Isten örökbefogadott fiai (Rm 8:14, 15); Krisztus azonban Isten született Fia. A Zsidókhoz írt levél továbbá azt is megmutatja, hogy Isten Fia nem olyan tisztet töltött be, amire Őt fel kellett volna emelni, hanem olyat, amihez Neki joga volt. Azt mondja, hogy Mózes is hű volt ugyan az ő egész házában, mint szolgál, „Krisztus ellenben mint Fiú a maga háza felett.” (Zsid 3:6). Azt is kijelenti, hogy Krisztus a ház Építője. (3. vers). Ő az, aki megépíti az Úrnak templomát, és bírja annak dicsőségét. (Zak 6:12, 13).⁶¹

Krisztus, mint Teremtő

Hadd tegyünk itt egy figyelmeztető megjegyzést. *Ne gondoljuk, hogy az Atya tiszteletének rovására is felmagasztalhatjuk Krisztust, azaz hogy közben teljesen figyelmen kívül hagyhatjuk az Atyát. Ez nem lehetséges, mivel ők egyek céljaikban. A Fiú tisztelésével az Atyát is tiszteljük. Jól ismerjük Pál szavait, miszerint „nekünk egy Istenünk van, az Atya, a kitől van a mindenség, mi is ő benne; és egy Urunk, a Jézus Krisztus, a ki által van a mindenség, mi is ő általa” (1Kor 8:6);* amint ezt már idéztük is, ti. hogy Ó általa teremtetten Isten a világokat. **Végeredményben minden dolog Istentől, az Atyától származik; maga Krisztus is az Atyától származott és jött ki,** azonban tetszett az Atyának, hogy Őbenne lakozzék az egész teljesség, és hogy Ő legyen a közvetlen, és végső Kivitelezője a teremtés minden egyes mozzanatának. Jelen

⁶⁰ Waggoner, E. J., 1890, *Krisztus és az Ő igazsága*, 9. old.

⁶¹ Waggoner, E. J., 1890, *Krisztus és az Ő Igazsága*, 11-13. old.

Idézetek adventista úttörőktől!

vizsgálódásunk tárgya a Krisztust jogosan megillető pozíció, mely egyenlővé teszi őt Atyjával; ennek megértése által pedig közelebb kerülünk megváltó hatalmának helyes értékeléséhez.

Teremtény-e Krisztus?

Mielőtt továbblépnénk az imént feltárt igazságok gyakorlati alkalmazására, néhány pillanatra szükséges, hogy elidőzzünk azon elmélet megvitatásán, amelyet sokan őszintén, és nem Krisztust tudatosan lekicsinylendő szándékkal képviselnek, ellenben álláspontjuk miatt gyakorlatilag tagadják Krisztus istenségét. Ezen elmélet szerint Krisztus teremtett lény, akit Isten jókedvéből magasztalt fel jelenlegi fenségese pozíciójába. E felfogás hirdetői minden bizonnyal kivétel nélkül híján vannak a Krisztus által valójában betöltött pozíció helyes ismeretének.

Ezen nézet képviselői álláspontjukat egy félreértelmezett ígére alapozzák, melyet Jel 3:14-ben így olvasunk: „A Laodiczeabeli gyülekezet angyalának is írd meg: Ezt mondja az Ámen, a hű és igaz bizonyosság, az Isten teremtésének kezdete.” *Ezt tévesen úgy értelmezik, hogy Krisztust tekintik az első teremtett lénynek - hogy Isten teremtői munkája Vele kezdődött. De ez a nézet ellentmondásban van azokkal az igékkel, amelyek kijelentik, hogy maga Krisztus teremtett mindeneket. Azt mondani, hogy Isten a teremtés művét Krisztus megteremtésével kezdte, egyenértékű azzal, mintha Krisztust teljes mértékben kizárnánk a teremtés művéből.*

A „kezdet”-nek fordított szó, az eredetiben „arché,” „fejet,” „fejedelmet” is jelent. Előfordul ez a görög uralkodók, az arkhónok megnevezésében, továbbá az érsek és az arkangyal szavainkban is. Vegyük például ezt az utóbbi szót. Krisztus az arkangyal. (Lásd: Júd 9; 1Thess 5:28, 29; Dn 10:21). Ez nem azt jelenti, hogy Ő az első angyal, mivel Ő nem angyal, hanem felettük áll. (Zsid 1:4). Ő ugyanis az angyalok feje, fejedelme, ugyanúgy, ahogy az érsek is a püspökök feje. Krisztus az angyalok parancsnoka. (Lásd: Jel 19:19, 14). Ő teremtette az angyalokat. (Kol 1:16). Így tehát az a kijelentés, miszerint Ő az Isten teremtésének kezdete, vagy feje, azt jelenti, hogy a teremtés Őbenne kezdődött; azaz, amint Ő maga is mondja: „Én vagyok az Alfa és az Omega, a kezdet és a vég.” (Jel 21:6; 22:13). Ő az a forrás, amelytől mindenek származnak.

Attól sem kell Krisztust teremténynek gondolnunk, hogy Pál úgy utal rá, mint aki „az elsősülött minden teremtény közül” (Kol 1:15 - Új prot. ford.), mivel a közvetkező versek nem teremtényként, hanem Teremtőként mutatják be Őt. „Mert Ő benne teremtett minden, a mi van a mennyekben és a földön, láthatók és láthatatlanok, akár királyi székek, akár uraságok, akár fejedelemségek, akár hatalmasságok; mindenek Ő általa és Ő reá nézve teremtettek; és Ő előbb volt mindennél, és minden Ő benne áll fenn.” (Kol 1:16-17). **Ha tehát Ő teremtett mindent, ami valaha is teremtett, és Ő**

minden teremtett dolog előtt már létezett, akkor világos, hogy Ő maga nem lehetett a teremtett dolgok között. Ő nem része a teremtésnek, hanem minden teremtés felett áll.

A Szentírás kijelenti, hogy Krisztus „Isten egyszülött Fia.” **Ő született, nem teremtett. Hogy mikor született, az nem tartozik ránk, és értelmünkkel is aligha foghatnánk fel, ha ki is lenne nyilatkoztatva számunkra.** Míkeás próféta szavai mindent magukba foglalnak, amelyet erről a kérdéstről tudhatunk: „De te, Efrátának Bethleheme, bár kicsiny vagy a Júda ezrei között: belőled származik nékem, a ki uralkodó az Izráelen; a kinek származása eleitől fogva, öröktől fogva van.” (Mik 5:2). **Krisztus valamikor Istentől származott, az Atya kebeléből jött ki (Jn 8:42; 1:18), de ez olyan régen volt az örökkévalóság napjaiban, hogy a véges elme számára ez gyakorlatilag kezdet nélkülinek tekinthető.**

A lényeg azonban az, hogy Krisztus született Fiú, és nem teremtény. „Annyival kiválóbb lévén az angyaloknál, a mennyivel külön nevet örökölt azoknál.” Ő „Fiú a maga háza felett.” (Zsid 1:4; 3:6). *És mivel Ő Isten egyszülött Fia, szükségképpen ugyanabból a lényegből való, mint Isten, és születésénél fogva ugyanazzal a természettel és ugyanazzal a tulajdonságokkal bír, mint Isten;* mivel tetszett az Atyának, hogy Fia valóságának képmása és dicsőségének visszatükröződése legyen, és hogy Őbenne lakozzék az Istenségnek egész teljessége. Így Neki is „élete van Önmagában.” Saját jogtulajdonában van a halhatatlanság, és ezért másoknak is adhat belőle. Őbenne van az élet, ezért nem lehet Tőle elvenni, csak önként letéve vehette fel újra. Ilyen kifejezéseket használt: „Azért szeret engem az Atya, mert én leteszem az én életemet, hogy újra felvegyem azt. Senki sem veszi azt el én tőlem, hanem én teszem le azt én magamtól. Van hatalmam letenni azt, és van hatalmam ismét felvenni azt. Ezt a parancsolatot vettem az én Atyámtól.” (Jn 10:17-18).⁶²

Végül pedig azért is tudhatjuk, hogy az Atya és a Fiú Isteni egységben vannak, mivel ugyanazzal a Lélekkel bírnak. Pál, miután figyelmeztet, hogy azok, akik testben vannak, nem lehetnek kedvesek Isten előtt, így folytatja: „De ti nem vagytok testben, hanem lélekben, ha ugyan az Isten Lelke lakik bennetek. A kiből pedig nincs a Krisztus Lelke, az nem az övé.” (Rm 8:9). Itt azt látjuk, hogy a Szent Lélek ugyanúgy Isten Lelke is és Krisztus Lelke is. ...⁶³

M. C. Wilcox: 1853-1935

187. kérdés: Mi a különbség a Szent Lélek és a szolgáló lelkek (angyalok) között, avagy ezek megegyeznek?

⁶² Waggoner, E. J., 1890, *Krisztus és az Ő Igazsága*, 19-22. old.

⁶³ Waggoner, E. J., 1890, *Krisztus és az Ő Igazsága*, 23, 24. old.

Miben hittek?

*Válasz: A Szent Lélek az Istenség hatalmas energiája, Isten élete és ereje, mely Tőle árad ki a világegyetem minden részére, ezáltal létesítve élő kapcsolatot trónja és az egész teremtett világ között. Valaki így foglalta össze: „A Szent Lélek a lelki [spiritual] élet lehelete a lélekben [soul]. A Lélekből való részesülés a Krisztus életéből való részesülés.” Ezáltal Krisztus mindenhol jelenvalóvá válik. Egy gyenge példát felhasználva azt mondhatjuk, hogy ahogyan a telefon is elszállítja az ember hangját, és ezt a hangot mérföldekkel távolabb is hallhatóvá teszi, ugyanúgy a Szent Lélek is magában hordozza Krisztus minden hatalmát, ezáltal jelenvalóvá téve Őt és minden erejét, hogy feltárja Őt mindazoknak, akik összhangban vannak törvényével. Ezért a Lélek Krisztusban és Istenben személyesedik meg, de sohasem különálló személyként jelenik meg. **Egyetlen utasítást sem kaptunk arra nézve, hogy a Lélekhez imádkozzunk; hanem Istenhez, a Lélekért.** A Szentírásban sehol nem találunk a Lélekhez intézett imádságokat, csak a Lélekért elmondottakat.⁶⁴*

G. W. Amadon: 1832-1913

Hogy magyarázzuk ezt?

*A Jel 1:8-ban szereplő igeszakasz némi nehézséget jelent azok számára, akik elvetik a Szentháromság-tant. Az igevers így szól szövegkörnyezetével együtt: „Ímé eljő a felhőkkel; és minden szem meglátja őt, még a kik őt által szegezték is; és siratja őt e földnek minden nemzetsége. Úgy van. Ámen. Én vagyok az Alfa és az Omega, kezdet és vég, ezt mondja az Úr, a ki van és a ki vala és a ki eljövendő, a Mindenható.” (7. és 8. vers). Gyakran felmerül a kérdés, hogy Jézus Krisztus itt milyen értelemben „Mindenható?” Számunkra egyszerű a válasz. **Mi ugyanis úgy hisszük, hogy itt a „Mindenható” kifejezés nem is Krisztusra vonatkozik; ezt az állítást pedig néhány rövid érveléssel alá is fogjuk támasztani.***

⁶⁴ Wilcox, M. C., 1911, *Kérdések és válaszok - Válogatás Az idők jelei „Kérdéssarok” sorozatából*, 181-182. old.

1. Úgy véljük, hogy e két vers két személyt mutat be előttünk - a hetedik vers Üdvözítőnket; a nyolcadik pedig az Atyát.

2. A 8. versben található egy másik magasztos címet is, amely soha nem a Fiúra utal. A kifejezés így hangzik: „a ki van és a ki vala és a ki eljövendő.” Ez a megjelölés egy adott lény örökkévalóságára utal.

Meg fogjuk látni e cím előfordulási helyeinek vizsgálatából, hogy ez világos utalás arra, aki „magasságos és felséges, a ki örökké lakozik.” A fejezet a 4. verstől kezdve így szól: „János a hét gyülekezetnek, a mely Ázsiában van: Kegyelem néktek és békesség attól, a ki van, a ki vala és a ki eljövendő; és a hét lélektől, a mely az ő királyiszéke előtt van, ÉS a Jézus Krisztustól, a ki a hű tanúbizonyosság, a halottak közül az elsőszülött, és a föld királyainak fejedelme.” Itt két személyt emel ki - az örökkévaló Istent, „a ki van, a ki vala és a ki eljövendő,” valamint Jézust, akit nem kevésbé hozzáillő címekekkel illet, úgymint „a hű tanúbizonyosság,” „a halottak közül az elsőszülött,” és „a föld királyainak fejedelme.”

Továbbá itt van még ezen kívül három olyan igeszakasz is, amelyben ez a kifejezés - amint azt mindenki elismeri - a halhatatlan Atyára utal.

„ÉS a négy lelkes állat, a melyek közül mindeniknek hat-hat szárnya vala, köröskörül és belül teljes vala szemekkel; és meg nem szűnik vala nappal és éjjel ezt mondani: Szent, szent, szent az Úr, a mindenható Isten, a ki vala és a ki van és a ki eljövendő.” (Jel 4:8).

„ÉS a huszonnégy Vén, a ki az Isten előtt ül az ő királyiszékeiben, esék az ő orcájára és imádá az Istent, ezt mondván: Hálát adunk néked Uram, mindenható Isten, a ki vagy és a ki valál és a ki eljövendő vagy; mert a te nagy hatalmatat kezdedhez vetted, és a te országlásodat elkezdted.” (Jel 11:16, 17).

„ÉS hallám, hogy a vizek angyala ezt mondja vala: Igaz vagy Uram, a ki vagy és a ki valál, te Szent, hogy ezeket ítélted;” „ÉS hallám, hogy más az oltárról ezt mondja vala: Jól van Uram, mindenható Isten, igazak és igazságosak a te ítéleteid.” (Jel 16:5, 7).

Ezek az igeszakaszok nem támogatják a Szentháromság-tant, ezért részünkről lezárjuk a vitát. Számunkra oly egyértelmű a válasz, hogy szerintiünk senki emberfiának nem kell eltévelyednie e kérdés miatt.⁶⁵

Egyéb írók

E. Everts testvér ezt írja nekünk Round Grove-ból, Whiteside Co., Ill.: - „Találkoztunk némelyekkel, akik nyitott füllel hallgatták és elfogadták az általunk hirdetett

⁶⁵ Amadon, G. W., 1861. szeptember 24., *Review & Herald*, 18. köt. 136. old., 1-10. bek.

Idézetek adventista úttörőktől!

igazságot, és vagy egy fél tucat ember el is tökélté magát, hogy megtart minden parancsolatot. Várakozásainkon felüli mértékben találtunk olyanokra, akik várják az Úr eljövetelét, és olyanokra is, akik örömmel tartják a szombatot; de *ó, mily torz ábrázatok az olyan tévedések miatt, mint a „lélek-ország,” az öntudatuknál lévő, élő holtak, és a „Három-egy Isten.” Felfoghatatlan, hogy egyesek megpróbálják felfogni, hogyan lehetnek a holtak élők; és hogyan lehet az Atya és a Fiú egy személy!*⁶⁶

Meghalt-e Krisztus? Mindenki elismeri, hogy a teste meghalt, a Szentírás pedig határozottan állítja, hogy a „lelke” volt az „áldozat,” - hogy „életét halálra adta” -, hogy „felette igen szomorú” volt lelke „mind halálig” -, és hogy „lelke nem hagyatott a sírban.” Saját szavai alapján nyilvánvaló, hogy ugyanaz a Jézus támadt fel a halálból, mint aki meghalt. Feltámadása után ezt mondta tanítványainak: „Lássátok meg az én kezeimet és lábaimat, hogy ÉN MAGAM vagyok.” (Lk 24:39). Ez a szó, hogy magam, igen jelentőségteljes és érdekes. *Világosan és fellebbezhetetlenül azonosítja a feltámadás utáni Jézust a keresztre feszítés előtti Jézussal: egy és ugyanazon személyről van szó, rólam, magamról, azzal az egyetlen különbséggel, hogy halála előtt halandó volt, halála után viszont halhatatlan: „soha meg nem hal,” hanem „él örökké.”*⁶⁷

A vasárnap Istene

Hadd tegyünk most közzé néhány kijelentést, amely rávilágít az óriási kontrasztra, amely fennáll a Biblia Istene között, aki a szombat-ünneplésben nyilatkozik meg, valamint a sötétség istene között, aki a vasárnap-ünneplésben fejeződik ki. „Kérdés: Hol van Isten? Válasz: Isten mindenütt ott van. K: Lát és tud-e Isten minden dolgot? V: Igen, ő mindent tud és lát. K: Van-e Istennek alakja? V: Nem; Istennek nincs alakja, ő egészen Lélek. K: Van-e több egy Istennél? V: Nem; csak egy Isten létezik. K: Van-e egytől több személy is az Istenben? V: Igen; Istenben három személy van. K: Melyek ezek? V: Az Atya Isten, a Fiú Isten és a Szentlélek Isten. K: Akkor nem három Isten van? V: Nem; az Atya, a Fiú és a Szentlélek mind egy és ugyanaz az Isten.” (Katolikus katekizmus, rövidítette: John Dubois tiszteletes, New York püspöke, 5. old.)

A metodista vallás első cikkelye: „Csak egyetlen élő és igaz Isten van, aki örökkévaló, akinek nincs alakja és formája; hatalma, bölcsessége és jósága végtelen: ő mindenkinek alkotója és megtartója, láthatóké és láthatatlanoké. Ezen Istenség egységében három egylényegű személy létezik, akik egyek hatalomban és örökkévalóságban: az Atya, a Fiú és a Szentlélek.” (8. old.)

Ez a cikkely a katolikus tannal együtt azt tanítja, hogy

⁶⁶ 1856. március 20., *Review & Herald*, 7. köt. 25. szám, 199. old.

⁶⁷ 1854. július 4., *Review & Herald*, 5. köt., 22. szám, 169. old.

három egylényegű személy, akik egyek hatalomban és örökkévalóságban, végeredményben mégiscsak egyetlen élő és igaz Istent alkotnak, aki örökkévaló, és akinek nincs alakja és formája. De mindebből nem derül ki, mi lett Jézus testével, hiszen neki mennybemenetelekor volt teste, és pedig ahhoz az Istenhez ment, aki állítólag „mindenütt ott van” és mégis sehol.

„Istenhez, Atyához, Istenhez, Fiához, Istenhez, Lélekhez, az egyben-háromhoz.” (Doxológia).

És ismét.

„Melegít a napban, felüdít a szélben, Ragyog a csillagban, virágzik a réten. Él minden életben, kiterjed végtelen, Meg nem oszlik soha, munkál szüntelen.” (Pope).

Ezek a gondolatok összhangban vannak a pogány filozófusokéval. Egyikük így szól: „A víz volt a lételeme mindennek, és Isten volt az a bölcsesség, aki által minden előállott a vízből.” Egy másik ezt mondja: „Hogy Isten a levegő, mivel termékeny, hatalmas és végtelen,” stb. És egy harmadik: „Hogy Isten egy lélek, mely a természet minden formájában megbújik,” stb. Megint mások úgy vélik, hogy Isten pusztán Lélek. Végül pedig: „Hogy Isten egy örökkévaló szubsztancia.”

Ezeket a kivonatokat Rollin történelméből vettük, 2. köt. 597-598. old., Harpers kiadó. Bizalmatlanságra kellene intsen minket az a tény, hogy a vasárnap istene ugyanabból a forrásból származott, mint a vasárnap-ünneplés. „A vasárnap [angolul: a Nap napja - a ford.] elnevezést a pogányok ragasztották a hét első napjára, mivel ezen a napon imádták a Napot.” (Egységes bibliai szótár). A Római Katolikus Egyház később ezt alakította át jelenlegi formájára, és ezt tanítják mai napig is szerte a világon.⁶⁸

Pogányok és ortodox keresztények

Egyszer egy író elhatározta, hogy megoszt a barátaival néhány gondolatot, melyek némi fogalmat adnak nekik arról, milyen nehézségekbe és próbákba ütköznek a misszionáriusok, amikor a pogányokat a kereszténység „evangelikál” tanaira próbálják okítani. Elmondta, hogy egyik alkalommal, amikor *épp komolyan munkálkodott annak érdekében, hogy elfogadtassa a Szentháromság és a helyettes áldozat magasztos tanát* egy jóindulatú hallgatósággal, akik egy lugasban gyültek egybe, *az egyik vezető előlépett, és szembeszállt vele:*

Hindu: Azt mondd, hogy Jézus Krisztus Isten volt?

Misszionárius: Igen.

H: Nocsak, és Jézus Krisztus meghalt?

M: Igen.

H: Akkor Jézus Krisztus nem lehet Isten; mert Isten soha nem halt meg.

⁶⁸ Frisbie, J. B., 1854. március 7., *Review & Herald*

Miben hittek?

Ekkor - mondja a misszionárius - elmagyaráztam neki Krisztus testlételének titkát, kettős természetét, és hogy Isten felvette magára az ember természetét azáltal, hogy egy asszonytól született, és hogy ez a természet szenvedett és halt meg - mire a párbeszéd így folytatódott:

H: Tehát azt mondd, hogy Jézus Krisztus asszonytól született?

M: Igen.

H: Akkor Jézus Krisztus nem lehet Isten, mert Isten soha nem született asszonytól.

M: Ez egyáltalán nem következik, hiszen a ti isteneitek közül is sokan születtek asszonytól, és egyesek közülük meg is haltak.

Ezután - mondja a misszionárius a már említett levelében - mindnyájan hangosan visítózni kezdtek, így: Ez nem tud semmit! Ez nem tud semmit!

És való igaz, hogy a levél maga is elárulja a tény, hogy a misszionárius tényleg „nem tudott semmit.” A hinduknak általában elég jó érzékük van vallási ügyekhez, és elég hamar rájöttek, hogy ez az ember tudatlan mitológiájukat illetően. Ők ugyanis hisznek egy önmagában létező, mindenek felett álló, változhatatlan istenségben, aki kisebb istenségeket rendel a különböző földi ügyek intézésére. Ezek az alsóbbrendű istenségek azok, akik a mitológiai írásaik szerint asszonytól vagy más módon születtek, és akik átmentek egy halálnak nevezett változáson, vagy valami hasonlón. Amikor azonban a misszionárius az ő Istenéről beszélt, azt úgy értelmezték, hogy az a mindenek felett álló Isten. És így is volt. És természetesen ilyen háttéren az ő asszonytól született és meghalt Istene elleni érv erejének megtörésére felhozott védekezés, mellyel a meséikben szereplő alárendelt istenségekre utalt, vagy nagy esztelenség volt, vagy egy megátalkodott kifogás. Az indiaiaknak igazuk volt, mikor így visítóztak: Ez nem tud semmit! Ez nem tud semmit!⁶⁹

Ami a halhatatlanságot illeti, én sosem hittem, hogy már ebben az életben is a miénk lenne. Metodista szülők neveltek, de *sosem hittem a hitvallásokban, és a Szentháromság tanában sem*. Mikor eljöttem New York államból, húsz éves voltam. Ohioba mentem, ahol két-három évvel később csatlakoztam a Huron Keresztény Konferenciához, és ezután kirendelt lelkészként szolgáltam Ohioban hat évig. Idén ősszel van két éve, hogy ide jöttem.⁷⁰

Egy helyes tanrendszer fontossága

[Szokatlanul tűnhet, de a következő cikket egy vasárnap-ünneplő írótól fogjuk idézni, aki hisz a lélek halhatatlanságában, a csecsemő-kereszttségben, a *Szentháromságban*, a halálkor történő jutalmazásban, stb. *Hogy is lehet még védeni ezeket az alább felsorolt világos*

érvekkel szemben?]⁷¹

Ha azt mondják, hogy az Atya és a Fiú Lelke, valamint a Szent Szellem mind egy Lélek, ezzel mindnyájan egyetértünk. De ha azt mondják, hogy az Atya, a Fiú és a Szent Szellem három személy egy személyben, továbbá hogy ez a három egy Istent képez, akinek nincs alakja és formája; ez már egy olyan képtelen elmélet, amivel nem tudunk egyetérteni.

Krisztus és az Atya egysége bárki számára egyértelművé válhat, ha vet egy pillantást Jn 17:22-re: „Hogy (akik hisznek) egyek legyenek, a miképen mi egy vagyunk.” *Ki hiszi vajon, hogy Krisztus azért imádkozott, hogy tanítványaiból egy tanítvány legyen?* Ez azonban nem kevésbé képtelen ötlet, mint az, amit egyesek tanítanak, miszerint Krisztus és az Atya egy személy.

Hogyan lehet összeegyeztetni Mt 3:16, 17-et azzal a tannal, hogy három örök Isten van, akik valójában egy Istent alkotnak? Jézus megkeresztelkedett, Isten Lelke galamb formájában leszállt, és az Atya hangja hallatszott a mennyből, mondván: *Ez az én szerelmes Fiam, stb. Az Atya a mennyben, a Fiú a földön, az Isten Lelke pedig az egyikőtől leszáll a másikhoz. Hogyan gondolhatja akár egy pillanatig is valaki, hogy ez a három egy személy, alak és forma nélkül, hacsaknem kiskorától fogva betanították erre?* „A názáreti Jézust, mint kené fel őt az Isten Szent Lélekkel és hatalommal,” stb. (Mt 28:18; ApCsel 10:38). **Az első személy fogja a harmadik személyt, és felkeni a második személyt egy olyan személlyel, aki mindeközben egy és ugyanaz a lény, mint ő maga.**

*Hogy három egy, az egy meg három,
Mondhatják bár, mégsem látom;
Sok tanult bölcs szólja fennen:
Hárman egyek az Istenben.*

*Az Atya lehet Fiú akár,
Mert kettő is egy ugyebár;
A Fiú is ugyanúgy Atya hát,
Mégis: egyik sem változik át.*

*Óh igen, és az áldott Lélek nem más,
Mint Atya, Fiú, Szentháromság;
Ezt vallja sok keresztény nép:
Ki igaz ortodox, az a szép,
S bár ellenkezik minden ésszel,
Hidd, vagy illesd nevetséggel.⁷²*

Jézus ezt kérdezte a zsidóktól: „Ti meg miért hágyátok át az Isten parancsolatját a ti rendeléseitek által?” (Mt 15:3). Ha ugyanis a negyedik parancsolat megváltozott vagy eltöröltetett, akkor ez nyomot kellett volna hagyjon az Újszövetségben; és ha így van, akkor ez fellelhető. De

⁶⁹ 1858. augusztus 19., *Review & Herald*, 12. köt., 14. szám, 106-107. old.

⁷⁰ Rockwood testvér, 1857. október 29., *Review & Herald*, 10. köt., 26. szám, 207. old., 10. bek.

⁷¹ Szerkesztői megjegyzés, 1862. október 7., *Review & Herald*, 20. köt., 150. old., 4. bek.

⁷² Frisbie, J. B., 1857. március 12., *Review & Herald*, 9. köt. 19. szám, 146. old., 20-25. bek.

Idézetek adventista úttörőktől!

hiába is keressük, mert csak találgatások vannak rá, és hogyan lehet megbízni egy olyan találgatásban, ami ellene mond Isten határozott parancsának és hiábavalóvá teszi azt? Egyesek azt állítják, hogy a napot Konstantinusz változtatta meg; de olvassuk csak el a következő vallomást a Douay katekizmusból, 143. old.:

„Kérdés: *Micsoda a vasárnap, avagy az Úr napja általánosságban?*

Válasz: *Ezt a napot az apostolok a legszentebb Szentháromság számára különítették el, az arra való emlékezés céljából, hogy Krisztus, a mi Urunk vasárnap támadt fel a halálból, vasárnap küldte le a szent Szellemet, stb...; és ezért nevezzük azt az Úr napjának. Vasárnapnak is nevezik a római gyülekezet nyomán, amely a Dies Solis-t, a Nap napját szentnek tartotta.*”⁷³

Első ízben itt találkozunk a történelem lapjain a lélek halhatatlanságának tanával. Miután félretették az igazság hírnöke, Noé tanítását, ez volt az első példa, hogy embert kezdtek el istenként tisztelni. *Eddig a pontig követhető vissza ez a mérgezett tanítás, ami betöltötte az egyházat. A lélek halhatatlansága - a lélekvándorlás - az isteni hármasság - az Atya Isten, a Fiú Isten, a Szentlélek Isten; valamint hogy a szent emberek lelkei visszatérnek, és az emberekben lakoznak az aranykorszak idején, a világ megtéréseért munkálkodva. Ez A-tól Z-ig mind pogányság.*⁷⁴

A protestánsokat nem a Szentírás vezérli

„Kérdés: Van más bizonyítékod is arra nézve, hogy nem a Szentírás vezérli őket? Válasz: Igen; oly sok, hogy e szerény terjedelmű műben csak egy kis kóstolót adhatunk közre. *Elvetnek sok olyat, ami világosan le van fektetve a Szentírásban, és ehelyett vallanak sok olyat, amit sehol sem lelni az isteni kinyilatkoztatásban.*

K: Tudsz példát mondani mindkettőre? V: Ha a Szentírás lenne az egyetlen mércéjük, akkor Krisztus parancsára való tekintettel meg kellene mosniuk egymás lábait (Jn 13); - vasárnap helyett szombatot kellene tartaniuk a parancsolat szerint: „Megemlékezzél a szombatnapról, hogy megszenteljed azt;” mert a Szentírás nem változtatta meg és nem törölte el ezt a parancsolatot.

K: Van más módja is annak, hogy bizonyítsd, az Egyháznak hatalma van ünnepnapokat előírni? V: Ha nem lenne erre hatalma, nem tehetné volna meg azt, amiben minden modern teológus egyetért vele; - nem cserélhetné volna fel a szombat, a hetedik nap ünneplését a vasárnap, az első nap ünneplésével, mivel ez a változtatás nem a Szentírás tekintélyén nyugszik.

K: *Vannak más létfontosságú igazságok is, melyek tanításában az Egyház nem a Szentírásra támaszkodik?*
V: *A Szentháromság tana, melynek ismerete elengedhetetlen az üdvösséghez, nincs részletesen és egyértelműen kifejtve a Szentírásban, legalábbis ha ragaszkodunk a protestánsok saját értelmezési elveihez.*⁷⁵

A doktor ezek után a Szentháromság tanát veszi nagytitkos alá, és őszintén beismeri, hogy ez egy „hit” [hiszékenység], és „nem megértés által” „elfogadható tan.” A doktor egészen bizonyos abban, hogy mi tévedünk és neki van igaza, de nem fejt ki bizonyítékait. Ami engem illet, nem fogok leállni találgatni, hanem inkább magától Istentől tudakozodom, mit mond „saját létezésnek módjáról.”⁷⁶

Daniel Baker testvér, Tioga Co.-ról, Pa. írja: *„Minthogy tizenhat éve küzdök a Szentháromság tana és minden más szektás tudomány ellen, nyolc éve a lélek halhatatlanságának tana ellen, és három éve a hetedik napi szombat mellett, igazán felemelő volt számomra, mikor ebben az újságban is az általam vallott, Szentírással alátámasztott nézetekre bukkanhattam. Ezért mellékelve küldök,”* stb.⁷⁷

Butler katekizmusa a bizonyíték

Nem túl régen, egy pápistával folytatott beszélgetésen elhangzott egy állítás arra nézve, hogyan lehet pontosan meghatározni a lélek szó jelentését, és a halál, illetve az ítélet utáni állapotát. Ezek a nézetek nem tértek el lényegileg korunk népszerű teológiájától. Mindezek igazolására hozzátette: „És ha elolvasod Butler katekizmusát, ott is ezt talárod.” *Megjegyeztem, hogy a Biblia nem támogatja az efféle elméleteket. „Tudom,” - mondta - „a Szentháromságot sem lehet a Bibliából igazolni.”*

Idáig tehát van egy hitvallásunk a Római Egyháztól, melyet a képviselője semmilyen szentírási bizonyítékkal nem kívánt alátámasztani. De Róma hívei nem is tartják a Bibliát a hit elégséges mércéjének. Ellenkezőleg: „A Biblia nem tartalmaz mindent, ami szükséges az üdvösséghez, és ebből következnek, hogy nem is lehet a hit elégséges mércéje.” - Biztos út.⁷⁸

⁷⁵ 1859. február 24., *Review & Herald*, 13. köt. 107. old., 11-14. bek.

⁷⁶ Whitney, S. B., 1862. március 4., *Review & Herald*, 19. köt., 110. old., 7. bek.

⁷⁷ 1856. március 13., *Review & Herald*, 7. köt., 24. szám, 190. old., 37. bek.

⁷⁸ Seaman, E. R., 1854. augusztus 15., *Review & Herald*, 6. köt., 1. szám, 4. old., 27, 28. bek.

⁷³ 1858. augusztus 19., *Review & Herald*, 13. köt., 30. old.

⁷⁴ Green, Mark E., 1857. január 29., *Review & Herald*, 9. köt. 13. szám, 98. old.

Miben hittek?

HNA hitelvek az 1889-es, az 1931-es, és az 1981-es évkönyvben

[A következőkben három hitelvi nyilatkozatot közlünk, melyek rendre 1889-ben, 1931-ben és 1981-ben íródtak. Ezek alapján nyilvánvaló, hogy az adventista egyház már nem hisz azokban az igazságokban, amelyekhez a megalakulása utáni első ötven évben tartotta magát.]

A hetednapos adventisták hitelvei [1889-es évkönyv]

Amint azt máshol már említettük, a hetednapos adventistáknak nincs hitvallásuk a Biblián kívül; azonban bizonyos hitpontokhoz tartják magukat, mely felől képesek megfelelni „mindenkinek, aki számot kér” róluk. *A következő felsorolás összegzi vallásos meggyőződésük alapvető elveit, melyet legjobb tudomásunk szerint az egész közösség egyhangúlag elfogad.* Hiszik, hogy:

I. Egy Isten van, egy személyes, lelki lény, aki mindenneknek teremtője, mindenható, mindentudó és örökkévaló; akinek bölcsessége, szentsége, jogossága, jósága, igazsága és kegyelme végtelen; aki változhatatlan, és mindenhol jelen van képviselője, a Szent Lélek által. (Zsolt 139:7).

II. Egy az Úr, a Jézus Krisztus, az Örök Atya Fia, aki által teremtett a mindenség, és aki által fenn is tartatik. Magára vette Ábrahám magvának természetét elbukott fajunk megváltása érdekében, és közöttünk lakozott. Kegyelemmel és igazsággal volt teljes, és példaértékű életet élt előttünk. Meghalt, hogy áldozatunk legyen, és feltámasztatott megigazulásunkért. Felment a magasságba, hogy egyedüli közbenjárónk legyen a mennyi szentélyben, ahol kiontott vérenek érdeme által bocsánatot kér és elfedezést nyer mindazok bűnéért, akik igaz bűnbánattal járulnak hozzá. Mielőtt elfoglalja királyi trónját, papi szolgálatának lezárásaként az említett bűnökért még egy nagy engesztelést fog végezni, melynek eredményeként minden bűn eltöröltetik (ApCsel 3:19), és kitakarítatik a szentélyből, amint az a lévítai papság szolgálatában is megmutatkozik, mely árnyéka és előképe Urunk mennyei szolgálatának. (Lásd: 3Móz 16; Zsid 8:4, 5; 9:6, 7 stb.)⁷⁹

[Egészen nyilvánvaló, hogy ez a nyilatkozat nem Szentháromság-párti, továbbá hogy az egész egyház összhangban volt ezzel a hittel, Ellen White-ot is beleértve.]

A hetednapos adventisták hitelvei [1931-es évkönyv]

A hetednapos adventisták elfogadják bizonyos hitelveket, alapvető tanításokat, melyek szentírási alátámasztásuknak egy részével együtt summázva így hangzanak:

1. Az Ó- és Újszövetség szent iratai Isten által ihletettek, és ezért az emberrel kapcsolatos akaratát minden tekintetben kielégítő módon közlik, továbbá ezek képezik a hit és a gyakorlat egyedül tévedhetetlen zsinórmértékét. (2Tim 3:15-17).

2. Az Istenség, *avagy Szentháromság* tagjai: az Örök Atya, egy személyes lelki Lény, aki mindenható, mindenütt jelenlévő és mindentudó, akinek bölcsessége és szeretete végtelen; az Úr Jézus Krisztus, az Örök Atya Fia, aki által teremtett a mindenség, és aki által a megváltottak serege elnyeri az üdvösséget; valamint a Szentlélek, az Istenség harmadik személye, a megváltás művének nagy, újjáteremtő hatalma. (Mt 28:19).

[Ez volt az első alkalom, hogy a Szentháromság kifejezést használták a hetednapos adventisták hitének leírásához.]

3. Jézus Krisztus egészen Isten, természetében és lényegében azonos az Örök Atyával. Bár megtartotta isteni természetét, felvette magára az emberi család természetét is, emberként élt a földön. Életével példát hagyott számunkra az igazság elveinek követésére, és Istennel fennálló kapcsolatát sok hatalmas csodával bizonyította. Bűneinkért meghalt a kereszten, majd feltámadt halottaiból és felment az Atyához, ahol most szüntelen közbenjár éretünk. (Jn 1:1, 14; Zsid 2:9-18; 8:1, 2; 4:14-16; 7:25).⁸⁰

A hetednapos adventisták hitelvei [1981-es évkönyv]

Az adventisták a Bibliát tartják hitük egyedüli alapjának, és bizonyos alapvető hittételeket a Szentírás tanításának tartanak. Az itt felvázolt hitelvek azt mutatják be, hogyan érti és magyarázza az egyház a Szentírás tanításait. E megállapítások felülvizsgálata a generál konferenciai ülészaktól várható el, ha a Szentlélek a bibliai igazság teljesebb megértésére vezeti az egyházat, vagy ha az Isten szent Szavának tanításaira kifejezőbb szavakat találunk.

1. A Szentírás

A Szentírás, az Ó- és Újtestamentom, Isten írott szava. Ő annak elmondására és leírására ihlette szent embereit, amire a Szentlélek indította őket. Igéjében Isten mindent közölt az emberrel, ami a megváltáshoz szükséges. A Szentírás Isten akaratának tévedhetetlen kinyilatkoztatása. Ez a jellem mércéje, a tapasztalatok próbája, a hitelvek mérvadó kinyilatkoztatása és Isten történelmi cselekedeteinek megbízható forrása (2Pét 1:20-21; 2Tim 3:16-17; Zsolt 119:105; Péld 30:5-6; Ésa 8:20; Ján 17:17;

⁷⁹ A hetednapos adventisták hitelvei, 1. szám, 147. old.

⁸⁰ A hetednapos adventisták hitelvei, 2. szám, 377. old.

Idézetek adventista úttörőktől!

1Thessz 2:13; Zsid 4:12).

2. A Szentháromság

Az Isten egy: Atya, Fiú és a Szentlélek, a három örökkévaló személy egysége. Isten halhatatlan, mindenható, mindent tudó, mindenek fölött való és mindig jelenlevő. Önkinyilatkoztatásából tudjuk, hogy végtelen, ez meghaladja az emberi értelmet. Örökké méltó minden teremtmény imádatára, csodálatára és szolgálatára (5Móz 6:4; Mt 28:19; 2Kor 13:14; Ef 4:4-6; 1Pét 1:2; 1Tim 1:17; Jel 14:7).

3. Az Atya

Isten, örökkévaló Atya, a teremtő, a forrás, a megtartó és minden teremtmény ura. Igazságos és szent, irgalmas és könyörületes, késedelmes a haragra, bővülködő az állhatatos szeretetben és hűségben. A Fiúban és a Szentlélekben meglévő tulajdonságok és erők az Atya kinyilatkoztatásai (1Móz 1:1; Jel 4:11; 1Kor 15:28; Ján 3:16; 1Ján 4:8; 1Tim 1:17; 2Móz 34:6-7; Ján 14:9).

4. A Fiú

Isten, örökkévaló Fiú, Jézus Krisztusban öltött testet. Ő általa teremtett minden, benne lett nyilvánvalóvá Isten jelleme, általa teljesedett az emberiség megváltása és Ő ítéli meg a földet. Az örökké igaz Isten igaz emberré lett Jézus Krisztusban. A Szentlélek által fogantatott és Szűz Máriától született. Emberként élt, mint ember megkísértetett, de tökéletes megtestesítője volt Isten igazságosságának és szeretetének. Csodái által kinyilatkoztatta Isten hatalmát, és bizonyította, hogy Ő a megígért Messiás. *Bűneinkért önként vállalta helyettünk a szenvedést és a kereszthalált; feltámadt a halálból és felment a mennybe, hogy közbenjárjon értünk a mennyei szentélyben. Népe végleges megszabadításáért újra eljön dicsőségben, és mindent újjátesz (Ján 1:1-3,14; Kol 1:15-19; Ján 10:30; 14:9; Róm 6:23; 2Kor 5:17-21; Ján 5:22; Lk 1:35; Fil 2:5-11; Zsid 2:9-18; 1Kor 15:3-4; Zsid 8:1-2; Ján 14:1-3).*

5. A Szentlélek

Isten, örökkévaló Lélek, együttműködött az Atyával és a Fiúval a teremtésben, a testet-öltésben és a megváltásban. Ő ihlette a Szentírás íróit, Ő töltötte be Krisztus életét erővel, Ő vonzza és győzi meg az embereket, Ő újítja meg és formálja Isten képére azokat, akik engedelmessé válnak. Azért küldte el az Atya és a Fiú, hogy mindig gyermekeivel legyen; az egyháznak lelki ajándékokat adjon és Krisztus bizonyágtevő szolgálatára képesítsen; és a Szentírással összhangban minden igazságra elvezessen (1Móz 1:1-2; Lk 1:35; 4:18; Apc 10:38; 2Pét 1:21; 2Kor 3:18; Ef 4:11-12; Apc 1:8; Ján 14:16-18,26; 15:26-27; 16:7-13).⁸¹

A hetednapos adventista gyülekezeti énekeskönyv

A hetednapos adventista „Gyülekezeti énekeskönyv”-ben található *Szent vagy, szent vagy, szent vagy* kezdetű, 73-as [a magyar énekeskönyvben a 10-es - a ford.] számú éneknek érdekes története van. Ez az ének megtalálható az 1909-es hetednapos adventista gyülekezeti énekeskönyvben, a „*Krisztus dalokban*” c. könyvben; továbbá mind az 1941-es, mind az 1985-ös (jelenlegi) hetednapos adventista gyülekezeti énekeskönyvben is.

Az ének eredetijét Reginald Heber írta 1826-ban. Eredeti formájában Szentháromság-hívő ének volt, és így szólt: „*Három személyben, egy igaz Isten!*” Az 1909-es és az 1941-es adventista változat azonban így hangzott: „*Dicsérjen, Isten, téged a világ!*”

Ezt a dalt tudatosan írták át a hetednapos adventisták Szentháromság-tagadóra, hogy ezáltal is kifejezzék akkori nézeteiket a Szentháromságról. Az 1985-ös adventista énekeskönyvben azonban ez a dal ismét eredeti formájában szerepel, mely tükrözi az adventista egyház új álláspontját. [A magyar változatban ez a módosítás még nem jelent meg - a ford.] A változás az első versszak végén érzékelhető. Eme ének megváltoztatása is azt mutatja, hogy az adventista egyház Szentháromság-tagadóból lett Szentháromság-hívővé.

A HNA úttörők álláspontja a Szentháromság-tanról

[Ez az 1869. június 1-jei Review-ban megjelent cikk, melyet R. F. Cottrell írt, híven tükrözi az úttörők és a hívők álláspontját a Szentháromság kérdésével kapcsolatban. - A. L. White]

⁸¹ *A hetednapos adventisták hitelvei*, 3. szám, 5. old.

Miben hittek?

R. F. Cottrell

Ez az ortodoxnak tartott tan nagy népszerűségnek örvend, amióta csak Róma püspöke felemeltetett pápai rangjára e tan segítségével. Bár elvetését veszélyes eretnekségnek tartják; mégis mindenki saját szájíze szerint magyarázhatja e tant. Láthatóan mindenki úgy véli, hogy ragaszkodnia kell hozzá, mégis mindenkinek teljes szabadsága van, hogy saját maga küzdjön meg ellentmondásos következményeinek összehangolásával; így az ezzel barátokozók körében számtalan nézet terjed, és mind ortodoxnak hívhatja magát, ha csak névlegesen is, de rábólint e tanra.

Ami engem illet, én soha nem éreztem kényszert arra, hogy megmagyarázzam, sem arra, hogy elfogadjam és megvédjem, de nem prédikáltam ellene sem. De valószínűleg legalább olyan nagyra értékelem az Úr Jézus Krisztust, mint azok, akik Szentháromság-hívőnek vallják magukat. Most első ízben ragadtam tollat, hogy ezen tanról írjak.

Az érveim, hogy miért nem fogadom el és védem meg, ezek: 1. Már a neve is bibliátlan, a Szentháromság, avagy a három-egy Isten, ismeretlen a Biblia számára; én azt a szabályt fogalmaztam meg magamnak, hogy azok a tanok, amelyeket csak az emberi elmében kifundált szavakkal lehet kifejezésre juttatni, azok kifundált tanok. 2. Soha nem éreztem kényszert arra, hogy olyasvalamit fogadjak el és magyarázgassak, amely ellentétben áll minden értelemmel és ésszel, amit Istentől kaptam. Megmagyarázására irányuló próbálkozásaim mind kudarcot vallának, és barátaim sem látnák világosabban a kérdést.

De ha azt kérdezik tőlem, hogy mit hiszek Jézus Krisztusról, azt válaszolom, hogy mindent elhiszek, amit a Szentírás állít róla. Ha a bizonyágtétel úgy mutatja be őt, mint aki már a világ létrejötte előtt Atyjával együtt volt dicsőségében, elhiszem. Ha a Szentírás azt mondja róla, hogy ő az Isten Fia, elhiszem. Ha kijelenti, hogy az Atya elküldte az ő Fiát a világra, akkor elhiszem, hogy volt neki egy Fia, akít el tudott küldeni. Ha a bizonyágtétel azt mondja, hogy ő az Isten teremtésének kezdete, elhiszem. Ha azt mondja, hogy ő az Atya dicsőségének visszatükröződése és valóságának képmása, elhiszem. És amikor Jézus azt mondja, hogy én és az én Atyám egy vagyunk, elhiszem; és amikor azt mondja, hogy az én Atyám nagyobb nálamnál, akkor azt is elhiszem; mivel mindez Isten Fiának beszéde, és mellelleg tökéletesen értelemszerű és magától értetődő.

Ha azt kérdezik tőlem, hogy hitem szerint milyen módon egy az Atya és a Fiú, akkor azt válaszolom, hogy ők olyan értelemben egyek, ami nem mond ellent az értelemnek. Ha az 'és' jelent egyáltalán valamit ebben a mondatban, akkor az Atya és a Fiú két lény. Ők ugyanolyan értelemben egyek, mint amilyen értelemben Jézus imádkozott, hogy a tanítványai egyek legyenek. Arra

kérte Atyját, hogy tanítványai egyek legyenek. Úgy kérte, hogy egyek legyenek, „mint mi.”

Felmerülhet az az ellenvetés, hogy ha az Atya és a Fiú két különálló lény, akkor nem szegjük-e meg a Tízparancsolat első parancsolatát azzal, hogy a Fiút imádjuk és Istennek nevezzük?

Nem; mivel éppen az Atya akarata, „Hogy mindenki úgy tisztelje a Fiút, miként tisztelik az Atyát.” Nem szeghetjük és gyalázzhatjuk meg Isten parancsolatát azáltal, ha engedelmessé válnak neki. Az Atya ezt mondja a Fiúról: „Imádják őt az Istennek minden angyalai.” Ha az angyalok elutasítanák a Fiú imádatát, ezzel az Atya ellen lázadnának. A gyermekek öröklik atyjuk nevét. Isten Fia származásánál fogva külön nevet örökölt az angyaloknál. Ez a név az Ő Atyjának neve. Az Atya így szól a Fiúhoz: „A te királyi széked, óh, Isten örökkön örökké.” (Zsid 1:8). A Fiú „erős Istennek” nevezetik. (Ézs 9:6). És amikor visszatér e földre, az őt váró emberek így kiáltanak fel: „Ímé Istenünk.” (Ézs 25:9). Az Atya akarata, hogy ilyen tiszteletet adjunk a Fiúnak. Ezáltal kimagaslóan megbecsüljük az Atyát is. Mert ha nem tiszteljük a Fiút, akkor nem tiszteljük az Atyát sem; ugyanis ő azt kéri tőlünk, hogy tiszteljük az ő Fiát.

És bár a Fiú is Istennek nevezetik, mégis a mi Urunk Jézus Krisztusunknak is van „Istene és Atyja.” (1Pt 1:3). Bár az Atya azt mondja a Fiúnak: „A te királyi széked, óh, Isten örökkön örökké,” mégis, ezt a királyi széket az ő Atyja adta neki; és mivel szerette az igazságot és gyűlölte a hamisságot, ezt is mondja, neki, hogy „Annakokáért felkent téged az Isten, a te Istened, örömmel olajával.” (Zsid 1:9). „Úrrá és Krisztussá tette őt az Isten, azt a Jézust, a kit ti megfeszítettetek.” (ApCsel 2:36). A Fiú az örökkévalóság Atyja, nem a magáé, nem is Atyjájé, hanem gyermekeié. Ő így fogalmazott: „Én és a gyermekek, a kiket az Isten nékem adott.” (Zsid 2:13).

[Más úttörők is kifejezték az Istenségről alkotott gondolataikat, és a Szentháromság-tan veszélyeit.]

J. N. Loughborough

Továbbá ő [Krisztus] Isten teremtésének kezdete. ... Ez a nyelvezet nem szükségszerűen jelenti azt, hogy ő teremtett; mivel a szavak ... jelenthetik egyszerűen azt is szűkebb értelemben, hogy a teremtés műve általa kezdődött el. Ugyanis nála nélkül semmi sem lett. Mások azonban - véleményünk szerint helyesebben - úgy értelmezik a (görög kezdete) szót, mint ami egy cselekvőt, vagy cselekvést elindító okot jelöl, ... úgy érve, hogy Krisztus az a hatalmasság, aki által Isten mindeneket teremtett, ő maga azonban másféleképpen kezdte meg létezését, mivel ő az Atya egyszülöttjének nevezetik.⁸²

⁸² A-1-es betét, *Mielőtt elfelejtenénk*, 4. kötet, 2. szám, 2. negyedév, 1994

Idézetek adventista úttörőktől!

J. S. Washburn levele

A Szentháromság tana egy kegyetlen, pogány szörnyeteg, amely eltávolítja Jézust igazi, isteni Megváltóként és Közbenjáróként betöltött helyéről. Igaz ugyan, hogy nem tudjuk felmérni, sem meghatározni az istenséget. Túlmutat ez a mi véges értelmünkön, mégis, az Isten személyiségéről szóló bibliai tanítás nagyon egyszerű és világos. *Az Atya, az Öregkorú, öröktől fogva van, Jézus pedig az Atya egyszülöttje.* Jézus a zsoltáron keresztül ezt mondja: „Az Úr (Jehova) mondá nékem: Én fiam vagy te; én ma nemzetelek téged.” (Zsolt 2:7).

Példabeszédek könyvében (amely Jézusról beszél, mikor bölcsességet ír, lásd 1Kor 1:24-ben) ismételt az olvassuk, hogy „Az Úr (Jehova) az ő útának kezdetétül szerzett engem; az ő munkái előtt régen.” (Péld 8:22).

„Minekelőtte a hegyek leülepedtek volna, a halmoknak előtte születtem.” (Péld 8:25).

A Fiú azt mondja, hogy Atyjától (Jehovától) született, az Atya szerezte őt. ...

Sátán fogta ezt a háromfejű szörnyetegről alkotott pogány elképzelést, és arra irányuló törekvéseiben, hogy befeketítse az istenséget, a mi dicsőséges Istenünk címmel illetve beleszította a római vallásba e lehetetlen, képtelen találmányt. Ez a szörnyűséges tan, mely a pogánysággal együtt beépült a Római Pápai Egyházba, most a harmadik angyali üzenet tanításában is próbál helyet találni gonosz jelenlétének. ...

Valamint az a tény, hogy a Római Egyházban nem Krisztus a közbenjáró, jól szemlélteti, hogy a Szentháromság-tan semmibe veszi azt az igazságot, hogy Krisztus az egyetlen egy közbenjáró. Az úgynevezett Keresztény Egyház, a Pápaság, amely a Szentháromság tanának szerzője, nem tekinti őt az egyetlen közbenjárónak, hanem helyette halott férfiak és nők szellemeinek sokaságát állítja be közbenjárókul. *Ha a Szentháromság tanát vallod, akkor valójában már nem is Krisztus többé a te közbenjáród. ...*

A hetednapos adventisták azt állítják, hogy Isten szavát tartják a legfelsőbb tekintélynek, és állítólag „kijöttek Babilonból,” örökre megtagadva Róma hiábavaló hagyományait. *Ha visszatérnénk a lélek halhatatlanságához, a purgatóriumhoz, az örök kínzáshoz és a vasárnapi szombathoz, nem jelentene vajon ez hitehagyást? Ha pedig „csak” átugrunk ezeken a csekély, másodlagos tanokon, és elfogadjuk a római vallás legfőbb gyökerét képező Szentháromság-tant, és azt tanítjuk, hogy Isten Fia nem halt meg, akkor tünhetnek bár szavaink lelkieknek, nem éppen ez lesz-e, avagy nem kevesebb-e ez, mint hitehagyás; sőt, a hitehagyás Omegája?! ...*

Akármilyen csodálatosak és látszólag alaposak az igehirdetései és cikkei, *ha egy ember eljut odáig, hogy a*

Szentháromság pogány, katolikus tanát tanítsa, megtagadva ezzel, hogy Isten Fia halt meg értünk, nevezheti-e vajon az ilyen magát igazi hetednapos adventistának? Lehet-e vajon az ilyen egyáltalán az evangélium igaz hirdetője? És bár sokan nagy tanítónak tartják őt, és elfogadják bibliátlan elméleteit, noha azok teljességgel ellentétben állnak a Prófétaság Lelkével, elérkezett az idő, hogy az örállók riadót fújjanak. ...⁸³

[Ez a levél az egyik konferenciaelnöknek annyira megtetszett, hogy egyes részeit 32 prédikátortársának is elküldte.]

⁸³ Részletek J. S. Washburn 1939-es leveléből